

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2002

Utgiven i Helsingfors den 31 december 2002

Nr 1290—1300

INNEHÅLL

Nr		Sidan
1290	Lag om utkomstskydd för arbetslösa	5303
1291	Lag om ändring av lagen om arbetslöshetskassor	5343
1292	Lag om ändring av lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande	5346
1293	Lag om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	5348
1294	Lag om ändring av lagen om utkomststöd	5351
1295	Lag om offentlig arbetskraftsservice	5353
1296	Lag om ändring av 4 och 24 § lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	5382
1297	Lag om upphävande av lagen om stödande av långtidsarbetslösas frivilliga studier	5383
1298	Lag om upphävande av 20 § lagen om penningautomatunderstöd	5384
1299	Lag om ändring av 7 § lagen om understödande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder	5385
1300	Lag om upphävande av 5 § lagen om kommunala konjunkturdepositioner	5386

Nr 1290

Lag

om utkomstskydd för arbetslösa

Given i Helsingfors den 30 december 2002

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

I AVDELNINGEN

2 §

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Förmåner

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

En i Finland bosatt arbetslös arbetssökandes ekonomiska möjligheter att söka arbete och förbättra sina förutsättningar att komma in på eller återvända till arbetsmarknaden tryggas genom att de ekonomiska förluster som arbetslösheten orsakar ersätts i enlighet med denna lag.

En arbetslös arbetssökandes grundläggande försörjning vid arbetslöshet tryggas genom arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd.

Arbetsmarknadsstöd betalas till en arbetssökande som inte har varit etablerad på arbetsmarknaden eller som har fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden. En arbetssökande som har varit etablerad på arbetsmarknaden och som fått sin försörjning genom lönearbete, företagsverksamhet eller därmed jämförbart eget arbete betalas arbetslöshetsdagpenning. Till dem som är försäkrade i en arbetslöshetskassa som avses i

RP 115/2002
ShUB 43/2002
RSv 229/2002

lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) betalas arbetslöshetsdagpenning i form av inkomstrelaterad dagpenning och till andra i form av grunddagpenning.

För den tid en arbetslös bedriver frivilliga studier betalas arbetsmarknadsstöd och arbetslöshetsdagpenning i form av utbildningsdagpenning på det sätt som bestäms i 10 kap.

3 §

Förmånstagarnas allmänna rättigheter och skyldigheter

En arbetslös arbetssökande har rätt till en jobsökarplan på det sätt som bestäms i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002).

En förmånstagare har en allmän skyldighet att aktivt söka arbete och utbildning, att till arbetskraftsbyrån lämna uppgifter och redogörelser om sitt yrkeskunnande, sin arbets erfarenhet, utbildning och arbetsförmåga, att fullfölja den i samarbete med arbetskraftsbyrån utarbetade jobsökarplanen samt vid behov söka sig till och delta i sysselsättningsfrämjande service och åtgärder.

4 §

Verkställighet av lagen

Verkställigheten av utkomstskyddet för arbetslösa leds, styrs och utvecklas av social- och hälsovårdsministeriet såsom högsta myndighet i ärenden som gäller utkomstskyddet samt av arbetsministeriet såsom högsta myndighet i arbetskraftspolitiska ärenden.

Verkställighetsuppgifterna enligt denna lag sköts av Folkpensionsanstalten i fråga om arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen och av arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor i fråga om den inkomstrelaterade dagpenningen.

Arbetskraftsbyråerna och arbetskraftskommissionerna ger för Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna bindande utlåtanden enligt 11 kap. 4 § om de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner. En av arbetsministeriet utsedd tjänsteman vid varje arbetskrafts- och näringscentral (*utkomstskyddsombud*) övervakar inom sitt verksamhetsområde att utlåtandep Praxis är lagenlig och enhetlig.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *arbetslöshetsförmån* arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd och utbildningsdagpenning,

2) *arbetslöshetsdagpenning* grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning som beviljas löntagare och företagare samt utbildningsdagpenning som beviljas i form av arbetslöshetsdagpenning,

3) *anställningsförhållande* sådant arbete som utförs på grundval av ett arbetsavtal enligt 1 kap. 1 § arbetsavtalslagen (55/2001) eller 1 § sjömanslagen (423/1978) eller på grundval av ett läroavtal enligt lagen om yrkesutbildning (630/1998) eller lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) och som inte utförs i egenskap av företagare enligt 6 §,

4) *heltidsarbete* arbete som utförs i ett anställningsförhållande där arbetstiden överstiger 75 procent av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete,

5) *deltidsarbete* arbete som utförs i ett anställningsförhållande där arbetstiden är högst 75 procent av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete,

6) *permittering* av arbetsgivaren verkställd permittering av produktionsorsaker av eller ekonomiska orsaker,

7) *arbetsvillkor* det arbetsvillkor som utgör förutsättning för erhållande av såväl löntagares som företagares inkomstrelaterade dagpenning och grunddagpenning,

8) *tid utan ersättning* den tid för vilken en arbetslöshetsförmån inte betalas på grund av att personen i fråga lämnat sitt arbete eller vägrat ta emot arbete eller till följd av något annat i 2 och 8 kap. angivet förfarande,

9) *skyldighet att vara i arbete* den tid i arbete eller utbildning som förutsätts innan en arbetslöshetsförmån kan betalas på grund av upprepat förfarande som avses i 8 punkten och som visar att personen i fråga inte vill ta emot arbete eller som förutsätts innan arbetsmarknadsstöd för arbetslöshetsdagpenning kan betalas på grund av ett förfarande som avses i 8 kap. 2 § 3 mom.,

10) *jobbsökarplan* en plan enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice som utarbetats för att utreda och förbättra sysselsättningsförutsättningarna för en arbetslös arbetsökande, och

11) *sammansatt stöd* stöd som är avsett att främja sysselsättningen av en långtidsarbetslös, varvid det kan bestämmas att arbetsmarknadsstödet skall betalas till arbetsgivaren antingen separat eller tillsammans med sysselsättningsstöd som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Vid tillämpningen av denna lag jämställs arbete som utförs i tjänsteförhållande och frågor som ansluter sig till tjänsteförhållanden med anställningsförhållanden och arbetsavtalsfrågor.

6 §

Företagare

Som företagare betraktas i denna lag en person som för sin huvudsyssla är skyldig att uppta försäkring enligt lagen om pension för företagare (468/1969) eller lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969).

Som företagare betraktas också en delägare i ett företag. Vid tillämpningen av denna lag betraktas som delägare den som

1) arbetar i ledande ställning i ett aktiebolag där han eller hon själv har minst 15 procent eller hans eller hennes familjemedlemmar ensamma eller tillsammans med honom eller henne har minst 30 procent av aktiekapitalet eller av det röstetal som aktierna medför, eller annars motsvarande bestämmanderätt i bolaget, eller

2) arbetar i ett aktiebolag där han eller hon själv eller hans eller hennes familjemedlemmar ensamma eller tillsammans med honom eller henne har minst hälften av aktiekapitalet eller av det röstetal som aktierna medför, eller annars motsvarande bestämmanderätt i bolaget, eller

3) så som bestäms i 1 eller 2 punkten arbetar i ett annat företag eller en annan sammanslutning där han eller hon eller hans eller hennes familjemedlemmar ensamma eller tillsammans med honom eller henne anses ha en sådan bestämmanderätt som avses i de nämnda punkterna.

När ägarandelen beräknas beaktas också

indirekt innehav via andra företag och sammanslutningar, om personen i fråga eller hans eller hennes familjemedlemmar ensamma eller tillsammans med honom eller henne äger minst hälften av bassamfundet eller har motsvarande bestämmanderätt.

En person anses ha ledande ställning i ett företag om han eller hon är verkställande direktör för eller styrelsemedlem i ett aktiebolag eller om han eller hon har motsvarande ställning i ett aktiebolag eller ett annat företag eller en annan sammanslutning. Såsom familjemedlem till den som arbetar i ett företag betraktas hans eller hennes make och en person som är hans eller hennes släkting i rätt upp- eller nedstigande led och bor tillsammans med honom eller henne i gemensamt hushåll.

I 2 kap. 4—5 § bestäms hur arbete i företag påverkar rätten till arbetslöshetsförmåner.

7 §

Samboförhållande och makar som bor åtskils

När äktenskap påverkar erhållandet av en förmån eller dess belopp eller inverkar på något annat sätt iaktas följande:

1) om en man och en kvinna som inte är gifta med varandra fortgående lever i ett samboförhållande, det vill säga i gemensamt hushåll och även i övrigt under äktenskapsliknande förhållanden, tillämpas på dem vad som i lagen bestäms om makar, och

2) om makar fortgående bor åtskils till följd av söndring och inte har gemensamt hushåll tillämpas inte bestämmelserna om makar på dem.

8 §

Boende i Finland

Om det vid tillämpningen av denna lag först skall avgöras om en person är bosatt i Finland, avgörs frågan enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993).

9 §

Pendlingsregion

En persons pendlingsregion är, om inte

något annat följer av särskilda skäl, hans eller hennes boningskommun samt de kommuner där personer från boningskommunen allmänt har sina arbetsplatser eller där det med motsvarande tidsåtgång och till motsvarande kostnader är möjligt att ha sin sedvanliga dagliga arbetsplats.

Pendlingsregionerna fastställs genom förordning av arbetsministeriet utgående från arbetskraftskommissionernas beredning.

2 kap.

Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner

1 §

Arbetslös arbetssökande

Berättigade till arbetslöshetsförmåner är under de förutsättningar som anges i denna lag arbetslösa arbetssökande som saknar heltidsarbete och söker sådant och som står till arbetsmarknadens förfogande på de villkor som allmänt tillämpas på arbetsmarknaden och som inte kan erbjudas arbete eller anvisas utbildning. Arbetssökande som får invalidpension i form av delpension har rätt till arbetslöshetsförmåner, trots att de inte söker heltidsarbete.

Som arbetslös betraktas den som inte står i anställningsförhållande eller är sysselsatt på heltid som företagare eller i eget arbete. Som arbetslös betraktas dessutom en person som avses i 4 kap. 1 § och som är tillåten på heltid. Som arbetssökande betraktas den som är registrerad som arbetssökande i informationssystemet för arbetsförvaltningens kundbetjäning och som hållit sin arbetsansökan i kraft vid Arbetskraftsbyrån på det sätt som bestäms i lagen om offentlig Arbetskraftsservice och som för arbetserbjudanden och annan kontakt har meddelat Arbetskraftsbyrån sin postadress och eventuell annan kontaktinformation med vars hjälp han eller hon kan nås utan dröjsmål.

En arbetssökande anses söka heltidsarbete, om syftet med arbetsansökan och en eventuell jobbsökarplan är sysselsättning i heltidsarbete.

2 §

Arbete som inte utförs i anställningsförhållande

En arbetssökande har rätt till arbetslöshetsförmåner enligt denna lag för den tid han eller hon

1) utan lön deltar i sedvanligt allmännyttigt frivilligarbete,

2) utan lön deltar i sedvanligt talkoarbete, eller

3) deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001).

En arbetssökande som utan lön arbetar i ett företag eller i sådana uppgifter som allmänt utförs i ett anställningsförhållande eller i form av företagsverksamhet, har inte rätt till arbetslöshetsförmåner.

3 §

Hinder för att vara på arbetsmarknaden

En person har inte rätt till arbetslöshetsförmåner om han eller hon är förhindrad att vara på arbetsmarknaden på grund av utlandsresa, värnplikt, civiltjänstgöring, frihetsstraff eller sjukhusvård eller annan därmed jämförbar anstaltsvård eller av någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

En person skall dock anses vara på arbetsmarknaden under en sådan på förhand till Arbetskraftsbyrån anmäld, tillfällig och kort utlandsresa under vilken han eller hon är anträffbar och inom en rimlig och sedvanlig tid kan ta emot arbete eller utbildning.

4 §

Företagsverksamhet

En person har inte rätt till arbetslöshetsförmåner för den tid som han eller hon är sysselsatt på heltid som företagare eller på motsvarande sätt i eget arbete. Med företag avses även lantbruksföretag.

En person som inleder företagsverksamhet enligt 1 kap. 6 § eller eget arbete anses vara sysselsatt på heltid, om den arbetsinsats som verksamheten kräver är så stor att den hindrar honom eller henne att ta emot heltidsarbete. Företagsverksamheten kan anses ha påbörjats

tidigast då den egentliga produktionen eller ekonomiska verksamheten inleddes, om inte annat följer av särskilda skäl. Närmare bestämmelser om inledningstidpunkten för företagsverksamhet och eget arbete utfärdas genom förordning av statsrådet.

Företagsverksamhet eller eget arbete anses utgöra bisyssla, om det på grundval av tiden i arbete eller annars kan antas att den arbetsinsats som företagsverksamheten eller det egna arbetet kräver är så liten att den inte utgör något hinder för att ta emot heltidsarbete.

5 §

Upphörande med och avbrott i företagsverksamhet

Den som på det sätt som avses i 4 § 1 eller 2 mom. har varit sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller eget arbete anses fortfarande vara sysselsatt fram till den tidpunkt då företagsverksamheten eller det egna arbetet bevisligen har upphört eller i en följd har varit avbruten under fyra månader. Företagsverksamhet eller eget arbete skall anses ha upphört då vederbörande försätts i konkurs eller då arbetsförmågan hos den som tidigare har varit sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbetet har försämrats väsentligt eller då det annars är uppenbart att företagsverksamheten eller det egna arbetet inte längre fortgår. Företagsverksamhet eller eget arbete anses bevisligen ha avbrutits då utifrån bolagets likvidation eller ett avtal om upplösning av bolaget eller en yrkesutövers anmälningar och åtgärder kan dras den slutsatsen att produktionsverksamheten och den ekonomiska verksamheten har avbrutits. Närmare bestämmelser om upphörande med eller avbrott i företagsverksamhet eller eget arbete och om de utredningar som krävs därom utfärdas genom förordning av statsrådet.

Företagsverksamhet eller eget arbete anses utgöra bisyssla om en person under minst 10 månader har haft heltidsarbete som inte har samband med företagsverksamheten eller det egna arbetet eller det annars kan dras den slutsatsen att den arbetsinsats som företagsverksamheten eller det egna arbetet kräver är så liten att den inte utgör något hinder för att ta emot heltidsarbete.

Det förutsätts inte att företagsverksamheten eller det egna arbetet upphör eller avbryts för fyra månader, om

- 1) personen i fråga sporadiskt har varit sysselsatt på heltid,
- 2) personen i fråga skall betraktas som en företagare som kan jämföras med en löntagare, eller
- 3) företagsverksamheten på grund av naturförhållandena skall anses vara säsongbetonad.

En person anses ha varit sporadiskt sysselsatt på heltid, om han eller hon är en i 1 kap. 6 § 4 mom. avsedd familjemedlem som själv inte har haft bestämmanderätt i företaget och som är sysselsatt i företaget eller i eget arbete sammanlagt högst sex månader.

Med en företagare som kan jämföras med en löntagare avses en företagare som själv deltar i arbetsprestationen och som står i ett permanent uppdragsförhållande till huvudsakligen en uppdragsgivare under vars omedelbara ledning och övervakning han eller hon står. Vidare förutsätts det att han eller hon under det år som föregått den tidpunkt då han eller hon anmälde sig som arbetssökande sammanlagt inte har haft flera än en utomstående anställd åt gången.

Företagsverksamheten anses vara säsongbetonad om det i genomsnitt är möjligt att idka den under sammanlagt högst sex månader om året. Dessutom förutsätts det att inkomsten av den säsongbetonade företagsverksamheten inte tryggar eller är avsedd att trygga försörjningen året om.

6 §

Studier

En studerande på heltid har inte rätt till arbetslöshetsförmåner. Begränsningen gäller också ferieperioder under heltidsstudier.

Som heltidsstudier betraktas

- 1) studier där målsättningen är att avlägga lägre eller högre högskoleexamen eller yrkeshögskoleexamen,
- 2) gymnasiestudier när deras omfattning enligt lärokursen är sammanlagt minst 75 kurser; gymnasiestudier som ordnas i internat betraktas dock alltid som heltidsstudier, och
- 3) yrkesinriktade studier och andra studier, när studiernas omfattning enligt studieplanen

är minst tre studieveckor per studiemånad i genomsnitt eller, om studiernas omfattning inte har dimensionerats i studieveckor, omfattningen enligt undervisningsprogrammet är i genomsnitt minst 25 veckotimmar.

Andra studier som en person inlett än de ovan nämnda betraktas som heltidsstudier, om den arbetsinsats som studierna kräver, med beaktande av studiernas omfattning enligt läro- eller undervisningsplanen, studiernas bindande natur, den tid personen tidigare varit i arbete och den utbildning han eller hon tidigare förvärvat, är så stor att den utgör ett hinder för att ta emot heltidsarbete på de villkor som allmänt tillämpas på arbetsmarknaden.

7 §

Upphörande med och avbrott i heltidsstudier

Studierna för en person som har studerat på heltid betraktas som heltidsstudier tills han eller hon bevisligen avslutat sina studier. Den som genomför gymnasiet eller den grundläggande utbildningens lärokurs i sin helhet betraktas alltid som studerande på heltid till terminens utgång.

En arbetssökande betraktas inte som studerande på heltid, om det på grundval av stadigvarande tid i arbete eller idkande av företagsverksamhet under studietiden är uppenbart att studierna inte utgör något hinder för att ta emot heltidsarbete.

En högskolestuderande som har avbrutit sina studier för minst ett år betraktas inte som studerande på heltid under tiden för avbrottet.

8 §

Att stå till arbetsmarknadens förfogande

En arbetssökande som inte står till arbetsmarknadens förfogande är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner.

En arbetssökande står inte till arbetsmarknadens förfogande, om han eller hon själv uppställer sådana begränsningar som utgör hinder för att ta emot erbjudet arbete på de villkor som allmänt tillämpas på arbetsmarknaden eller för att delta i erbjuden, för honom eller henne lämplig utbildning. När arbete eller utbildning erbjuds skall den arbetssökande ges skäligen tid att ordna vård för barn

samt att undanröja svårigheter som beror på arbetsväg och andra motsvarande begränsningar.

En arbetssökande står inte till arbetsmarknadens förfogande om han eller hon på grund av ovan nämnda begränsningar har lämnat arbetet eller utbildningen.

En arbetssökande skall anses stå till arbetsmarknadens förfogande på nytt, när han eller hon efter att ha vägrat ta emot arbete eller delta i utbildning eller efter att ha lämnat arbetet eller utbildningen, genom tid i arbete eller på något annat tillförlitligt sätt har visat att han eller hon undanröjt ovan nämnda begränsningar.

9 §

Att lämna arbetet och att bli uppsagd

En arbetssökande som utan giltig orsak har lämnat sitt arbete eller själv har varit orsak till att anställningsförhållandet upphört, har inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 90 dagar efter att anställningsförhållandet har upphört. Om arbetet skulle ha varat högst fem dagar, föreligger inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 30 dagar.

Har en arbetstagare, vars arbetsavtal har sagts upp på en grund som avses i 7 kap. 2 § arbetsavtalslagen eller i 39 § sjömanslagen eller vars arbetsavtal har hävts på grundval av 8 kap. 1 § 1 mom. arbetsavtalslagen eller 49 § sjömanslagen, bevisligen bestritt uppsägningen inom uppsägningstiden eller hävningen inom tre månader efter att anställningsförhållandet upphört, kan det innan ett slutligt avgörande i arbetsavtalsärendet har fattats inte anses att arbetstagaren själv, på det sätt som avses i 1 mom., har varit orsak till att anställningsförhållandet upphörde, om det inte kan anses att bestridandet är uppenbart grundlöst.

10 §

Giltig orsak att lämna arbetet

En person har giltig orsak att lämna sitt arbete i de fall som avses i 8 kap. 1 § 2 mom. arbetsavtalslagen (hävningssgrund) eller då arbetet inte kan anses lämpligt med beaktande av hans eller hennes arbetsförmåga.

Har en person tagit emot ett arbete som

med beaktande av hans eller hennes yrkesskicklighet inte kan anses vara lämpligt för honom eller henne, har han eller hon giltig orsak att lämna arbetet under den tid han eller hon med stöd av 13 § skulle ha varit berättigad att vägra ta emot arbetet utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner.

En person har giltig orsak att lämna arbetet när maximitiden för jämkad arbetslöshetsförmån enligt 4 kap. 6 § 1 mom. har gått ut.

En person har rätt att lämna sitt arbete utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner också av någon annan orsak än de som avses i 1—3 mom., om denna orsak i fråga om giltigheten är jämförbar med dessa.

11 §

Frånvaro från arbetsmarknaden

En arbetssökande som under de närmast föregående sex månaderna innan han eller hon registrerade sig som arbetslös arbetssökande har varit mindre än sex veckor på arbetsmarknaden och inte kan ange någon giltig orsak till sin frånvaro, har under 60 dagar efter det han eller hon anmälde sig som arbetslös arbetssökande inte rätt till arbetslöshetsförmåner. En arbetssökande anses ha varit på arbetsmarknaden, om han eller hon har varit i arbete som räknas in i arbetsvillkoret eller sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete eller deltagit i en arbetskraftspolitisk åtgärd eller varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån.

En person har giltig orsak att vara borta från arbetsmarknaden på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, frihetsstraff, studier, barnafödelse, vård av barn under skolåldern, vård av handikappad eller åldring eller av någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

12 §

Vägran att ta emot arbete

En arbetssökande har inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 60 dagar från det han eller hon vägrade att ta emot arbete, om han eller hon utan giltig orsak vägrar att ta emot ett av Arbetskraftsmyndigheten anvisat eller honom eller henne på något annat sätt individuellt erbjudet arbete,

1) som med beaktande av hans eller hennes arbetsförmåga kan anses vara lämpligt för honom eller henne,

2) för vilket lön betalas enligt kollektivavtal eller, om något kollektivavtal inte finns, gängse och skälig lön för sådant arbete på arbetsorten, och

3) som inte berörs av strejk, lockout eller blockad.

Om arbetet skulle ha varat högst fem dagar, föreligger inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 30 dagar.

Om en arbetssökande genom sitt eget förfarande har varit orsak till att ett anställningsförhållande inte har kommit till stånd, anses han eller hon ha vägrat ta emot arbete.

13 §

Skydd för yrkesskicklighet

En yrkesskicklig person kan, utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner, under de tre första arbetslöshetsmånaderna vägra att ta emot arbete som med beaktande av hans eller hennes yrkesskicklighet inte kan anses lämpligt för honom eller henne. Som yrkesskicklig betraktas en person som har antingen yrkesutbildning samt minst ett års arbetserfarenhet i anslutning därtill eller på motsvarande sätt har förvärvat yrkesskicklighet genom minst två års arbetserfarenhet i branschen i fråga.

Om en arbetssökande inom den nämnda tiden om tre månader ingår ett arbetsavtal om arbete som med beaktande av hans eller hennes yrkesskicklighet är lämpligt för honom eller henne och som börjar inom tre månader från det arbetsavtalet ingicks, har han eller hon giltig orsak att under denna tid vägra ta emot sådant arbete som skulle hindra honom eller henne från att ta emot det arbete som avses i arbetsavtalet.

Skyddet för yrkesskickligheten kan undanröjas, om den arbetssökande enligt Arbetskraftsmyndighetens uppskattning inte under de tre första arbetslöshetsmånaderna kommer att kunna anvisas med beaktande av hans eller hennes yrkesskicklighet lämpligt arbete inom sin pendlingsregion. Arbetskraftsbyrån skall meddela den arbetssökande att skyddet för yrkesskickligheten undanröjts. Om den arbetssökande då inte tar emot med beaktande

av hans eller hennes yrkesskicklighet lämpligt arbete på annat håll och inte heller något annat arbete inom sin pendlingsregion, anses han eller hon ha vägrat ta emot arbete på det sätt som avses i 12 §.

14 §

Regional rörlighet

En arbetssökande som saknar familj kan inte utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner vägra att ta emot sådant honom eller henne erbjudet heltidsarbete av bestående natur utanför sin pendlingsregion som tryggar hans eller hennes utkomst, om det på den nya orten finns tillgång till en bostad som lämpar sig för den arbetslösa. Detsamma gäller en arbetssökande med familj, om det på den nya orten finns tillgång till en lämplig bostad för den arbetslösa och familjen. En bostad anses vara lämplig om inflyttning i den inte avsevärt försämrar boendet och om kostnaderna för den inte avsevärt minskar den arbetssökandes disponibla inkomster. Bostaden skall stå till den arbetssökandes och familjens förfogande senast när den arbetssökande tar emot arbete inom en annan pendlingsregion eller omedelbart därefter.

Tillämpningen av 1 mom. förutsätter att arbetskraftsbyrån genom arbetserbjudanden eller på något annat tillförlitligt sätt har utrett att lämplig arbetskraft från den pendlingsregion där den lediga arbetsplatsen finns uppenbart inte står att få till arbetsplatsen.

En arbetssökande har giltig orsak att vägra ta emot arbete utanför sin pendlingsregion, om det skall anses vara oskäligt att han eller hon tar emot arbetet med beaktande av hans eller hennes språkkunskaper.

En arbetssökande har giltig orsak att vägra ta emot arbete som erbjuds honom eller henne utanför hans eller hennes pendlingsregion av en vägande personlig orsak. Såsom vägande personlig orsak anses makens arbete eller företagsverksamhet när detta är nödvändigt för familjens försörjning, egna, makens eller barnens studier eller skolgång, om dessa är bundna till orten, vård av en nära släkting eller någon annan närstående person, det egna hälsotillståndet eller nära släktingars hälsotillstånd eller någon annan med dessa jämförbar orsak. En anskaffad bostad kan anses som en sådan orsak.

En arbetssökande har giltig orsak att vägra ta emot arbete utomlands, dock inte i en sådan stat där han eller hon söker arbete och till honom eller henne under denna tid betalas arbetslöshetsdagpenning enligt en för Finland bindande internationell rättsakt.

15 §

Annan giltig orsak för vägran att ta emot arbete

En arbetssökande har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet deltidsarbete då lönen för arbetet och den jämkade arbetslöshetsförmån som eventuellt betalas till honom eller henne, efter avdrag av kostnader för arbetsresor och övriga kostnader som beror på att han eller hon tar emot arbetet, blir mindre än den arbetslöshetsförmån som annars betalas till honom eller henne.

En arbetssökande har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete om han eller hon inte på det sätt som avses i 8 § 2 mom. ges skälig tid att ordna vård för barn samt att undanröja svårigheter som beror på arbetsväg och andra motsvarande begränsningar.

En arbetssökande har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete om

- 1) arbetet står i konflikt med hans eller hennes religiösa eller etiska övertygelse, eller
- 2) arbetet förutsätter utförande av sådana uppgifter som avses i 4 kap. 7 § 1 mom. 2 punkten lagen om offentlig arbetskraftsservice och som är uppenbart osedliga eller strider mot god sed eller om arbetet är förenat med ett uppenbart hot om våld eller där det förekommer trakasserier och annat osakligt bemötande som medför olägenhet eller risker för arbetstagarens hälsa.

En arbetssökande kan vägra ta emot erbjudet arbete utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner också av någon annan orsak än de som avses ovan i 1—3 mom. eller 13—14 §, om denna orsak i fråga om giltigheten är jämförbar med dessa.

16 §

Vägran att delta i utbildning och lämnande av utbildning

En arbetssökande som utan i 17 § avsedd eller därmed jämförbar giltig orsak vägrar att

delta i av Arbetskraftsmyndigheten anvisad för honom eller henne lämplig utbildning, under vilken försörjningen för honom eller henne och dem han eller hon skall försörja skäligen tryggas, eller som efter att ha påbörjat en sådan utbildning utan giltig orsak har lämnat eller av eget förvållande har blivit avstängd från utbildningen, har under 60 dagar, räknat från det han eller hon vägrade delta i utbildningen, lämnade utbildningen eller blev avstängd från den, inte rätt till arbetslöshetsförmåner. Om en arbetssökande genom sitt eget förfarande är orsak till att han eller hon inte blir vald till en utbildning, anses han eller hon ha vägrat delta i den.

Försörjningen för den arbetssökande och dem han eller hon skall försörja tryggas skäligen, om han eller hon har rätt till förmåner på samma nivå som utbildningsstöd enligt lagen om offentlig Arbetskraftsservice eller arbetsmarknadsstöd enligt 7 kap. 3 § i denna lag samt ersättning för uppehälle enligt lagen om offentlig Arbetskraftsservice.

I fråga om den som är under 20 år och saknar yrkesutbildning och som är berättigad till arbetslöshetsdagpenning anses som utbildning enligt 1 och 2 mom. även yrkesutbildning för vilken studiestöd kan beviljas.

Om den arbetssökande inom den besvärstid som föreskrivs i 13 kap. 4 § lagen om offentlig Arbetskraftsservice har anfört besvär över ett beslut som gäller avbrytande av Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, kan det inte förrän det slutliga avgörandet i besvärärendet anses att han eller hon på det sätt som nämns i 1 mom. av eget förvållande har blivit avstängd från utbildningen.

17 §

Giltig orsak att vägra delta i eller att lämna utbildning

En arbetssökande har giltig orsak att vägra delta i eller att lämna en utbildning, om den inte är eller arbete inom branschen i fråga inte vore lämpligt för honom eller henne med beaktande av hans eller hennes hälsotillstånd och arbetsförmåga. En arbetssökande har giltig orsak att lämna en utbildning utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner, om utbildningsanordnaren väsentligen försummar sitt ansvar för arbetarskyddet för den som

deltar i åtgärden eller om utbildningen väsentligt avviker från utbildnings- eller läroplanen.

En arbetssökande har giltig orsak att vägra delta i utbildning som ordnas utanför hans eller hennes pendlingsregion, om det inte på skäligen villkor går att få en bostad för utbildningstiden eller om det skulle vara uppenbart oskäligt för honom eller henne att delta i utbildningen på grund av försörjningsplikt eller värden av någon närstående.

Vad som i 14 § 5 mom. bestäms om vägran att ta emot arbete tillämpas på vägran att delta i utbildning som ordnas utomlands.

18 §

Vägran att delta i utarbetandet av en jobbsökarplan eller i en Arbetskraftspolitisk åtgärd

En arbetssökande som vägrar delta i utarbetandet av en jobbsökarplan är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner under 60 dagar från vägran.

En arbetssökande som utan i 4 mom. avsedd eller därmed jämförbar giltig orsak vägrar att delta i arbetsprövning, arbetslivsträning eller någon annan med dessa jämförbar sysselsättningsfrämjande åtgärd som måste anses skälig och som Arbetskraftsbyrån erbjuder och som ingår i jobbsökarplanen, har inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 60 dagar från vägran.

Vad som bestäms i 2 mom. tillämpas på den som får arbetslöshetsdagpenning endast om vägran upprepas.

En arbetssökande har alltid rätt att vägra delta i arbetsprövning eller arbetslivsträning som ordnas utanför hans eller hennes pendlingsregion.

19 §

Avbrytande av en Arbetskraftspolitisk åtgärd

En arbetssökande som utan i 2 mom. avsedd eller därmed jämförbar giltig orsak avbryter eller av eget förvållande måste avbryta arbetsprövning, arbetslivsträning eller någon annan med dessa jämförbar sysselsättningsfrämjande åtgärd som måste anses skälig, har under 60 dagar efter avbrytandet inte rätt till arbetslöshetsförmåner.

En arbetssökande har giltig orsak att avbryta arbetslivsträning eller arbetsprövning utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner,

1) när han eller hon i sammanlagt sex månader skött uppgifter hos en och samma arbetslivstränings- eller arbetsprövningsarrangör, eller

2) om arbetslivstränings- eller arbetsprövningsarrangören väsentligen försummar sitt ansvar för arbetarskyddet för dem som deltar i åtgärden eller försummar att iakttä villkoren i avtalet om åtgärden.

20 §

Följande av jobbsökarplanen

En arbetssökande som efter att fem månader i en följd ha varit arbetslös arbetssökande, utan giltig orsak genom eget förfarande väsentligen försummar att följa sin individuella jobbsökarplan, är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner under 60 dagar. Tiden räknas från den dag då arbetskraftsmyndigheten har konstaterat försummelsen.

En arbetssökande har giltig orsak att inte följa jobbsökarplanen till den del han eller hon med stöd av 12—19 § skulle ha rätt att vägra ta emot motsvarande arbete, utbildning eller sysselsättningsfrämjade åtgärder som arbetskraftsmyndigheten erbjuder.

21 §

Upprepad vägran

Om en arbetssökande upprepade gånger utan giltig orsak vägrar ta emot arbete som avses i 12 § eller delta i utbildning som avses i 16 § eller om det av hans eller hennes motsvarande förfarande annars kan dras den slutsatsen att han eller hon inte vill ta emot arbete eller delta i utbildning eller sysselsättningsfrämjande åtgärder, har han eller hon inte rätt till arbetslöshetsförmåner förrän han eller hon i minst tre månader har varit i arbete eller deltagit i utbildning som räknas in i arbetsvillkoret (skyldighet att vara i arbete).

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

1 §

Ålder

Arbetslöshetsförmåner beviljas inte en arbetssökande som inte har fyllt 17 år. Arbetslöshetsförmåner beviljas högst till utgången av den kalendermånad då den arbetssökande fyller 65 år.

2 §

Antalet förmånsdagar per vecka

Det sammanlagda antalet arbetslöshetsförmånsdagar och arbets-, självrisk- och ersättningsdagar under varje kalendervecka får vara högst fem. Som förmånsdagar betraktas också sådana dagar då en person får utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice eller då hans eller hennes rätt till en arbetslöshetsförmån har förvägrats på någon arbetskraftspolitisk grund eller på grund av periodisering av en förmån som betalats till honom eller henne.

3 §

Arbetsoförmåga

Den som är arbetsoförmögen är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner. Som arbetsoförmögen anses den som får dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (364/1963) eller invaliditetspension eller rehabiliteringsstöd enligt folkpensionslagen (347/1956) eller en förmån som med stöd av någon annan lag betalas på grundval av full arbetsoförmåga. Som arbetsoförmögen betraktas även den som konstaterats vara arbetsoförmögen i enlighet med sjukförsäkringslagen eller folkpensionslagen, trots att ingen förmån beviljats honom eller henne.

En arbetssökande som får invaliditetspension med stöd av 22 § 2 mom. folkpensionslagen eller pension på grundval av arbetsoförmåga endast enligt någon annan statslagstiftning, har rätt till arbetslöshetsförmåner

under förutsättning att han eller hon i övrigt uppfyller villkoren i denna lag för erhållande av arbetslöshetsförmåner.

En arbetssökande som har fått dagpenning enligt sjukförsäkringslagen för maximitiden och som fortfarande anses vara oförmögen att arbeta av hälsoskäl, har rätt till arbetslöshetsförmåner, om hans eller hennes ansökan om invalid- eller invaliditetspension är anhängig eller har avslagits. Om den arbetssökande står i anställnings- eller tjänsteförhållande förutsätts dessutom att arbetsgivaren inte kan erbjuda honom eller henne arbete som överensstämmer med hans eller hennes arbetsförmåga.

En sådan mottagare av en arbetslöshetsförmån som blivit arbetsoförmögen och som på grund av begränsningen i 19 § 1 mom. sjukförsäkringslagen (självrisk) inte får dagpenning eller någon annan motsvarande lagstadgad ersättning eller lön för sjukdomstiden av arbetsgivaren, har oberoende av sin arbetsoförmåga och utan hinder av vad som i 2 kap. bestäms om sökande av arbete, rätt till arbetslöshetsförmåner.

4 §

Hindrande sociala förmåner

För en och samma tid kan betalas endast en arbetslöshetsförmån enligt denna lag.

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

1) som får förtida ålderspension eller individuell förtidspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna eller ålderspension på grundval av anställningsår som berättigar till full pension,

2) som får arbetslöshetspension,

3) som har rätt till moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapening enligt sjukförsäkringslagen eller som har beviljats ledighet för havandeskap och barnbörd eller för vård av barn eller som får specialvårdspenning,

4) för den tid han eller hon får generationsväxlingspension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990) eller avträdelsetöd enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994),

5) som får rehabiliteringspenning enligt

lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) eller enligt de lagar, det pensionsreglemente eller de pensionsstadgor som avses i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961) eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsbestämmelserna i olycksfalls- eller trafikförsäkring eller i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), eller

6) för den tid han eller hon får utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice.

5 §

Begränsningar som följer av anställnings- eller tjänsteförhållande

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

1) för den tid som han eller hon har rätt att av arbetsgivaren få i lag, kollektivavtal, tjänstekollektivavtal eller arbetsavtal angiven lön eller motsvarande ersättning för uppsägningstiden,

2) för den tid som han eller hon har rätt till semesterlön som intjänats i heltidsarbete, och

3) för sådan ledig tid som baserar sig på annan arbetstidsförkortning enligt lag, kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal än permittering eller omvandling av anställningsförhållandet till ett anställningsförhållande på deltid.

6 §

Andra begränsningar

En ekonomisk förmån från arbetsgivaren som baserar sig på ett avtal eller motsvarande arrangemang mellan arbetsgivaren och arbetstagaren i anslutning till att anställningsförhållandet upphör, hindrar att arbetslöshetsförmåner beviljas för den tid, räknat från det att anställningsförhållandet upphörde, över vilken förmånen periodiseras på basis av lönen i det senaste anställningsförhållandet. Utbildning som arbetsgivaren ordnat eller anskaffat beaktas inte som förmån.

När ett anställningsförhållande på heltid som varat längre än två veckor upphör, hindrar semesterersättning som betalas enligt lag, kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal att arbetslöshetsförmåner beviljas för den tid,

räknat från det att anställningsförhållandet upphörde, över vilken förmånen periodiseras på basis av lönen i det senaste anställningsförhållandet. Om semesterersättning har betalats efter att anställningsförhållandet upphörde, kan periodiseringen göras räknat från den tidpunkt då semesterersättningen betalades.

Den periodisering som avses i 1 och 2 mom. görs genom att den ekonomiska förmånen eller semesterersättningen divideras med dagslönen i det senaste anställningsförhållandet. Lönen bestäms i tillämpliga delar på samma sätt som den lön som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning, men från inkomsterna görs inget avdrag till följd av arbetstagares pensionsavgift och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. För periodiseringen räknas vid behov de förmåner som avses i 1 och 2 mom. samman.

7 §

Inverkan av vinst från försäljning av företags- egendom

Rätt till arbetslöshetsförmåner föreligger inte för den tid över vilken vinsten från försäljning av en företagares företagsegen- dom i anslutning till nedläggning av företagsverksamheten periodiseras i fråga om inkomstrelaterad dagpenning enligt arbetsin- komsten och i fråga om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd åtminstone enligt be- loppet av grunddagpenningen. Vinst från försäljning av anläggningstillgångar eller andra långfristiga investeringar anses ansluta sig till nedläggningen av ett företag också om vinsten har erhållits under de sex månader som närmast föregick nedläggningen.

Vinsten från försäljning av företagsegen- dom periodiseras över högst 24 månader. Försäljningsvinsten periodiseras emellertid inte om företagsverksamheten har pågått högst 18 månader eller om företagets balans- omslutning för den senaste räkenskapsperi- oden minskad med skulderna för företagsverk- samheten är högst 10 000 euro. När balans- räkning saknas används en egendomsförteck- ning.

Närmare bestämmelser om beräkning av försäljningsvinsten, försäljningsvinstkalkyl, periodisering och den arbetsinkomst som

skall användas vid periodiseringen utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Arbetsvists inverkan på betalningen av arbetslöshetsförmåner

Under en arbetsvist får arbetslöshetsför- måner inte betalas till en arbetssökande

1) som omedelbart till följd av strejk eller lockout blivit arbetslös, eller

2) som indirekt på grund av strejk eller lockout har blivit arbetslös, om avsikten med arbetsvisten är att få till stånd ändringar även i hans eller hennes anställnings- och avlö- ningsförhållanden.

4 kap.

Jämka- de och minskade arbetslöshets- förmåner

1 §

Rätt till jämkade arbetslöshetsförmåner

Rätt till jämkade arbetslöshetsförmåner har under de förutsättningar som anges i 1—3 kap. i denna lag en arbetssökande

1) som utför deltidsarbete, dock inte om deltidsarbetet baserar sig på en arbetstidsför- kortning som gjorts på arbetstagarens initia- tiv,

2) vars arbetstid per dag eller per vecka har förkortats på grund av permittering eller som är förhindrad att arbeta på grund av andra arbetstagares stridsåtgärd som inte står i samband med den arbetssökandes anställ- ningsvillkor eller arbetsförhållanden,

3) som har tagit emot heltidsarbete för högst två veckor, eller

4) som har inkomst av företagsverksamhet eller eget arbete enligt 1 kap. 6 §.

2 §

Jämkningsperiod

Den jämkade arbetslöshetsförmånen be- stäms på grundval av arbetsinkomsten under jämkningsperioden.

Inkomst av arbete beaktas vid jämkningen

trots att personen i fråga inte har varit arbetssökande på det sätt som föreskrivs i 2 kap. 1 §.

Som jämkningsperiod betraktas, om inte något annat följer av 4 mom., en period om en månad eller fyra på varandra följande kalenderveckor, beroende på personens lönebetalningsperiod.

Om en jämkningsperiod skulle omfatta sådana tidsperioder som inte berättigar till arbetslöshetsförmåner eller jämkade arbetslöshetsförmåner, förkortas jämkningsperioden i motsvarighet till denna tidsperiod i andra fall än de som avses i 2 mom. När deltidsarbete som varar längre än fyra veckor börjar kan jämkningsperioden bestämmas så att jämkningsperioderna motsvarar lönebetalningsperioderna i deltidsarbetet.

3 §

Begränsningar

En arbetssökande har inte rätt till jämkad arbetslöshetsförmån, om hans eller hennes arbetstid i de fall som avses i 1 § 2 punkten under en granskningsperiod om en kalendervecka och i de fall som avses i 1 § 1 och 3 punkten under en jämkningsperiod överstiger 75 procent av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen görs jämförelsen med den ordinarie arbetstid som avses i 3 kap. arbets-tidslagen (605/1996).

En arbetssökande har inte rätt till jämkad arbetslöshetsförmån, om hans eller hennes arbetsavtalsenliga, ordinarie arbetstid eller den genomsnittliga arbetstid som ligger till grund för månadslönen i periodarbete överstiger 75 procent av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete under en utjämningsperiod.

4 §

Inkomst som skall beaktas vid jämkning

Vid jämkning beaktas som inkomst lön eller annat vederlag som skall betraktas som förvärvsinkomst och som har fåtts som ersättning för arbete. Om inkomsterna av företagsverksamhet under jämkningsperioden inte kan påvisas på ett tillförlitligt sätt, kan de

uppskattas på grundval av beskattningsuppgifterna.

När en jämkad arbetslöshetsförmån bestäms på grundval av en jämkningsperiod enligt 2 § 4 mom., skall inkomsten under jämkningsperioden omvandlas till beräknad inkomst genom att dagslönen multipliceras med talet 21,5. Dagslönen erhålls genom att inkomsten av arbetet divideras med antalet beräknade arbetsdagar under jämkningsperioden.

Närmare bestämmelser om den inkomst som skall beaktas vid jämkning av arbetslöshetsförmåner utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Förmånsbelopp

Den jämkade arbetslöshetsförmånen uträknas så att förmånen och 50 procent av inkomsten sammanlagt under en jämkningsperiod kan uppgå till det belopp som annars hade kunnat betalas i förmån.

Beloppet av jämkad inkomstrelaterad dagpenning beräknas så att summan av dagpenningen jämte eventuella barnförhöjningar och inkomsten under jämkningsperioden motsvarar högst 90 procent av den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, likväl minst samma belopp som personen i fråga skulle ha rätt att få i grunddagpenning.

Summan av den jämkade inkomstrelaterade dagpenningen jämte eventuella barnförhöjningar kan tillsammans med arbetsinkomsten vara högst lika stor som den lön som ligger till grund för dagpenningen, om personen i fråga har rätt till förhöjd förtjänst del enligt 6 kap. 3 § för jämkningsperioden, dock minst lika mycket som personen skulle ha rätt att få i grunddagpenning.

6 §

Maximitid

Jämkad arbetslöshetsförmån betalas för högst 36 månader. På grundval av 1 § 3 punkten kan jämkad arbetslöshetsförmån betalas även efter nämnda maximitid.

Maximitiden börjar räknas från början när någon utan avbrott under minst sex månader har haft ett heltidsarbete eller när någon efter

det att maximitiden gått ut har arbetat i den omfattning som arbetsvillkoret enligt 5 kap. 3 § förutsätter.

Då maximitiderna enligt 6 kap. 7 § beräknas beaktas det belopp som har betalats i jämkad arbetslöshetsdagpenning omvandlat till fulla arbetslöshetsdagpenningss dagar.

7 §

Sociala förmånens inverkan på arbetslöshetsförmånerna

Om någon erhåller någon annan än en i 3 kap. 4 § nämnd lagstadgad förmån eller invalidpension enligt lagstiftningen i någon annan stat eller folkpension med stöd av 22 § 2 mom. folkpensionslagen, minskas hans eller hennes fulla arbetslöshetsförmån med den sociala förmånen. Härvid beaktas dock inte följande pensioner och sociala förmåner (prioriterade inkomster):

- 1) familjepensioner,
- 2) vårdbidrag enligt folkpensionslagen,
- 3) menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),
- 4) livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst,
- 5) handikappbidrag enligt lagen om handikappbidrag (124/1988),
- 6) bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978),
- 7) bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag (408/1975),
- 8) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),
- 9) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997),
- 10) militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993), samt
- 11) ersättningar för särskilda kostnader enligt lagen om olycksfallsförsäkring och lagen om skada, ådragen i militärtjänst.

Från arbetslöshetsförmånen avdras inte prioriterade inkomster som motsvarar vad som nämns i 1 mom. och som betalats enligt lagstiftningen i en annan stat.

Om någon får av arbetsgivaren ordnad tilläggspension som överstiger minimikraven enligt lagen om pension för arbetstagare, minskas arbetslöshetsförmånen med pensionsbeloppet.

När en förmån enligt 1 mom. som beräk-

nats per månad omvandlas till en dagsförmån eller tvärtom, anses månaden omfatta 21,5 dagar.

8 §

Inverkan av stöd för hemvård av barn på arbetslöshetsförmånerna

Arbetslöshetsförmånen minskas med stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) som betalas till den arbetssökande eller hans eller hennes make. Det stöd för hemvård som betalas till maken avdras inte, om maken själv sköter barnet och därför inte skulle ha rätt till arbetslöshetsförmåner. Om båda makarna är arbetslösa och får arbetslöshetsförmåner, görs avdraget från arbetslöshetsförmånen till den make som får hemvårdsstödet.

II AVDELNINGEN

ARBETSLÖSHETSDAGPENNING

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

1 §

Arbetslöshetsdagpenningförmåner

Arbetslöshetsdagpenning beviljas i form av antingen inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning.

2 §

Löntagares rätt till arbetslöshetsdagpenning

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning har en medlem av en löntagarkassa (*försäkrad*) som har varit försäkrad åtminstone de 10 närmast föregående månaderna och som medan han eller hon varit försäkrad har uppfyllt arbetsvillkoret.

Rätt till grunddagpenning har en arbetssökande som uppfyller arbetsvillkoret.

3 §

Löntagares arbetsvillkor

Löntagares arbetsvillkor blir uppfyllt då

personen under de närmast föregående 28 månaderna (granskningsperiod) i 43 kalenderveckor har varit i sådant arbete som avses i 4 §.

För en löntagare som tidigare har fått inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning enligt denna lag blir arbetsvillkoret uppfyllt, då han eller hon under de närmast föregående 24 månaderna (granskningsperiod) i 34 kalenderveckor har varit i sådant arbete som avses i 4 §.

Om någon på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödelse eller vård av barn som är högst 3 år eller av någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden, förlängs den i 1 eller 2 mom. nämnda granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år. Om någon är i arbete för vars lönekostnader sammansatt stöd har beviljats, förlängs granskningsperioden med den tid för vilken arbetet på grund av begränsningen i 4 § 4 mom. inte räknas in i arbetsvillkoret.

Om en medlem av en arbetslöshetskassa har arbetat som företagare över 18 månader, beviljas han eller hon inte arbetslöshetsdagpenning för löntagare innan han eller hon efter företagsverksamheten har uppfyllt det arbetsvillkor som avses i 1 eller 2 mom. Då börjar granskningsperioden för arbetsvillkoret från den tidpunkt då personen i fråga har börjat arbeta efter företagsverksamheten.

4 §

Arbete som skall räknas in i löntagares arbetsvillkor

I löntagares arbetsvillkor inräknas de kalenderveckor under vilka en person har varit i sådant arbete som omfattas av en försäkring och som uppfyller kraven för arbetstid och lön. En kalendervecka kan inräknas i arbetsvillkoret endast en gång.

Kraven för arbetstid uppfylls, om arbetstiden i ett eller flera arbeten är sammanlagt minst 18 timmar eller när den ordinarie arbetstiden i periodarbete enligt arbetsavtalet under en utjämningsperiod är i genomsnitt sammanlagt minst 18 timmar per kalendervecka. I arbetsvillkoret inräknas en sådan

period om fyra på varandra följande kalenderveckor under vilken arbetstiden uppgår till sammanlagt minst 80 timmar fördelad på varje kalendervecka, om personen i fråga begär detta skriftligt innan arbetsvillkoret blir uppfyllt.

Kraven för lön uppfylls när lönen är kollektivavtalsenlig. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, skall lönen för heltidsarbete under en månad motsvara minst ett 40-faldigt belopp av grunddagpenningen.

I arbetsvillkoret inräknas hälften av antalet kalenderveckor under vilka sådant arbete utförts i fråga om vilket arbetsgivaren för lönekostnaderna har fått arbetsmarknadsstöd och sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för samma tid.

Under förutsättningar som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet kan avvika från det krav som gäller arbetstid per vecka i fråga om

- 1) lärare,
- 2) arbetstagare som utför hemarbete,
- 3) idrottsutövare,
- 4) personer som utför skapande eller framställande arbete enligt lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985), och
- 5) andra som arbetar inom branscher där regleringen av arbetstiden avviker från det normala.

Hur kraven för arbetstiden i 5 mom. har uppfyllts bestäms genom att det på grundval av arbetsinkomsterna eller arbetstiden anges om verksamheten är väsentlig med avseende på utkomstskyddet för arbetslösa.

5 §

Försäkringsperioder som räknas löntagare till godo

Om en medlem av en löntagarkassa efter att ha utträtt ur kassan inom en månad ansluter sig till en annan löntagarkassa, skall den tid som han eller hon har varit i arbete som kassamedlem och försäkrad i föregående kassa räknas honom eller henne till godo.

Om en medlem av en företagarkassa efter att ha blivit löntagare och utträtt ur kassan inom en månad ansluter sig till en löntagarkassa, skall av den tid som han eller hon varit i arbete som kassamedlem och försäkrad i

företagarkassan högst 11 veckor räknas honom eller henne till godo i arbetsvillkoret för inkomstrelaterad dagpenning.

6 §

Företagares rätt till arbetslöshetsdagpenning

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning har en medlem av en arbetslöshetskassa som har varit försäkrad åtminstone de 24 föregående månaderna och som medan han eller hon varit försäkrad uppfyllt arbetsvillkoret för företagare.

Rätt till grunddagpenning har en företagare som har uppfyllt arbetsvillkoret för företagare.

7 §

Företagares arbetsvillkor

Företagares arbetsvillkor blir uppfyllt då en person under de närmast föregående 48 månaderna (granskningsperiod) i sammanlagt 24 månader har arbetat som företagare i företagsverksamhet som till sin omfattning har varit väsentlig. Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om den arbetsinkomst för försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare samt den arbetsförtjänst enligt lagen om pension för arbetstagare som visar att företagsverksamheten är av väsentlig omfattning.

Om någon på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, vårmplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden, förlängs den i 1 mom. nämnda granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år.

8 §

Försäkringsperioder som räknas företagare till godo

Om en medlem av en företagarkassa efter att ha utträtt ur kassan inom en månad ansluter sig till en annan företagarkassa, skall den tid som han eller hon har varit i arbete

som kassamedlem och försäkrad i föregående kassa räknas honom eller henne till godo.

Om en medlem av en löntagarkassa inom en månad efter det att han eller hon har inlett företagsverksamhet och utträtt ur kassan ansluter sig till en företagarkassa, inräknas i fråga om inkomstrelaterad dagpenning i arbetsvillkoret för företagare högst sex månader av det arbetsvillkor som uppfyllts under medlemstiden och tiden som försäkrad i löntagarkassan.

I fråga om grunddagpenning inräknas i arbetsvillkoret för företagare arbete som utförts under de närmast föregående 24 månaderna och som inräknas i löntagares arbetsvillkor.

9 §

Försäkrings- och arbetsperioder i andra stater

Skall enligt bestämmelser i en överenskommelse om social trygghet som Finland ingått eller i Europeiska unionens råds förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen (nedan förordningen om samordning av social trygghet) försäkrings- eller arbetsperioder som har fullgjorts i en annan stat inräknas i arbetsvillkoret, är en förutsättning för att de skall beaktas att personen i fråga omedelbart innan han eller hon blev arbetslös har arbetat minst fyra veckor i Finland.

10 §

Arbetsvillkorets giltighet

Om en medlem av en löntagarkassa har varit borta från arbetsmarknaden utan godtagbart skäl längre tid än sex månader, beviljas han eller hon inte löntagares inkomstrelaterade dagpenning förrän han eller hon på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret enligt 3 § 1 eller 2 mom. Granskningsperioden för arbetsvillkoret börjar härvid vid den tidpunkt han eller hon har börjat arbeta efter sin frånvaro.

Om en medlem av en företagarkassa har varit borta från arbetsmarknaden utan godtagbart skäl längre tid än ett år, beviljas han eller hon inte företagares inkomstrelaterade dag-

penning förrän han eller hon efter frånvaron på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret enligt 7 §. Den 48 månader långa granskningsperioden börjar härvid vid den tidpunkt då han eller hon har inlett företagsverksamhet efter sin frånvaro.

Om någon som inte är medlem av en arbetslöshetskassa har varit borta från arbetsmarknaden utan godtagbart skäl längre tid än sex månader, beviljas han eller hon inte grunddagpenning förrän han eller hon efter frånvaron på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret. Granskningsperioden för arbetsvillkoret börjar härvid vid den tidpunkt då han eller hon har börjat arbeta efter frånvaron.

En person anses ha varit på arbetsmarknaden om han eller hon har varit i arbete som inräknas i arbetsvillkoret eller sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete eller har deltagit i en arbetskraftspolitisk åtgärd eller varit arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsbyrån. En person anses ha haft godtagbart skäl till frånvaro från arbetsmarknaden på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

11 §

Arbetsvillkoret i vissa situationer

Till den som har fått arbetslöshetsdagpenning enligt denna lag i enlighet med förordningen om samordning av social trygghet för den tid under vilken han eller hon har sökt arbete i en annan medlemsstat och har personen inte återvänt som arbetssökande till Finland inom tre månader efter att han eller hon lämnade landet, skall arbetslöshetsdagpenning börja betalas på nytt först när han eller hon i fyra veckor har varit i arbete eller i utbildning enligt 2 kap. 16 §.

12 §

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning för den som arbetar inom sjöfarten (tilläggsförsäkring)

En i Finland bosatt arbetstagare som utför i sjömanslagen avsett arbete på ett utländskt handelsfartyg i utrikesfart har rätt till in-

komstrelaterad dagpenning enligt bestämmelserna om löntagare i denna lag, om den arbetslöshetskassa vars medlem han eller hon är på de villkor och grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt har ordnat tilläggsförsäkring. På finansieringen av tilläggsförsäkringen tillämpas bestämmelserna om statsandel i 2 kap. lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998). Till övriga delar ansvarar arbetslöshetskassan i fråga för finansieringen av tilläggsförsäkringen.

Utän hinder av 6 kap. 1—6 § har social- och hälsovårdsministeriet rätt att fastställa beloppet av och grunderna för bestämmandet av en förmån som betalas i form av en tilläggsförsäkring enligt 1 mom. Det fulla beloppet får dock inte vara större än vad som i lag bestäms om beloppet av inkomstrelaterad dagpenning.

13 §

Självrisktid

Arbetslöshetsdagpenning betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsbyrån en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. Självrisktiden åläggs en gång per maximal utbetalningstid för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 §.

Som självriskdagar kan inte räknas de dagar då personen i fråga inte uppfyller villkoren i 2 kap. för erhållande av dagpenning eller för vilka personen inte är berättigad till dagpenning på grund av begränsningarna enligt 3 kap. eller berättigad till jämkad dagpenning på grund av att arbetstidsgränserna enligt 4 kap. 3 § överskrids. Till självrisktiden räknas dock den i 3 kap. 4 § avsedda självrisktiden för dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen.

En person har trots 1 och 2 mom. rätt till arbetslöshetsdagpenning, om orsaken till att arbetet förhindrats är andra arbetstagares stridsåtgärd som inte står i samband med personens anställningsvillkor eller arbetsförhållanden och om han eller hon annars uppfyller villkoren för erhållande av arbetslöshetsdagpenning.

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

1 §

Arbetslöshetsdagpenningens belopp

Grunddagpenningen är 22,22 euro per dag. Den inkomstrelaterade dagpenningen består av en grunddel, som är lika stor som grunddagpenningen, och en förtjänstdel. Förhöjd förtjänstdel betalas om villkoren i 3 § uppfylls.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp beräknas med beaktande av vad som föreskrivs i 4 kap.

2 §

Den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel och förhöjda förtjänstdel

Förtjänstdelen utgör 45 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. Då lönen per månad är större än 90 gånger grunddelen, är förtjänstdelen i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 20 procent. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är högst 90 procent av den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

Den inkomstrelaterade dagpenningens förhöjda förtjänstdel utgör 55 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. Då lönen per månad är större än 90 gånger grunddelen, är förtjänstdelen i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 32,5 procent. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är då högst lika stort som den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

Vid omvandling av den per månad beräknade lönen till dagslön eller tvärtom anses månaden omfatta 21,5 arbetsdagar.

3 §

Förutsättningarna för förhöjd förtjänstdel

Den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel betalas förhöjd till en arbetsökande som

1) har förlorat sitt arbete till följd av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker enligt 7 kap. 3, 4, 7 eller 8 § arbetsavtalslagen, av motsvarande orsaker enligt sjömanslagen eller av motsvarande orsaker som beror på en offentlig sammanslutnings verksamhet,

2) innan han eller hon förlorade sitt arbete har varit medlem av en löntagarkassa minst fem år, och

3) innan han eller hon förlorade sitt arbete har varit minst 20 år i arbete på det sätt som avses i 11 §.

En person anses ha förlorat sitt arbete av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker på det sätt som avses i 1 mom. 1 punkten även när han eller hon har sagt upp sitt arbetsavtal i enlighet med 5 kap. 7 § arbetsavtalslagen sedan en permittering utan avbrott har varat minst 200 dagar.

Förhöjd förtjänstdel betalas för sammanlagt högst 150 dagar. Om uppsägningsgrunden har bestritts, beviljas inte inkomstrelaterad dagpenning eller betalas inte förhöjd innan ett slutligt avgörande i ärendet har fattats.

4 §

Lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning

Den lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning beräknas utgående från personens stabiliserade lön för den tid omedelbart innan arbetslösheten började under vilken han eller hon har uppfyllt löntagares arbetsvillkor. Om arbetet eller löneinkomsten har varit av säsongbetonad eller oregelbunden natur, beräknas den inkomstrelaterade dagpenningen på årsinkomsten.

Som den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen beaktas lön och annat vederlag som skall betraktas som

förvärvsinkomst och som har betalats som ersättning för arbete.

Den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen för en person som får eller som har fått invalidpension i form av delpension eller deltidspension bestäms utgående från situationen när utbetalningen av pensionen började. Vad som bestäms ovan gäller den som har varit alterneringsledig enligt lagen om försök med alterneringsledighet (1663/1995) eller lagen om alterneringsledighet (1305/2002) eller har fått deltidstillägg enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice eller har haft partiell vårdledighet.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om den stabiliserade löneinkomsten och de inkomster som skall beaktas i den, om utredning av inkomst med löneintyg eller beskattningssuppgifter samt om bestämmande av årsinkomsten.

5 §

Arbetsinkomsten för företagares inkomstrelaterade dagpenning

Företagares inkomstrelaterade dagpenning bestäms på grundval av den arbetsinkomst enligt vilken företagaren under sammanlagt högst 24 månader innan han eller hon blev arbetslös har varit försäkrad i en företagarkassa. Den arbetsinkomst som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen får dock inte bestämmas till ett högre belopp än vad den fastställda arbetsinkomsten enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare utgör för nämnda tid eller lönen enligt lagen om pension för arbetstagare i genomsnitt har varit under nämnda tid. Har arbetsinkomsten under ovan nämnda tid ändrats, räknas den dagpenninggrundande arbetsinkomsten så att det sammanlagda beloppet av de fastställda arbetsinkomsterna divideras med motsvarande tid. En ökning av arbetsinkomsten med mera än 20 procent beaktas dock inte.

När förtjänstdelen av företagares inkomstrelaterade dagpenning bestäms gäller angående arbetsinkomsten vad som i 2 § 1 och 3 mom. föreskrivs om dagslönen.

Den arbetsinkomst som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen för en

företagare som får eller som har fått invalidpension i form av delpension eller deltidspension bestäms utgående från situationen när utbetalningen av pensionen började.

Närmare bestämmelser om bestämmandet av den arbetsinkomst som ligger till grund för företagares inkomstrelaterade dagpenning kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Barnförhöjning

Till en mottagare av arbetslöshetsdagpenning som försörjer barn under 18 år betalas dagpenningen jämte barnförhöjning, vilken för ett barn är 4,21 euro, för två barn sammanlagt 6,18 euro och för tre eller flera barn sammanlagt 7,97 euro.

7 §

Dagpenningens periodens maximitid

Grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning betalas för sammanlagt högst 500 arbetslöshetsdagar. I maximitiden inräknas också utbildningsdagpenningssdagar enligt 10 kap. I maximitiden inräknas också sådana arbetslöshetsdagar för vilka en person har fått en arbetslöshetsförmån i en sådan stat med vilken Finland har ingått en överenskommelse om utkomstskydd för arbetslösa.

8 §

När dagpenningens perioden börjar från början

När en löntagare efter att ha blivit berättigad till arbetslöshetsdagpenning har uppfyllt arbetsvillkoret enligt 5 kap. 3 § 2 mom., börjar ovan nämnda maximitid räknas från början och den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen bestäms på nytt. Förfarandet är detsamma om en företagare har uppfyllt arbetsvillkoret för företagare i en följd.

Den inkomstrelaterade dagpenningen för löntagare som bestäms utgående från de nya inkomstuppgifterna är minst lika stor som grunddagpenningen och, om löntagaren har uppfyllt arbetsvillkoret innan maximitiden gått ut, minst 80 procent av den inkomstrelaterade dagpenning som tidigare betalades

till löntagaren. Jämförelsen görs med en sådan full dagpenning som bestäms i enlighet med 2 § 1 mom. Barnförhöjningar ingår inte i de dagpenningar som används vid jämförelsen.

9 §

Rätt till tilläggsdagar

Till en arbetssökande som är född före 1950 och som har fyllt 57 år innan maximitiden enligt 7 § gått ut kan utan hinder av maximitiden betalas löntagares inkomstrelaterade dagpenning och grunddagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken han eller hon fyller 60 år. Till en person som är född före 1950 och som har fyllt 60 år innan maximitiden enligt 7 § gått ut betalas dagpenning dock till utgången av den kalendermånad under vilken maximitiden om 500 dagar går ut.

Till en arbetssökande som är född 1950 eller därefter kan utan hinder av maximitiden enligt 7 § betalas löntagares grunddagpenning och inkomstrelaterade dagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande fyller 65 år, om han eller hon

1) har fyllt 59 år före utgången av maximitiden, och

2) när maximitiden går ut har varit i arbete på det sätt som avses i 11 § 1 mom. minst 5 år under de senaste 20 åren.

10 §

Förhöjt belopp av den inkomstrelaterade dagpenningen för tilläggsdagarna

När månadslönen är större än 90 gånger grunddelen är den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel för tilläggsdagar som avses i 9 § 2 mom. 32,5 procent i fråga om den del av dagslönen som är större än 90 gånger grunddelen, om den arbetssökande innan han eller hon blev berättigad till tilläggsdagar har varit

1) medlem av en löntagarkassa minst fem år, och

2) i arbete på det sätt som avses i 11 § minst 20 år.

11 §

Beaktande av tid i arbete

När tiden i arbete enligt 3, 9 och 10 § beräknas, beaktas det arbete som förutsätts för grundpension enligt 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare eller för annan därmed jämförbar pension som grundar sig på anställnings- eller tjänsteförhållande. När tiden i arbete beräknas beaktas arbete som personen i fråga har utfört efter att ha fyllt 18 år.

När tiden i arbete enligt 3 och 10 § beräknas beaktas som tid som jämställs med arbete dessutom den tid

1) för vilken en person har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen eller specialvårdspenning för sådan tid för vilken han eller hon inte har intjänat pension enligt 1 mom.,

2) under vilken en person har varit vårdledig med stöd av lag eller kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal eller fullgjort beväringstjänst eller civiltjänst, och

3) under vilken en person har varit arbetsförmögen på grund av sjukdom, lyte eller skada och därvid fått pension enligt 1 mom., rehabiliteringsstöd eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring.

Av tiden i arbete kan högst en fjärdedel vara sådan i 2 mom. avsedd tid som jämställs med arbete.

III AVDELNINGEN

ARBETSMARKNADSSTÖD

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

1 §

Rätt till arbetsmarknadsstöd

Berättigade till arbetsmarknadsstöd enligt denna lag är arbetslösa

1) som inte uppfyller arbetsvillkoret, eller
2) vars rätt till arbetslöshetsdagpenning har upphört för att maximitiden enligt 6 kap. 7 eller 9 § har gått ut, och

3) som är i behov av ekonomiskt stöd (behovsprövning).

För tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, arbetspraktik, arbetslivsträning, arbetsprövning och yrkesväglednings- och rehabiliteringsåtgärder enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (arbetskraftspolitiska åtgärder), integrationsåtgärder för invandrare samt arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte tryggas försörjningen med arbetsmarknadsstöd för den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd.

Den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd kan på ansökan beviljas arbetsmarknadsstöd som ersättning för kostnader för mottagande av arbete för att stödja hans eller hennes sysselsättning (*resebidrag*).

Sammansatt stöd kan på arbetsgivarens ansökan beviljas för lönekostnaderna för en långtidsarbetslös som är berättigad till arbetsmarknadsstöd. Den sysselsatte har inte rätt till arbetsmarknadsstöd för den tid för vilken stödet betalas till arbetsgivaren.

2 §

Berättigade till arbetsmarknadsstöd

För tiden för sysselsättningsfrämjande åtgärder enligt 3—7 § betraktas som berättigade till arbetsmarknadsstöd utöver de som får arbetsmarknadsstöd dessutom arbetslösa arbetssökande till vilka stöd inte betalas för arbetslöshetstiden på grund av

- 1) att ansökan om arbetsmarknadsstöd försenats på det sätt som avses i 11 kap. 1 §,
- 2) en begränsning enligt 8 kap. 2 § i anslutning till yrkesutbildning ,
- 3) väntetid enligt 8 kap. 4 §,
- 4) självrisktid enligt 9 §,
- 5) tid utan ersättning,
- 6) skyldighet att vara i arbete,
- 7) jämkning eller minskning av en förmån enligt 4 kap., eller
- 8) behovsprövning enligt 9 kap. 3 och 4 §.

3 §

Arbetsmarknadsstöd under tiden för arbetskraftspolitiska åtgärder

Arbetsmarknadsstöd betalas till en person som är berättigad till stödet för den tid under vilken han eller hon deltar i en arbetskrafts-

politisk åtgärd. Bestämmelser om betalning av arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning till den som deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd finns i 9 kap. 5 §.

En arbetssökande är berättigad till arbetsmarknadsstöd för den tid under vilken han eller hon deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd som ordnas utomlands utan hinder av vad som i 2 kap. 3 § bestäms om utlandsresa som hinder för att vara på arbetsmarknaden.

4 §

Arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd

Berättigad till arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd är en arbetslös invandrare som

- 1) uppfyller villkoren enligt 1 § 1 mom.,
- 2) följer den i lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande (493/1999) avsedda integrationsplanen med beaktande av vad som bestäms i 8 kap. 3 § 2 mom. och 5 §, och
- 3) uppfyller villkoren enligt 14 § 1 mom. lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande.

Till den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd betalas arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd också under tiden för åtgärder som ingår i den integrationsplan som avses i 11 § lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande. I nämnda lag och med stöd av den bestäms om jämställande av integrationsåtgärder för invandrare med arbetskraftspolitiska åtgärder.

En invandrare har inte rätt till arbetsmarknadsstöd för de tre år som avses i 10 § 2 mom. i sistnämnda lag annat än i form av integrationsstöd.

5 §

Resebidrag

Arbetskraftsbyrån kan bestämma att resebidrag skall betalas till den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd och som tar emot heltidsarbete som varar i minst sex månader utanför sin pendlingsregion och för vilken mottagandet av arbetet medför betydande kostnader.

Resebidrag betalas inte på grundval av ett sådant anställningsförhållande

1) där arbetsgivaren har beviljats stöd för lönekostnaderna av sysselsättningsanslag eller sammansatt stöd, eller

2) som har börjat innan Arbetskraftsmyndigheten har gett ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande om beviljande av bidraget.

6 §

Sammansatt stöd

Arbetskraftsbyrån kan bestämma att sammansatt stöd skall betalas till arbetsgivaren, om

1) den sysselsatte är berättigad till arbetsmarknadsstöd när stödet beviljas,

2) den sysselsattes rätt till arbetslöshetsdagpenning har upphört på den grund som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten (maximitid) eller den sysselsatte på grundval av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar när stödet beviljas,

3) anställningsförhållandet inte har börjat när stödet beviljas, och

4) arbetsgivaren när stödet beviljas har förbundit sig att betala en lön som är minst lika stor som fullt arbetsmarknadsstöd enligt 9 kap. 1 § 1 mom. för arbetslöshetstid under vilken den sysselsatte på grund av begränsningen i 19 § 1 mom. sjukförsäkringslagen (självrisktid) inte får dagpenning eller någon annan motsvarande lagstadgad ersättning eller lön för sjukdomstiden av arbetsgivaren på någon annan grund.

Som tidpunkt för beviljande av stödet betraktas vid tillämpningen av 1 mom. den dag då Arbetskraftsmyndigheten ger ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande om beviljande av sammansatt stöd.

Sammansatt stöd kan beviljas även för lönekostnaderna för deltidsarbete.

Sammansatt stöd beviljas inte statens ämbetsverk och inrättningar.

På sammansatt stöd tillämpas dessutom vad som i lagen om offentlig Arbetskraftsservice eller med stöd av den bestäms om sysselsättningsstöd som beviljas arbetsgivaren, om inte något annat bestäms i denna lag.

7 §

Arbetsmarknadsstöd under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Arbetsmarknadsstöd betalas till den som är berättigad till stödet under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Med avvikelse från 2 § betraktas inte en i 2 § 2, 3 och 6 punkten avsedd deltagare i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte som berättigad till arbetsmarknadsstöd.

8 §

Ersättning för uppehälle

Bestämmelser om ersättning för resekostnader och andra kostnader för uppehälle (ersättning för uppehälle) till arbetssökande som deltar i Arbetskraftspolitiska åtgärder finns i lagen om offentlig Arbetskraftsservice.

Till en mottagare av arbetsmarknadsstöd som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas i ersättning för uppehälle 7 euro för varje dag som den arbetslöse deltar i verksamhet enligt den i 2 kap. 5 § lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte avsedda aktiveringsplanen.

9 §

Självrisktid

Arbetsmarknadsstöd betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån sammanlagt fem arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor (*självrisktid*). Till självrisktiden räknas inte arbetslöshetsdagar som ingår i väntetiden enligt 8 kap. 4 § eller i tider utan ersättning eller i skyldigheten att vara i arbete.

Självrisktiden uppnås även då den i 4 kap. 1 § nämnda arbetslösheten för en arbetstigare med förkortad arbetsvecka eller i deltidsarbete uppgår till sammanlagt en tid som motsvarar fem arbetslöshetsdagar.

Till självrisktiden räknas även de dagar då personen i fråga efter det arbetslösheten börjat har varit arbetsoförmögen utan att för denna tid få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen

eller annan motsvarande lagstadgad ersättning eller av arbetsgivaren lön för sjukdomstiden.

Självrisktid förutsätts emellertid inte

1) då rätten till arbetsmarknadsstöd börjar omedelbart efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 eller 9 § har uppnåtts, eller

2) då arbetet förhindras av andra arbetstagens stridsåtgärd som inte står i samband med personens anställningsvillkor eller arbetsförhållanden, och

3) villkoren för erhållande av arbetsmarknadsstöd uppfylls i övrigt.

10 §

Självrisktidens giltighet

Självrisktiden är i kraft till utgången av det kalenderår under vilket den i sin helhet har uppkommit.

Under ett begynnande kalenderår förutsätts ny självrisktid inte

1) så länge som personen i fråga utan avbrott får arbetsmarknadsstöd,

2) då självrisktiden fördelar sig på två kalenderår,

3) då självrisktiden har gått till ända vid utgången av ett kalenderår utan att utbetalningen av arbetsmarknadsstödet ännu har börjat,

4) då rätten till arbetsmarknadsstöd börjar på nytt inom 14 dagar från det att föregående rätt till arbetsmarknadsstöd upphörde, eller

5) då en person har fått en rehabiliteringsförmån enligt 3 kap. 4 § 5 punkten eller dagpenning enligt sjukförsäkringslagen och återgår till att vara arbetslös arbetssökande inom 14 dagar från det att den förmån som avses ovan har upphört.

11 §

Försök med sammansatt stöd

Med avvikelse från de förutsättningar för sammansatt stöd som anges i 6 § 1 mom. 2 punkten kan sammansatt stöd fastställas att betalas till arbetsgivaren, om den person som kommer att sysselsättas vid tidpunkten för beviljande av stödet fått arbetsmarknadsstöd för minst 200 dagar på grundval av arbetslöshet. Sammansatt stöd beviljas härvid som arbetsmarknadsstöd utan den andel för sys-

sättningsstöd som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

I fråga om sammansatt stöd som beviljas med stöd av 1 mom. och arbete som utförs inom ramen för sammansatt stöd tillämpas i övrigt vad som föreskrivs om sammansatt stöd och arbete som utförs inom ramen för sammansatt stöd i denna lag och i lagen om offentlig arbetskraftsservice och med stöd av dem. För uppnående av syftet med försöket kan dock statsrådet genom förordning föreskriva om undantag i fråga om förfarandet vid beviljande och utbetalning av stödet.

Om det för stödjande av en persons sysselsättning ansöks om sammansatt stöd som arbetsmarknadsstöd utan andel för sysselsättningsstöd, börjar maximitiden för det sammansatta stödet med avvikelse från 9 kap. 7 § 3 mom. 2 punkten räknas från början, när personen efter tidigare arbete som utförs inom ramen för sammansatt stöd har fått arbetsmarknadsstöd på grundval av arbetslöshet för minst 200 dagar.

Bestämmelserna i 1—3 mom. tillämpas till och med den 31 december 2005, dock så att sammansatt stöd som beviljats med stöd av denna paragraf på sin höjd kan betalas till och med den 31 december 2007.

8 kap.

Särskilda arbetskraftspolitiska begränsningar för arbetsmarknadsstöd

1 §

Andra än finska medborgare

Den som inte är finsk medborgare har rätt till arbetsmarknadsstöd enligt denna lag, förutsatt att han eller hon enligt en för Finland bindande internationell överenskommelse eller ett uppehålls- eller arbetstillstånd har obegränsad rätt att arbeta här.

2 §

Unga som saknar yrkesutbildning

Den som är under 25 år och som efter grundskolan eller gymnasiet inte har genomgått någon utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter (ung person som saknar yrkesutbildning) har inte rätt till arbetsmarknadsstöd vid arbetslöshet.

Berättigad till arbetsmarknadsstöd är med avvikelse från 1 mom. en ung person i åldern 18—24 som saknar yrkesutbildning och som trots aktivt sökande efter arbete och till utbildning inte har kunnat ordnas arbete, utbildning eller någon arbetskraftspolitisk åtgärd. För att han eller hon skall bevara rätten till arbetsmarknadsstöd förutsätts att han eller hon är villig att ta emot arbete och delta i utbildning och arbetskraftspolitiska åtgärder, samt aktivt och fortlöpande söker sig till i 1 mom. avsedd lämplig utbildning.

En ung person som saknar yrkesutbildning har inte rätt att få arbetsmarknadsstöd vid arbetslöshet, om han eller hon utan giltig orsak

1) har vägrat ta emot, lämnat eller blivit uppsagd från arbete eller från utbildning enligt 2 kap. 16 §,

2) har vägrat delta i arbetspraktik, arbetsprövning eller rehabilitering eller avbrutit en sådan åtgärd, eller

3) har låtit bli att söka till för honom eller henne lämplig yrkesutbildning för vilken kan beviljas studiestöd, eller har vägrat att delta i, lämnat eller av eget förvållande blivit avstängd från sådan utbildning.

En person under 25 år som i enlighet med 3 mom. har förlorat sin rätt till arbetsmarknadsstöd vid arbetslöshet, har rätt att på nytt få arbetsmarknadsstöd vid arbetslöshet efter att han eller hon

1) har genomgått den utbildning som avses i 1 mom., eller

2) har haft ett arbete som räknas in i arbetsvillkoret eller har deltagit i arbetspraktik, arbetsprövning eller arbetsmarknadspolitisk vuxenutbildning i minst 5 månader (skyldighet att vara i arbete).

I fråga om giltig orsak att vägra delta i eller att avbryta arbetspraktik tillämpas vad som i 2 kap. 18 och 19 § bestäms om giltig orsak att vägra delta i eller att avbryta arbetslivsträning och arbetsprövning.

3 §

Att söka till yrkesutbildning

En ung person som saknar yrkesutbildning anses i enlighet med 2 § 2 mom. aktivt och fortlöpande söka in till utbildning, om han eller hon vid varje gemensam ansökan söker in till flera typer av sådan examensinriktad

yrkesutbildning i fråga om vilken han eller hon uppfyller kraven på grundutbildning och eventuella övriga kriterier för antagning av studerande. Enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet kan det räknas in i utbildningsalternativen, om personen söker till utbildning som inte ingår i gemensam ansökan men som är examensinriktad och främjar yrkesfärdigheterna samt om han eller hon söker in till gymnasium vid gemensam ansökan. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om antalet utbildningsalternativ som förutsätts för aktivt sökande till utbildning och om grunderna för antagning av studerande.

Om det i en jobbsökarplan enligt 5 kap. 1 § lagen om offentlig arbetskraftsservice eller i en aktiveringsplan enligt 3 kap. lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ingår att personen skall söka in till utbildning i större omfattning än 1 mom. anger, anses personen aktivt och fortlöpande söka in till utbildning om planen genomförs.

I fråga om invandrare avses med sökande till yrkesutbildning sökande till utbildning som ingår i hans eller hennes integrationsplan och för vilken studiestöd kan beviljas.

I fråga om en ung person som saknar yrkesutbildning tillämpas inte 2 kap. 7 § 3 mom.

4 §

Väntetid

Arbetsmarknadsstöd betalas först efter en väntetid på fem månader till en arbetssökande som inte har uppfyllt arbetsvillkoret och inte genomgått sådan utbildning efter grundskolan eller gymnasiet som leder till examen och ger yrkesfärdigheter. Väntetiden börjar från registreringen som arbetslös arbetssökande, utgången av tiden utan ersättning eller fullgörandet av skyldigheten att vara i arbete.

Väntetiden uppnås när den arbetssökande efter att han eller hon, efter att ha registrerat sig som arbetslös arbetssökande, i sammanlagt fem månader har varit i arbete som räknas in i arbetsvillkoret, företagare eller arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsbyrån eller deltagit i en arbetskraftspolitisk åtgärd.

Väntetiden minskas med den tid under vilken den arbetssökande under de två åren före registreringen som arbetslös arbets-

sökande har varit på arbetsmarknaden på det sätt som avses i 2 mom.

Med avvikelse från 2 och 3 mom. inräknas i väntetiden inte den tid som den arbets-sökande har varit på arbetsmarknaden under tiden för heltidsstudier eller en ferieperiod i anslutning därtill eller en ferieperiod mellan olika läroanstalter eller under tid utan ersättning eller under skyldighet att vara i arbete.

5 §

Vägran att delta i och avbrytande av integrationsåtgärder

En invandrare som utan giltig orsak vägrar delta i en sysselsättningsfrämjande åtgärd som avtalats specificerat i integrationsplanen och som skall anses skälig eller avbryter en sådan åtgärd, är inte berättigad till arbetsmarknadsstöd under 60 dagar från tidpunkten för vägran eller avbrytandet.

6 §

Vägran och avbrytande i anslutning till arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

En i 3 § lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte avsedd person som vägrar delta i utarbetandet av en aktiveringsplan är inte berättigad till arbetsmarknadsstöd under 60 dagar från tidpunkten för vägran.

En ung person som avses i 3 § 1 mom. lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och som utan giltig orsak vägrar delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller avbryter eller av eget förvållande måste avbryta arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, är inte berättigad till arbetsmarknadsstöd under 60 dagar från tidpunkten för vägran eller avbrytandet.

Om någon upprepade gånger förfar på det sätt som avses i 1 eller 2 mom. och det därför kan dras den slutsatsen att han eller hon inte vill delta i åtgärder som avses i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, är han eller hon inte berättigad till arbetsmarknadsstöd förrän han eller hon i minst tre månader har varit i arbete som räknas in i arbetsvillkoret eller deltagit i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning eller, om han eller hon är under 25 år, i utbildning som avses i 2 § 1 mom. (skyldighet att vara i arbete).

7 §

Giltig orsak att vägra delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller att avbryta den

Giltig orsak att vägra delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller att avbryta den har en person som

1) är i annat än tillfälligt arbete som utförs i anställningsförhållande och där den ordinarie arbetstiden överstiger åtta timmar i veckan,

2) är sysselsatt på heltid i företagsverksamhet som avses i 1 kap. 6 § eller som håller på att inleda företagsverksamhet på heltid,

3) är studerande på heltid enligt 2 kap. 6 §, eller

4) deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd.

Dessutom har en person giltig orsak att vägra delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller att avbryta den, om verksamheten

1) inte lämpar sig för honom eller henne med beaktande av hans eller hennes hälsotillstånd,

2) väsentligen avviker från aktiveringsplanen,

3) har ordnats så att kommunen eller någon annan instans som står för genomförandet av arbetsverksamheten försummar att iaktta bestämmelserna i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, eller

4) ordnas utanför hans eller hennes pendlingsregion.

En person har giltig orsak att vägra delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller att avbryta den också av någon annan orsak än de som avses i 1 och 2 mom., om denna orsak med tanke på inträdet eller återinträdet på arbetsmarknaden är jämförbar med dessa.

9 kap.

Arbetsmarknadsstödet belopp och varaktighet

1 §

Arbetsmarknadsstödet belopp

Arbetsmarknadsstödet fulla belopp är lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom.

Till en mottagare av arbetsmarknadsstöd

betalas barnförhöjning på det sätt som bestäms i 6 kap. 6 §.

Arbetsmarknadsstödet skall räknas ut med beaktande av 4 kap.

I resebidrag betalas arbetsmarknadsstöd enligt 1 och 2 mom.

2 §

Beloppet av sammansatt stöd

Till arbetsgivaren betalas i stöd för lönekostnaderna fullt arbetsmarknadsstöd enligt 1 § 1 mom.

Stöd betalas inte om de kostnader som en persons lön åsamkar arbetsgivaren per månad är mindre än beloppet av fullt arbetsmarknadsstöd per månad. Som lönekostnader betraktas lön som betalas till en sysselsatt person före avdrag för den försäkrades lagstadgade avgifter och skatter samt dessutom arbetsgivarens lagstadgade socialskyddsavgift, arbetspensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremier samt obligatorisk grupplivförsäkringspremie.

Bestämmelser om maximibeloppet av stöd som betalas till olika arbetsgivare och om förfarandet vid utbetalningen av stödet utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Inkomster som skall beaktas vid behovsprövningen

Vid prövningen av sökandens behov av ekonomiskt stöd skall beaktas hans eller hennes egna inkomster i sin helhet och även makens till den del de överstiger 236 euro i månaden. Inkomsterna fastställs utgående från de vid beskattningen konstaterade inkomsterna. Arbetsmarknadsstödet bestäms dock enligt situationen vid den tidpunkt då stödet betalas ut, på basis av antingen de beräknade eller annars konstaterbara inkomsterna. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de inkomster som skall beaktas vid behovsprövningen.

Som inkomster vid behovsprövningen beaktas inte (prioriterade inkomster)

1) barnbidrag,

2) stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn,

3) bostadsbidrag,

4) militärunderstöd,

5) livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst,

6) kompletteringsbelopp enligt familjepensionslagen (38/1969),

7) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd, samt

8) ersättning för särskilda kostnader på grund av lyte, skada eller men.

4 §

Behovsprövning

Från det månadsvis uträknade beloppet av sådant fullt arbetsmarknadsstöd som avses i 1 § 1 mom. skall i fråga om försörjningspliktiga dras av 50 procent från den enligt 3 § fastställda inkomstdel som överstiger 848 euro i månaden. I fråga om den som saknar familj skall på motsvarande sätt dras av 75 procent från den enligt 3 § bestämda del av inkomsterna som överstiger 253 euro i månaden. Inkomstgränsen för den som har familj höjs med 106 euro för varje barn som inte har fyllt 18 år och som han eller hon försörjer. Månatliga inkomstposter som påverkar fastställandet av arbetsmarknadsstödet avrundas nedåt till närmaste hela euro så att den överskjutande delen lämnas obeaktad.

Arbetsmarknadsstödet skall justeras om de inkomster som inverkar på dess belopp har stigit eller sjunkit väsentligt. Det justerade arbetsmarknadsstödet börjar betalas från och med tidigaste möjliga betalningspost.

Utan hinder av vad som i 1 mom. och i 3 § bestäms om behovsprövning i fråga om arbetsmarknadsstöd betalas arbetsmarknadsstödet ut till högst ett belopp som beräknas enligt 4 kap. 7 § 1 mom.

Om det med utgångspunkt i förtjänstnivåindexet bedöms att den allmänna lönenivån i landet väsentligt förändras skall de belopp som anges i 1 mom. och i 3 § justeras genom förordning av statsrådet i förhållande till förändringarna i lönenivån.

5 §

Arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning

Arbetsmarknadsstöd beviljas utan behovsprövning under den tid en person deltar i

sådan utbildning, arbetspraktik, arbetslivsträning, arbetsprövning eller av arbetsförvaltningen anordnad rehabilitering som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice samt under arbetsverksamhetsperioder enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Arbetsmarknadsstöd betalas utan behovsprövning också till en person som har fyllt 55 år och som uppfyller arbetsvillkoret när han eller hon blir arbetslös.

Till den som har fått arbetslöshetsdagpenning under den maximitid som avses i 6 kap. 7 § eller 9 § 1 mom. betalas arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning under de 180 första arbetslöshetsdagarna. De nämnda 180 arbetslöshetsdagarna börjar räknas från början när han eller hon på nytt blir berättigad till arbetsmarknadsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning gått ut.

6 §

Partiellt arbetsmarknadsstöd

Arbetsmarknadsstödet är 50 procent av det enligt 1 § 1—3 mom. och 3—5 § beräknade arbetsmarknadsstödet, om den arbetssökande bor i sina föräldrars hushåll och inte har uppfyllt arbetsvillkoret.

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas dock inte

1) under den tid den arbetssökande deltar i utbildning, arbetspraktik, arbetslivsträning eller arbetsprövning enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice eller i rehabilitering anordnad av Arbetsmarknadsmyndigheten, eller

2) under en arbetsverksamhetsperiod som avses i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, eller

3) på en arbetssökande som bor i samma hushåll som sina föräldrar och föräldrarnas inkomster i enlighet med 3 § uppgår till högst 1 781 euro i månaden; inkomstgränsen höjs med 106 euro för varje person som den arbetssökandes föräldrar försörjer och som bor i samma hushåll.

Från ett arbetsmarknadsstöd till fullt belopp räknat per månad avdras i de fall som avses i 2 mom. 3 punkten 50 procent av den del av inkomsterna som bestäms enligt 3 § och som överstiger inkomstgränsen i 2 mom. 3 punkten. Arbetsmarknadsstöd som nedsatts på

grund av föräldrarnas inkomster skall dock vara minst så stort som anges i 1 mom.

När 2 mom. 3 punkten tillämpas, om sökanden bor i samma hushåll som sina föräldrar och föräldrarnas inkomster överstiger inkomstgränsen, men sökanden på ett tillförlitligt sätt kan visa att föräldrarna faktiskt inte stödjer honom eller henne ekonomiskt, skall arbetsmarknadsstödet betalas utan ett avdrag enligt 1 mom.

7 §

Arbetsmarknadsstödet varaktighet

Arbetsmarknadsstödet betalas utan tidsbegränsning.

Det kan bestämmas att resebidrag skall betalas för längst två månader efter att anställningsförhållandet inleddes. Resebidrag betalas för fem dagar i veckan utan hinder av vad som i 3 kap. 2 § bestäms om antalet förmånsdagar per vecka.

Det kan bestämmas att sammansatt stöd skall betalas till arbetsgivaren för högst 24 månader per person. Kombinerat med selsättningsstödet kan det dock bestämmas att arbetsmarknadsstödet skall betalas till arbetsgivaren för högst 12 månader per person. Maximitiderna börjar räknas från början när en person

1) efter att arbetsvillkoret uppfyllts och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning gått ut på nytt blivit berättigad till arbetsmarknadsstöd, eller

2) efter arbete för vilket sammansatt stöd betalats fått arbetsmarknadsstöd på grundval av arbetslöshet i minst 500 dagar.

IV AVDELNINGEN

UTBILDNINGSDAGPENNING

10 kap.

Bestämmelser om utbildningsdagpenning

1 §

Tillämpningsområde

Enligt denna lag betalas för tryggnad av försörjningen under utbildningstiden utbildningsdagpenning till en arbetslös som söker

sig till frivillig utbildning som främjar hans eller hennes yrkesfärdigheter.

2 §

Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av utbildningsdagpenning

Förutsättning för erhållande av utbildningsdagpenning är att personen när utbildningen inleds är arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån. Bestämmelserna i 2 och 8 kap. tillämpas inte på utbildningsdagpenning.

3 §

Särskilda förutsättningar för erhållande av utbildningsdagpenning

Rätt till utbildningsdagpenning har den som påbörjar sådan utbildning på heltid som främjar hans eller hennes yrkesfärdigheter. Rätt till utbildningsdagpenning har också den som på heltid återupptar sådana studier som främjar yrkesfärdigheterna och som avbrutits innan han eller hon blev arbetslös.

Förutsättning för erhållande av utbildningsdagpenning är att sökanden när utbildningen inleds

1) under de omedelbart föregående 12 månaderna fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 86 arbetslöshetsdagar, samt

2) under sammanlagt minst 10 år utfört sådant arbete som ger rätt till i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare avsedd grundpension eller annan med den jämförbar pension som grundar sig på anställnings- eller tjänsteförhållande; när tiden beräknas beaktas också arbete som sökanden har utfört innan han eller hon har fyllt 23 år.

Arbetet kan räknas till godo endast en gång när den i 2 mom. 2 punkten avsedda tiden beräknas. Om sökanden har fått stöd enligt lagen om stödande av långtidsarbetslösa frivilliga studier (709/1997), räknas endast tid efter det stödet mottagits med i arbetstiden.

4 §

Förutsättningar som gäller utbildningen

Utbildning som främjar yrkesfärdigheterna

är utbildning som omfattar minst 20 studieveckor i en följd och som ordnas vid en läroanstalt under offentlig tillsyn som följer:

1) utbildningen leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkeshögskoleexamen eller påbyggnadsexamen vid yrkeshögskola,

2) utbildningen utgör förberedelse för yrkes- eller specialyrkesexamen eller yrkesinriktad grundexamen som avläggs som fristående examen,

3) utbildningen utgör annan yrkesinriktad tilläggsutbildning enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning än sådan som avses i 2 punkten,

4) utbildningen utgör i lagen om yrkesutbildning avsedd hushållsundervisning som ordnas på annat sätt än som yrkesinriktad grundutbildning eller förberedande och rehabiliterande undervisning och handledning som ordnas för handikappade studerande, eller

5) specialiseringsstudier som ordnas såsom fortbildning vid yrkeshögskolor och universitet eller pedagogiska studier som leder till lärarbehörighet.

Om den som ansöker om utbildningsdagpenning tidigare har bedrivit studier som har syftat till en lägre eller högre högskoleexamen men har avbrutit dessa studier innan arbetslösheten enligt 3 § 2 mom. 1 punkten har börjat, jämställs med utbildning som avses i 1 mom. sådan utbildning som leder till samma examen som de tidigare studierna eller leder till att en högre högskoleexamen avläggs i det fall att den som ansöker om stödet, på basis av en tidigare examen eller andra studieprestationer, har godkänts för sådana studier som leder till högre högskoleexamen och som ett universitet ordnar som ett särskilt planerat program.

Om avsaknaden av allmänbildande utbildning utgör ett hinder för sysselsättning eller deltagande i yrkesutbildning och behovet av utbildning konstateras i en jobsökarplan, jämställs fullgörandet av grundskolans lärokurs eller slutförandet av gymnasiets lärokurs, om den studerande redan tidigare har bedrivit gymnasiestudier, med utbildning enligt 1 mom.

I fråga om utbildning på heltid gäller det som bestäms i lagen om studiestöd (65/1994) och med stöd av den.

5 §

Utbildningsdagpenningens belopp

En studerande har rätt till utbildningsdagpenning för utbildningstiden. I utbildningsdagpenning betalas den arbetslöshetsförmån enligt denna lag som berörs av de bestämmelser som skulle tillämpas på personen i fråga om han eller hon vore arbetslös.

På utbildningsdagpenning tillämpas inte 6 kap. 3 § 3 mom. Utbildningsdagpenningen betalas förhöjd i enlighet med 6 kap. 2 § 2 mom. även till en sådan person som har fått den inkomstrelaterade dagpenningens förhöjda förtjänstdel för 150 dagar.

6 §

Utbildningsdagpenningens periodens längd

Utbildningsdagpenning betalas för utbildningstiden och även för ferieperioderna under utbildningen för högst fem dagar per kalendervecka. Utbildningsdagpenning betalas för högst 500 dagar.

De betalda utbildningsdagpenningarna räknas till maximitiden om 500 dagar för arbetslöshetsdagpenningen enligt 6 kap. 7 §. Det sammanräknade antalet i utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning betalda ersättningsdagar kan vara högst 586 dagar. För utbildningstid efter detta betalas en utbildningsdagpenning som är lika stor som arbetsmarknadsstödet högst tills personen i fråga har fått utbildningsdagpenning för 500 dagar.

7 §

Studerandes skyldigheter

En studerande skall regelbundet delta i utbildningen enligt undervisningsplanen.

För att behålla rätten till utbildningsdagpenning skall den studerande ha framgång i sina studier. En högskolestuderande anses ha gjort tillräckliga framsteg i sina studier, om han eller hon har kommit framåt i sina studier enligt de allmänna kriterier som studiestödsnämnden vid respektive högskola har fastställt i enlighet med 9 § lagen om studiestöd. Vid behov kan den som betalar ut utbildningsdagpenningen begära ett utlåtande från

studiestödsnämnden om den studerandes framsteg i studierna. Studiestödsnämnden skall lämna sitt utlåtande inom två månader från det begäran framställdes.

Om en studerande utan godtagbart skäl har varit frånvarande från utbildningen enligt undervisningsplanen så att det är uppenbart att han eller hon inte kan klara av studierna enligt planen på godtagbart sätt eller om han eller hon annars väsentligen har försummat studierna, skall utbildningen anses ha blivit avbruten.

8 §

Studerandes skyldighet att lämna uppgifter

En studerande skall lämna arbetskraftsbyrån intyg av utbildningsanordnaren över godkännande till utbildning, inledande av utbildningen och att utbildningen motsvarar förutsättningarna enligt 4 §.

Den studerande skall lämna den som betalar ut utbildningsdagpenningen intyg enligt 1 mom. och en utredning om de inkomster och förändringar i dem som inverkar på utbildningsdagpenningens storlek och om när utbildningen inleds och avbryts och andra uppgifter som behövs för utbetalningen av utbildningsdagpenningen.

9 §

Utbildningsanordnarens skyldighet att lämna uppgifter

Utbildningsanordnaren ger studeranden ett intyg över godkännande till utbildning, inledande av utbildningen och över att utbildningen motsvarar förutsättningarna enligt 4 §.

Läroanstalten skall utan dröjsmål underrätta den som betalar ut utbildningsdagpenningen om att utbildningen har avslutats eller avbrutits. Den studerande skall innan betalaren underrättas ges tillfälle att inkomma med en utredning i saken.

För fullgörande av skyldigheten enligt 2 mom. tillställer Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna läroanstalterna uppgifter om de studerandes namn och personbeteckningar som har beviljats utbildningsdagpenning.

10 §

Arbetskraftsbyråns skyldighet att lämna uppgifter

Arbetskraftsbyrån skall lämna den som betalar ut utbildningsdagpenningen upplysningar om dem som inlett utbildning enligt 4 § och om dem som är arbetslösa arbetsökande när utbildningen inleds.

V AVDELNINGEN

VERKSTÄLLIGHET OCH SÖKANDE AV ÄNDRING

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

1 §

Ansökan om arbetslöshetsförmåner

Grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd och utbildningsdagpenning söks skriftligen hos Folkpensionsanstalten. Inkomstrelaterad dagpenning och utbildningsdagpenning söks skriftligen hos den arbetslöshetskassa där den arbetsökande är medlem. Ansökan om sammansatt stöd eller resebidrag kan också lämnas till Arbetskraftsbyrån.

Arbetslöshetsförmåner beviljas inte utan särskilt vägande skäl retroaktivt för längre tid än tre månader före den tidpunkt då ansökan anhängiggjordes.

Ansökan blir anhängig när den anländer till Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan. Har ansökan om inkomstrelaterad dagpenning avslagits, anses ansökan om grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd ha blivit anhängig när ansökan om inkomstrelaterad dagpenning anländer till arbetslöshetskassan, under förutsättning att grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd har sökts inom tre månader efter det att sökanden erhöll kännedom om arbetslöshetskassans avslagsbeslut.

2 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Den som ansöker om en arbetslöshetsförmån skall lämna Folkpensionsanstalten och

arbetslöshetskassan de uppgifter som behövs för beviljande och utbetalning av förmånen. Den som får eller ansöker om en förmån är dessutom skyldig att lämna Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan de utredningar som de begär och som behövs i synnerhet för att konstatera att makar har separat ekonomi och bor åtskilda på det sätt som avses i 1 kap. 7 §.

Den som ansöker om en arbetslöshetsförmån skall på det sätt som Arbetskraftsbyrån bestämmer för Arbetskraftsbyrån förete av Arbetskraftskommissionens eller Arbetskraftsbyråns utlåtande förutsatta utredningar som berör honom eller henne personligen.

Om en sådan förändring inträffar i en förmånstagares omständigheter som kan påverka rätten att få en förmån eller minska förmånsbeloppet, skall han eller hon omedelbart underrätta den som betalar ut arbetslöshetsförmånen om ändringen. Förmånstagaren skall omedelbart underrätta Arbetskraftsbyrån om en ändring i förhållanden som avses i 4 §.

De förändringar i förmånstagarens omständigheter som avses i 3 mom. och som den som får en arbetslöshetsförmån omedelbart skall meddela den som betalar ut förmånen är

- 1) tidigare medlemskap i en arbetslöshetskassa,
- 2) beviljad grunddagpenning,
- 3) om personen är arbetsökande och om han eller hon inte längre söker arbete,
- 4) fortsatt arbetslöshet,
- 5) anställning, tjänsteförhållande, eget arbete och företagsverksamhet som inletts eller upphört,
- 6) lön eller annat vederlag för anställning, tjänsteförhållande, eget arbete och företagsverksamhet,
- 7) ekonomisk förmån eller ersättning på grundval av anställning, tjänsteförhållande, eget arbete eller företagsverksamhet,
- 8) beviljat avgångsbidrag,
- 9) arbetstid som använts för arbetet,
- 10) inkomst från försäljning av företag eller företagstillgångar i samband med nedläggning av företagsverksamhet eller företagstillgångar som tagits i privat bruk,
- 11) en Arbetskraftspolitisk åtgärd enligt lagen om offentlig Arbetskraftsservice som avslutats,
- 12) till utbildningsdagpenning berättigande utbildning som har avslutats,

13) ersättning för inkomstbortfall i enlighet med trafikförsäkring eller olycksfallsförsäkring eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst,

14) en social förmån som erhållits eller ansökts i Finland och utomlands, inbegripet stöd för hemvård som maken eller sambon får och extra pension som arbetsgivaren ordnar och som är bättre än minimivillkoren enligt lagen om pension för arbetstagare,

15) beviljad eller avslagen lönegaranti,

16) barn som sökanden försörjer, samt

17) andra liknande förändringar i omständigheterna.

Dessutom skall den som får arbetsmarknadsstöd anmäla följande förändringar i sina egna och makens samt familjens omständigheter till den som betalar ut arbetslöshetsförmånen:

1) egna kapitalinkomster,

2) makens förvärvs- och kapitalinkomster och sociala förmåner,

3) föräldrarnas eller föräldrarnas inkomster som avses i 9 kap. 3 §, om det är fråga om en person som avses i 9 kap. 6 §,

4) en anställning som har upphört, om personen själv eller arbetsgivaren har fått arbetsmarknadsstöd för den,

5) dagar som personen deltagit i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

6) förändringar i familjeförhållandena och bostadsförhållandena, samt

7) andra liknande förändringar i omständigheterna.

3 §

Beslut om förmåner

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan skall i ärenden som gäller beviljande, förvägrande, justering, indragning och återkrav av en arbetslöshetsförmån ge sökanden ett skriftligt beslut. Något beslut ges inte om justeringen av en förmån beror utslutande på en indexjustering eller någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning, förutsatt att sökanden inte särskilt yrkar på ett beslut. Sökanden skall ges ett skriftligt beslut även när arbetslöshetsförmånen betalas till ett kommunalt organ på det sätt som bestäms i 9 §. Sökanden skall begära ett beslut om

indexjustering eller en justering av förmånen under utbetalningstiden som beror på någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning inom 30 dagar efter att han eller hon har delgetts justeringen. Sökanden anses ha delgetts ändringen inom den tid som avses i 12 kap. 6 §.

Innan Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan fattar beslut i ett arbetskraftspolitiskt ärende skall de begära ett arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 4 §.

4 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Arbetskraftsbyrån eller arbetskraftskommissionen ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om de förutsättningar som anges i 2 kap., 7 kap. 3—7 §, 8 kap. samt 9 kap. 7 § 2 och 3 mom.

Ett arbetskraftspolitiskt utlåtande ges på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan. Det arbetskraftspolitiska utlåtandet skall på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan kompletteras utan dröjsmål. Om en arbetssökande har meddelat arbetskraftsbyrån att han eller hon ansöker om arbetsmarknadsstöd eller arbetslöshetsdagpenning, kan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges och kompletteras utan särskild begäran.

I fråga om den som är gruppermitterad ger arbetskraftsbyrån eller arbetskraftskommissionen på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan utlåtande endast om de förutsättningar som anges i 2 kap. 3—7 §. Med gruppermitterad avses en arbetstagare som har permitterats för viss tid antingen på heltid eller på det sätt som avses i 4 kap. 1 §, och permitteringen gäller minst tio arbetstagar.

Det arbetskraftspolitiska utlåtandet delges den arbetssökande i samband med ett beslut enligt 3 §. Den arbetssökande har rätt att på begäran få uppgift om utlåtandet från arbetskraftsbyrån.

I lagen om offentlig arbetskraftsservice bestäms om arbetskraftskommissionens sammansättning, beslutförhet och övriga uppgifter. Närmare bestämmelser om uppgiftsfördelningen enligt 1 och 3 mom. mellan arbetskraftsbyrån och arbetskraftskommissionen

nen utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om lämnande av arbetskrafts-politiskt utlåtande och om omständigheter som inverkar på utlåtandet utfärdas vid behov genom förordning av arbetsministeriet.

5 §

Betalningssätt

Arbetslöshetsförmåner utbetalas minst en gång i månaden i efterskott till det konto i ett i Finland verksamt penninginstitut som den som är berättigad till förmånen har uppgivit. En enstaka förmånspost kan betalas även på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in den på ett konto eller om förmånstagaren uppger något särskilt skäl som Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan godkänner.

Om den arbetslöshetsförmånspost som skall betalas till en person för en månad skulle vara mindre än 50 procent av grunddagpenningen, utbetalas förmånen inte.

6 §

Tillfälligt avbrott i utbetalningen eller betalning till lägre belopp

Utbetalningen av en arbetslöshetsförmån kan tillfälligt avbrytas eller beloppet av den förmån som skall betalas kan minskas, om det på grundval av ändrade förhållanden eller någon annan orsak är uppenbart att mottagaren inte längre har rätt till förmånen eller att förmånsbeloppet borde minskas. Förmånstagaren skall omedelbart underrättas om avbrott och minskning, och beslutet om förmånen skall meddelas utan dröjsmål.

7 §

Betalning av arbetsmarknadsstöd till arbetsgivaren

Sammansatt stöd betalas för de dagar för vilka arbetsgivaren är skyldig att betala lön, dock högst för fem dagar per kalendervecka. Arbetsmarknadsstöd betalas dock inte för de dagar för vilka till arbetsgivaren med stöd av 28 § sjukförsäkringslagen betalas dagpenning eller moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt nämnda lag. Dessa ersättningsdagar inräknas i maximitiden på fem dagar.

8 §

Utbetalning av jämkad arbetslöshetsförmån utan beslut

I de fall som avses i 4 kap. 1 § 1—3 punkten kan till den som är berättigad till jämkad arbetslöshetsförmån av särskilda skäl betalas jämkad arbetslöshetsförmån utan beslut på grundval av hans eller hennes ansökan redan innan av arbetsgivaren bestyrkta löneuppgifter har tillställts utbetalaren.

I förskott på arbetslöshetsförmån kan betalas högst 70 procent av det belopp som personen i fråga skulle ha rätt till på grundval av sin ansökan och de löneuppgifter och andra uppgifter som han eller hon lämnat. Förskott kan vara betalt för sammanlagt högst två jämningsperioder. Förskott betalas inte om den post som skall betalas i förskott för en jämningsperiod skulle vara mindre än grunddagpenningen.

Förskottet avdras från en jämkad arbetslöshetsförmån som beviljas senare när förmånen betalas. Förskottet kan också betraktas som förskottsbetalning på en annan arbetslöshetsförmån som beviljas senare. Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan kan då kvitta beloppet av en förmån som betalats i förskott till ett för stort belopp mot en förmån som beviljas senare.

9 §

Betalning av arbetslöshetsförmån till ett kommunalt organ

Om ett i 6 § socialvårdslagen avsett kommunalt organ begär det, kan en arbetslöshetsförmån av särskilt vägande skäl delvis eller helt och hållet och tills vidare eller för viss tid utbetalas till organet för att användas för underhållet av förmånstagaren, hans eller hennes familj och barn som han eller hon försörjer.

Har ett kommunalt organ i enlighet med 23 § lagen om utkomststöd betalat utkomststöd i förskott mot en emotsedd arbetslöshetsförmån, utbetalas arbetslöshetsförmånen, till den del den motsvarar förskottet, till organet på dess begäran.

10 §

Återkrav

Har en arbetslöshetsförmån betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att arbetslöshetsförmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans eller hennes företrädares sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

En arbetslöshetsförmån som betalats till ett för stort belopp återkrävs inte till den del beloppet överstiger det belopp av en förmån enligt 14 § 1 mom. som Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan har uppburit av en retroaktiv pension som beviljats på grundval av arbetsoförmåga.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

11 §

Återkrav av sammansatt stöd

Har sådant arbetsmarknadsstöd som betalas till arbetsgivaren använts i strid med lag eller en förordning av statsrådet eller i strid med villkoren i beslutet om beviljande, skall arbetsgivaren till Folkpensionsanstalten återbetala det stöd som betalats utan grund. På det belopp som skall återbetalas skall från och med den dag då stödet betalats ut betalas en årlig ränta enligt den räntefot om vilken bestäms i 3 § 2 mom. räntelagen (633/1982), ökad med tre procentenheter.

Om det belopp som skall återbetalas inte betalas senast den dag som bestämts i beslutet om återkrav, skall från och med denna dag en årlig dröjsmålsränta betalas på det försenade beloppet enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. I fråga om återkrav av arbetsmarknadsstöd hos arbetsgivare gäller i övrigt i tillämpliga delar 10 §.

12 §

Återkrav av resebidrag

Om en person säger upp sig från sitt arbete eller genom sitt eget förfarande orsakar att

anställningsförhållandet avslutas inom sex månader efter det att det anställningsförhållande inleddes på basis av vilket resebidrag enligt 7 kap. 5 § har betalats, återkrävs resebidraget, om återkrav inte är oskäligt. På återkrav tillämpas i övrigt vad som bestäms i 10 §.

13 §

Kvittning

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan senare betalar, likväl med beaktande av vad som i utsköningslagen (37/1895) bestäms om den minimiutkomst del som skall undantas vid utmätning av lön. Utan samtycke kan kvittning dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämställbar annan förmån. Med förmånstagarens samtycke kan kvittning även ske mot en annan förmån och till ett större belopp än skyddat belopp vid utmätning.

14 §

Indrivning av arbetslöshetsförmåner i vissa fall

Har någon erhållit en arbetslöshetsförmån för samma tid för vilken honom eller henne retroaktivt beviljas folkpension eller pension på grundval av anställnings- eller tjänsteförhållande eller företagsverksamhet, generationsväxlings- eller avträdelsepension, avträdelsetersättning, avträdelsestöd eller dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, rehabiliteringspenning enligt lagen om rehabiliteringspenning, dagpenning eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring, får arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten från den pension eller avträdelsetersättning eller det avträdelsestöd eller den dagpenning eller olycksfallspension som skall betalas retroaktivt uppbära den arbetslöshetsförmån som för nämnda tid betalats utan grund.

Arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten skall minst två veckor innan en i 1 mom. avsedd förmån utbetalas meddela pensionsanstalten eller försäkringsanstalten att förmånen i enlighet med 1 mom. skall betalas till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten.

Har någon utan grund erhållit grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd för samma tid för vilken honom eller henne retroaktivt beviljas en annan förmån enligt denna lag, får Folkpensionsanstalten från inkomstrelaterad dagpenning som skall betalas retroaktivt uppbära den grunddagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som för denna tid betalats utan grund. På motsvarande sätt får arbetslöshetskassan från grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd som skall betalas retroaktivt uppbära inkomstrelaterad dagpenning som betalats utan grund.

15 §

Utmätning av arbetslöshetsförmåner

Grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd får inte utmätas.

Ett avtal om överföring av en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

16 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om ansökan om arbetslöshetsförmåner och om utredningar som skall ges i samband därmed samt om utbetalning av arbetslöshetsförmåner utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 kap.

Sökande av ändring

1 §

Rätt att söka ändring

Den som är missnöjd med Folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassans beslut får söka ändring i det hos arbetslöshetsnämnden och den som är missnöjd med arbetslöshetsnämndens beslut får söka ändring i det hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Besvärsskriften skall lämnas in till Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan i fråga inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

Utkomstskyddsombudet har rätt att söka

ändring i ett ärende som gäller de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner genom att i enlighet med 1 mom. anföra besvär hos arbetslöshetsnämnden inom 30 dagar från det arbetsökanden fick del av Folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassans beslut och hos försäkringsdomstolen inom 30 dagar från det arbetskraftsmyndigheten fick del av beslutet.

Folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassans beslut skall trots att ändring har sökts följas till dess ärendet avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

Ändring i arbetskraftskommissionens och arbetskraftsbyråns bindande utlåtande får inte sökas genom särskilda besvär.

2 §

Begränsning av rätten att söka ändring

I beslut som gäller arbetsmarknadsstöd till arbetsgivaren eller arbetsmarknadsstöd som betalas så som resebidrag får ändring inte sökas genom besvär. I frågor som gäller undanröjande av beslut iakttas i tillämpliga delar 7 §. Den som är missnöjd med ett beslut om återkrav av arbetsmarknadsstöd som betalas till arbetsgivaren eller så som resebidrag får emellertid söka ändring däri genom besvär i enlighet med 1 §.

3 §

Arbetslöshetsnämnden

I ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa är arbetslöshetsnämnden första besvärinstans.

Arbetslöshetsnämnden består av en ordförande, som kan sköta uppdraget som huvudsyssla, samt ett behövt antal vice ordförande, lagfarna medlemmar, läkarmedlemmar samt representanter för arbetsmarknadsorganisationerna, vilka samtliga handlar under domaransvar. För andra medlemmar än ordförande och vice ordförande förordnas personliga suppleanter.

Statsrådet förordnar ordföranden och vice ordförandena samt de övriga medlemmarna och deras suppleanter för tre år i sänder. Angående deras rätt att kvarstå i uppdraget

gäller i övrigt vad som bestäms om innehavare av domartjänst. Av arbetsmarknadsmedlemmarna skall hälften förordnas på förslag av arbetsgivarföreningarnas mest representativa centralorganisationer och hälften på förslag av arbetstagarnas och tjänstemännens fackföreningars mest representativa centralorganisationer. Ordföranden, vice ordförandena och de lagfarna medlemmarna samt deras suppleanter skall ha avlagt examen som medför behörighet för domartjänst och vara väl förtrogna med utkomstskyddsfrågor. Läkarmedlemmarna och deras suppleanter skall vara legitimerade, med försäkringsmedicin förtrogna läkare. Nämnden kan i sin verksamhet vara indelad i sektioner. En sektion är beslutför då ordföranden, en medlem som förordnats på förslag av arbetsgivarföreningarnas mest representativa centralorganisationer och en medlem som förordnats på förslag av arbetstagarnas och tjänstemännens fackföreningars mest representativa centralorganisationer är närvarande. Vid behandlingen av ett ärende vars avgörande på ett väsentligt sätt beror på medicinska synpunkter skall en närvarande medlem vara läkare.

Vid behandlingen av ärenden i arbetslöshetsnämnden tillämpas förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat bestäms särskilt. Om det behövs för att ett ärende skall kunna utredas verkställs i arbetslöshetsnämnden muntlig förhandling på det sätt som bestäms i 37 § förvaltningsprocesslagen. Vid muntlig förhandling tillämpas lagen om offentlighet vid rättegång (945/1984). Muntlig förhandling skall ske inom stängda dörrar i ärenden i vilka tystnadsplikt gäller eller i vilka arbetslöshetsnämnden beslutar att de skall behandlas inom stängda dörrar på den grund att offentlig behandling kunde medföra särskild olägenhet för en part.

Ett lagakraftvunnet beslut av arbetslöshetsnämnden får verkställas såsom en dom som vunnit laga kraft.

Arbetslöshetsnämnden verkar i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet. Kostnaderna för dess verksamhet betalas av statens medel.

Närmare bestämmelser om arbetslöshetsnämnden utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Självrättelse

Om Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 1 §.

Kan Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan inte rätta det beslut som besvären avser på det sätt som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar efter besvärstidens utgång sända besvärsskriften jämte sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner ett yrkande i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtande av tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid sändas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

5 §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos arbetslöshetsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som föreskrivs i 1 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det har funnits vägande skäl till förseningen.

6 §

Dagen för delfående av beslut

Ändringssökanden anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att beslutet postades under den adress han eller hon uppgivit, om inte något annat visas. Ut-

komstskyddsombudet anses ha fått del av arbetslöshetsnämndens beslut den sjunde dagen efter att beslutet postades under arbetskraftsmyndighetens adress, om inte något annat visas.

7 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan i fråga eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till det belopp framställningen avser.

Likaså kan Försäkringsinspektionen för försäkringsdomstolen föreslå att ett på ovan nämnt sätt felaktigt beslut av en arbetslöshetskassa eller av arbetslöshetsnämnden skall undanröjas. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan Försäkringsinspektionen temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller förordna att den skall betalas till det belopp framställningen avser. Dessutom har utkomstskyddsombudet rätt att hos försäkringsdomstolen ansöka om att ett lagakraftvunnet beslut i ett ärende som gäller arbetskraftspolitiska förutsättningar skall undanröjas.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Arbetslöshetsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 1 §.

VI AVDELNINGEN

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten, arbetskraftsbyråerna, arbetskraftskommissionerna, arbetslöshetskassorna, utkomstskyddsombuden samt besvärinstanser enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som behövs för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa uppdrag enligt denna lag eller en överenskommelse om social trygghet som är bindande för Finland eller någon annan internationell rättsakt som gäller social trygghet

1) av statliga och kommunala myndigheter och andra offentligt rättsliga sammanslutningar,

2) av pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter samt pensionsstiftelser, samt

3) av arbetsgivare, arbetslöshetskassor, arbetsplatskassor samt utbildningsanordnare enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice och andra läroanstalter.

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna har rätt att avgiftsfritt för skötseln av sina uppgifter få

1) arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. av arbetskraftskommissionen eller arbetskraftsbyrån,

2) uppgifter om när straff börjar och slutar av straffanstalter och av tvångsinrättningar som avses i 1 § lagen om internering av farliga återfallsförbrytare (317/1953); straffanstalter och tvångsinrättningar skall lämna uppgifterna omedelbart när en person tas in till en straffanstalt eller tvångsinrättning.

Folkpensionsanstalten skall underrätta arbetslöshetskassan i fråga om en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning eller dennes make beviljas stöd för hemvård enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn.

2 §

Uppgifter av penninginstitut

Folkpensionsanstalten och besvärinstanser enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att av penninginstitut på begäran avgiftsfritt få de uppgifter om den som ansöker om eller får arbetsmarknadsstöd eller om hans eller hennes make som behövs för att avgöra ett ärende som gäller arbetsmarknadsstöd som behandlas, om tillräckliga uppgifter och utredningar inte fås på något annat sätt och det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som den som ansöker om eller får förmånen har lämnat inte är tillräckliga eller tillförlitliga och han eller hon inte har gett sitt samtycke till att uppgifterna erhålls. Begäran om erhållande av uppgifter skall framställas skriftligen och innan begäran framställs skall sökanden eller mottagaren underrättas om den.

3 §

Utlämnande av uppgifter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna rätt att lämna ut uppgifter som de erhållit i samband med sina uppdrag till Arbetskraftsbyråerna och Arbetskraftskommissionerna när det är fråga om omständigheter som påverkar de Arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsdagpenning.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna kan uppgifter som nämns i 1 mom. lämnas vidare till behörig myndighet för utredande av förseelser och brott och för väckande av åtal.

4 §

Folkpensionsanstaltens rätt att använda uppgifter

Folkpensionsanstalten har rätt att i enskilda fall vid behandlingen av en förmån enligt denna lag använda uppgifter som den erhållit för skötseln av andra uppdrag som ålagts den, om det är uppenbart att de inverkar på

nämnda förmån och uppgifterna enligt lag skall beaktas i beslutsfattandet och om Folkpensionsanstalten även annars skulle ha rätt att erhålla uppgifterna särskilt.

5 §

Teknisk anslutning

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna har, utöver vad som bestäms i 29 § 3 mom. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), rätt att under de förutsättningar som föreskrivs i nämnda moment öppna en teknisk anslutning till sådana sekretessbelagda uppgifter i sina register som de med stöd av denna lag har rätt att lämna ut till de mottagare som avses i detta kapitel.

Vad som i denna paragraf bestäms om öppnande av en teknisk anslutning och utlämnande av uppgifter med hjälp av den gäller också Folkpensionsanstaltens och arbetslöshetskassornas rätt att få i 1 mom. avsedda sekretessbelagda uppgifter med hjälp av en teknisk anslutning.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får sekretessbelagda uppgifter inhämtas även utan samtycke av den till skydd för vars intressen sekretessen har föreskrivits. Innan en teknisk anslutning öppnas skall den som ber om uppgifter förete en utredning om att uppgifterna kommer att skyddas på behörigt sätt.

6 §

Rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna har, utöver vad som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter till ministerier, skatteförvaltningen samt inrättningar och sammanslutningar som sköter det lagstadgade socialskyddssystemet och som sköter sociala trygghetsförmåner som påverkas av förmåner enligt denna lag, lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter om en person som erhållit en förmån eller ersättning enligt denna lag, uppgifter om utbetalda

förmåner och ersättningar samt andra med dessa jämförbara uppgifter som är nödvändiga för sammanställande av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som utförs för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten samt till polis- och åklagarmyndigheter ovan nämnda uppgifter som är nödvändiga för utredande av brott och för väckande av åtal. Uppgifter om hälsotillståndet eller uppgifter som är avsedda att beskriva grunderna för socialvård som lämnas till en person får dock inte utlämnas.

7 §

Anmälningskyldighet

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna skall på förhand på lämpligt sätt informera den som ansöker om en förmån om var uppgifter om honom eller henne kan inhämtas och vart de som regel kan utlämnas.

8 §

Utsökningsmyndighetens rätt att få uppgifter

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att på begäran av behörig myndighet för utsökning lämna ut uppgifter om beloppen av förmåner enligt denna lag, dock inte om de förmåner som inte beaktas vid beräkning av skyddat belopp som avses i 4 kap. 7 § utsökningslagen. Dessutom har Folkpensionsanstalten rätt att uppge andra inrättningar som den vet betalar ut pensioner och andra sociala förmåner.

9 §

Utkomstskyddsombudets rätt att få uppgifter och att vara närvarande

Utkomstskyddsombudet har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt av Arbetskraftsbyrån och Arbetskraftskommissionen få uppgifter om Arbetskraftspolitiska utlåtanden i den omfatt-

ning ombudets uppgifter det kräver. Utkomstskyddsombudet kan bestämma att Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassan eller arbetslöshetsnämnden skall delge utkomstskyddsombudet beslut som gäller namngivna personer.

Utkomstskyddsombudet har rätt att vara närvarande och yttra sig vid Arbetskraftskommissionens möten.

10 §

Register över förmånstagare

Registret över förmånstagare är ett personregister vid Försäkringsinspektionen och är ett basregister för förmåner som arbetslöshetskassorna betalar ut. De uppgifter som insamlats för registret över förmånstagare får användas endast för

- 1) tillsynen över arbetslöshetskassorna,
- 2) statistikföring av förmåner som arbetslöshetskassorna har utbetalat,
- 3) utredning av missbruk i anslutning till förmåner som arbetslöshetskassorna har utbetalat, samt
- 4) beredning och uppföljning av lagstiftningen.

I registret får insamlas och registreras följande nödvändiga uppgifter som finns i systemen för utbetalning av arbetslöshetsförmånerna:

- 1) personbeteckningen för den som har fått en förmån och sådana bakgrundsuppgifter om honom eller henne som har samband med betalningen av förmånen,
- 2) uppgifter om vilka förmåner som betalats till en person,
- 3) uppgifter om utbetalda arbetslöshetsförmåner och vilka tidsperioder de hänför sig till samt uppgifter om de omständigheter som har påverkat fastställandet av förmånerna, samt
- 4) uppgifter om beslut av arbetslöshetskassor och behandlingen av ansökningar om arbetslöshetsförmåner.

I personuppgiftslagen (523/1999) föreskrivs om den tid personuppgifter får lagras och om de registrerades rättsskydd.

I lagen om arbetslöshetskassor föreskrivs om Försäkringsinspektionens rätt att få och utlämna uppgifter.

14 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Förhöjning av förmånerna

De i 6 kap. 1 och 6 § angivna beloppen justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

2 §

Indexjustering av den lön som ligger till grund för dagpenningen

Den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen och som har beräknats för tiden före förlängningen av granskningsperioden enligt 5 kap. 3 § justeras i samma förhållande som det indextal som avses i 9 § 2 mom. första meningen lagen om pension för arbetstagare och som fastställts för dagpenningens begynnelsepunkt avviker från det indextal som fastställts för det kalenderår som omfattas av den förlängda granskningsperioden.

När som delpension beviljad invalidpension eller deltidspension som fortsatt utan avbrott i minst tre år upphör, justeras den lön som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning som bestäms i enlighet med situationen vid den tidpunkt då pensionen började i det förhållande som det indextal som avses i 1 mom. och som fastställts för dagpenningens begynnelsepunkt avviker från det indextal som fastställts för det kalenderår då pensionen började.

3 §

Finansieringen av förmånerna

Bestämmelser om finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen för löntagare finns i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och om finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen för företagare i lagen om arbetslöshetskassor.

Grunddagpenningen och den därtill anslutna barnförhöjningen betalas av statens medel och intäkter av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Arbetsmarknadsstödet

finansieras av statens medel. Staten skall månatligen till Folkpensionsanstalten betala sådana förskott för grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet att deras belopp motsvarar det belopp som det beräknas att staten skall betala det året och att förskottet räcker till för att täcka utgifterna under varje månad. De förvaltningskostnader som Folkpensionsanstalten åsamkas av verksamhet enligt denna lag skall räknas till anstaltens förvaltningskostnader.

Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om fastställandet och betalningen av förskott och slutlig finansiering till Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna.

Vad som bestäms i 1—3 mom. tillämpas också på arbetslöshetsförmåner som betalas som utbildningsdagpenning.

Folkpensionsanstalten kan använda förskott som avses i 2 mom. också för kostnader som avses i artiklarna 69 och 70 i förordningen om samordning av social trygghet.

4 §

Verkställighetsanvisningar

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar allmänna anvisningar i syfte att åstadkomma en enhetlig praxis i fråga om arbetslöshetsförmånerna. Anvisningarna bereds av Försäkringsinspektionen.

För att åstadkomma en enhetlig praxis kan genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet bestämmas närmare om det förfarande som skall iakttas vid arbetslöshetskassorna när de beviljar, betalar ut och återkräver förmåner som avses i denna lag.

15 kap.

Ikraftträdelsebestämmelser

1 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003, dock så att 9 kap. 6 § 2 mom. 3 punkten samt 3 och 4 mom. träder i kraft den 1 juli 2003.

Beloppen i 6 kap. 1 och 6 § motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut i januari 2001 har beräknats.

Lagens 3 kap. 6 § tillämpas när det anställningsförhållande som utgör grunden för att den förmån som avses i lagrummet har utbetalats har upphört efter att denna lag trätt i kraft.

Utan hinder av vad som bestäms i 4 kap. 1 § 3 punkten tillämpas på en person vars jämningsperiod pågår när denna lag träder i kraft den lag angående jämkning av förmåner som gäller vid ikraftträdandet till utgången av jämningsperioden.

Utan hinder av 4 kap. 6 § 1 mom. i denna lag kan, även om maximitiden har uppfyllts, jämkad arbetslöshetsförmån beviljas en sådan person som avses i 4 kap. 1 § 1—4 punkten fram till den 30 september 2003.

Vid tillämpningen av 5 kap. 3 § 2 mom. jämförs med arbetslöshetsdagpenning enligt denna lag arbetslöshetsdagpenning som betalats den 1 januari 1997 eller för tiden efter det.

Vid tillämpningen av lagens 5 kap. 2 § 1 mom. och 6 § 1 mom. beaktas också medlemskap i en arbetslöshetskassa från tiden före denna lag trädde i kraft.

Lagens 6 kap. 3 § tillämpas på en arbetsökande vars anställningsförhållande har upphört efter ikraftträdandet, dock så att 6 kap. 3 § inte tillämpas om avgångsbidrag har beviljats eller beviljas på grundval av ett sådant tidigare anställnings- eller tjänsteförhållande som har upphört under fem år räknat bakåt från upphörandet av det anställningsförhållande på grundval av vilket arbetslöshetsförmån söks.

Vid tillämpningen av lagens 6 kap. 3 § 1 mom. 2 punkten och 10 § 1 punkten beaktas också medlemskap i en löntagarkassa från tiden före denna lag trädde i kraft.

Arbete, arbetspraktik, arbetsprövning och arbetskraftspolitisk vuxenutbildning efter att denna lag trätt i kraft räknas in i skyldigheten att vara i arbete som avses i 8 kap. 2 § 4 mom. i denna lag.

Arbete eller företagsverksamhet före denna lag trädde i kraft räknas in i arbetsvillkoret enligt 9 kap. 5 § 2 mom. i denna lag.

Utbildningsdagpenning som beviljas för utbildning som börjar efter att denna lag trätt i kraft bestäms på det sätt som föreskrivs i 6 kap. 3 §.

Bestämmelsen i 11 kap. 10 § 3 mom. om återkrav av arbetslöshetsdagpenning tillämpas på återkrav av grundlöst utbetald arbetslöshetsdagpenning som riktar sig till tiden efter ikraftträdandet.

Lagens 14 kap. 2 § tillämpas på personer för vilka den maximala dagpenningsperiod som avses i 6 kap. 7 eller 8 § börjar efter att lagen trätt i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2 §

Författningar som upphävs

Genom denna lag upphävs, jämte ändringar
1) lagen den 24 augusti 1984 om utkomstskydd för arbetslösa (602/1984),

2) lagen den 30 december 1993 om arbetsmarknadsstöd (1542/1993),

3) lagen den 30 december 1997 om stödande av arbetslösas frivilliga studier (1402/1997).

3 §

Tillämpningsbestämmelse

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den hänvisas till lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller lagen om arbetsmarknadsstöd eller förmåner som beviljas med stöd av dem, skall hänvisningen anses avse motsvarande bestämmelser i denna lag och arbetslöshetsförmåner enligt denna lag, om inte något annat följer av denna lag.

Helsingfors den 30 december 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

Nr 1291

L a g**om ändring av lagen om arbetslöshetskassor**

Given i Helsingfors den 30 december 2002

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/1984) 3 § 7 mom., sådant
 det lyder i lag 1318/1994, och
ändras 3 § 1 mom., 4 § 4 mom. samt 25 och 26 §,
 av dessa lagrum 3 § 1 mom. sådant det lyder i sistnämnda lag, 25 § sådan den lyder i lag
 913/2000 och 26 § sådan den lyder i lag 556/1998, samt
fogas till lagen nya 2 a och 58 a § som följer:

2 kap.

Medlemskap

2 a §

Tillämpning av lagen om förvaltningsförfarande

Vid behandlingen av en lagstadgad förmån som en arbetslöshetskassa beviljat eller en fråga som gäller medlemskap i en arbetslöshetskassa iakttas i tillämpliga delar lagen om förvaltningsförfarande (598/1982), språklagen (148/1992) och lagen om användning av samiska hos myndigheter (516/1991).

3 §

Villkor för medlemskap

Inträde såsom medlem i en löntagarkassa vinner en lönearbetare som är bosatt i Finland, som inte har fyllt 65 år och som arbetar i ett sådant yrke eller inom en sådan bransch som omfattas av kassans verksamhetsområde. Inträde i en företagarkassa vinner en företagare som är bosatt i Finland och som inte har fyllt 65 år. Såsom företagare betraktas en person som avses i 1 kap. 6 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa, om han eller hon kan anses få sin försörjning av de inkomster som företagsverksamheten ger.

— — — — —

RP 115/2002
 ShUB 43/2002
 RSv 229/2002

6 420301/192

4 §

Anmärkning, varning och uteslutning ur kassa

I ett beslut genom vilket en kassa har förkastat en ansökan om medlemskap eller uteslutit en medlem kan ändring sökas i enlighet med 12 kap. lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

25 §

Företagarkassas finansiering

I statsandel betalas ett belopp som motsvarar de av Försäkringsinspektionen godkända och av företagarkassan med stöd av 5 kap. 7 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna och av förtjänststöden ett belopp som motsvarar grunddagpenningen och barnförhöjningarna enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Vid finansieringen av de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 3 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna och förtjänststöden iakttas i tillämpliga delar det som i 4 och 5 § lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner bestäms om finansiering av inkomstrelaterade dagpenningar och förtjänststöd.

26 §

Andelarna av förvaltningskostnaderna

Såsom statens andel och arbetslöshetsförsäkringsfondens andel som hänför sig till förvaltningskostnaderna betalas

1) ett belopp som motsvarar den i 6 kap. 1 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivna grunddagpenningen för varje påbörjat hundratal medlemmar, likväl så att statens andel under det år då arbetslöshetskassans stadgar blivit fastställda och det därpå följande året är dubbel, och

2) 0,35 procent av de av kassan under det närmast föregående kalenderåret betalda ar-

betslöshetsdagpenningarna, för vilka statens andel eller arbetslöshetsförsäkringsfondens andel betalas.

Som arbetslöshetsförsäkringsfondens andel betalas till löntagarkassorna dessutom 2 euro för varje beslut om inkomstrelaterad dagpenning.

De andelar som hänför sig till förvaltningskostnaderna får likväl inte sammanlagt överskrida fyra femtedelar av de av kassan betalda skäligen förvaltningskostnaderna.

13 kap.

Tillsynen över arbetslöshetskassor

58 a §

Försäkringsinspektionens rätt att få uppgifter

Försäkringsinspektionen har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som behövs för skötseln av sin tillsynsuppgift, för utredning av missbruk samt för beredning och uppföljning av lagstiftningen av

- 1) arbetslöshetskassorna och av dem som upprätthåller de betalningssystem som arbetslöshetskassorna använder,
- 2) arbetslöshetsförsäkringsfondens,
- 3) Utbildningsfonden,
- 4) skattestyrelsen,
- 5) Folkpensionsanstalten,
- 6) arbetsministeriet, och
- 7) Pensionskyddscentralen.

Dessutom har Försäkringsinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att för upprätthållande av det register över förmånstagare som avses i 13 kap. 10 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa avgiftsfritt av arbetslöshetskassorna och av dem som upprätthåller de betalningssystem som arbetslöshetskassorna använder få följande nödvändiga uppgifter om

1) personbeteckningen för den som har fått en förmån och sådana bakgrundsuppgifter om honom eller henne som har samband med betalningen av förmånen,

2) uppgifter om vilka förmåner som betalats till en person,

- 3) uppgifter om vilka tidsperioder de utbetalda förmånerna hänför sig till samt uppgifter om de omständigheter som har påverkat fastställandet av förmånerna, samt
- 4) uppgifter om beslut av arbetslöshets-

kassor och om behandlingen av förmånsansökningar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Helsingfors den 30 december 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

Nr 1292

L a g**om ändring av lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande**

Given i Helsingfors den 30 december 2002

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 9 april 1999 om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande (493/1999) 13 §, 15 § 2 och 3 mom. och 17 § 2 mom., samt
ändras 7 § 3 mom., 10 § 1 mom., 11 § 2 och 3 mom., 12 § 2 mom., rubriken för 17 § och 17 § 1 mom., 18 § 1 mom. och 48 § 1 mom. som följer:

7 §

Program för integrationsfrämjande

 Till programmet hänför sig ett avtal mellan kommunen och arbetskrafts- och näringscentralen om de grunder enligt vilka de integrationsfrämjande åtgärderna, på det sätt som bestäms i denna lag och genom förordning av statsrådet, kan jämföras med arbetskraftspolitisk vuxenutbildning som avses i 1 kap. 7 § 1 mom. 7 punkten lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) eller de arbetsmarknadsåtgärder som avses i 8 kap.

 som görs upp i samarbete med kommunen och arbetskraftsbyrån. Kommunen, arbetskraftsbyrån och invandraren kommer överens om integrationsplanens varaktighet, ändringar som gäller planen och fortsättningen av en avbruten plan. Integrationsplanen för invandrare ersätter den jobbsökarplan som avses i 5 kap. 2 § lagen om offentlig arbetskraftsservice.

11 §

Integrationsplan

10 §

Rätt till integrationsplan

 En invandrare som anmäler sig som arbetslös arbetssökande eller som ansöker om utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) har rätt till en integrationsplan

 I integrationsplanen kan avtalas om stödande av studier i finska eller svenska, arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, frivilliga studier för invandraren, yrkesvägledning och rehabilitering, arbetspraktik, arbetslivsträning, förberedande undervisning, stödande av integration av barn och unga samt om ordnande av andra med dessa jämförbara

integrationsstödande åtgärder som kan anses skäligen.

Integrationsplanen innehåller arbetskraftsbyråns beslut om åtgärdsspecifikt jämställande, på det sätt som bestäms i denna lag och genom förordning av statsrådet, av integrationsfrämjande åtgärder enligt 2 mom., vilka anvisats invandraren specificerat och vilka ordnats av kommunen eller vilka invandraren har ordnat på eget initiativ, med arbetskraftspolitisk vuxenutbildning som avses i 1 kap. 7 § 1 mom. 7 punkten lagen om offentlig arbetskraftsservice eller de arbetsmarknadsåtgärder som avses i 8 kap.

12 §

Integrationsstöd

Integrationsstödet består av arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och av utkomststöd enligt lagen om utkomststöd.

17 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om utkomststöd

Om inte något annat följer av denna lag, skall på arbetsmarknadsstöd och utkomststöd som beviljas i form av integrationsstöd och på stödärenden samt på sökande av ändring som gäller stödet tillämpas vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om arbetsmarknadsstöd och arbetsmarknadsstödsärenden samt vad som i lagen om utkomststöd bestäms om utkomststöd och utkomststödsärenden.

Helsingfors den 30 december 2002

Republikens President
TARJA HALONEN

18 §

Tillämpning av hänvisningsbestämmelser någon annanstans i lag

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den hänvisas till arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, anses hänvisningen gälla också arbetsmarknadsstöd som betalas enligt denna lag, om inte något annat följer av denna lag.

48 §

Övergångsbestämmelse

För en invandrare beträffande vilken den tid som anges i första meningen i 10 § 2 mom. har gått ut före denna lags ikraftträdande görs en integrationsplan upp inom fem månader från att denna lag trätt i kraft. Har det dock före lagens ikraftträdande förflutit två år sedan invandrarens första hemkommun registrerades i befolkningsdatasystemet, behöver ingen integrationsplan göras upp, om inte invandraren kräver det. Den begränsning i 7 kap. 4 § 3 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa som gäller rätten att få arbetsmarknadsstöd gäller inte sådana invandrare tillsammans med vilka ingen integrationsplan görs upp på grund av att två år har förflutit och inom fem månader från att denna lag trätt i kraft inte heller sådana invandrare som har kommit till Finland innan denna lag trädde i kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

Nr 1293

L a g**om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte**

Given i Helsingfors den 30 december 2002

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 2 mars 2001 om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) 10 § 3 mom., 17, 19—21 och 26 §, av dessa lagrum 17 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 539/2001, samt
ändras 2 § 1 mom. 4—6 och 10 punkten, 3 § 1 och 2 mom., 4 § 1 och 2 mom., 5 § 1 och 4 mom., 6 § 5 mom., 7 § 2 mom., 10 § 2 mom., 14 § 3 mom. och 28 §, som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) arbetsmarknadsstöd stöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

5) den som har rätt till arbetsmarknadsstöd en person som får arbetsmarknadsstöd samt en person som avses i 7 kap. 2 § och 7 § 2 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

6) ersättning för uppehälle ersättning per dag som med stöd av 7 kap. 8 § 2 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalas till den som får arbetsmarknadsstöd och deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

10) sysselsättningsfrämjande åtgärder service och åtgärder enligt 4 och 6—8 kap. lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), samt

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för den som är arbetslös och som inte har fyllt 25 år och som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller som får utkomststöd samt

1) för vilken har utarbetats en jobbsökarplan enligt 5 kap. 1 § lagen om offentlig arbetskraftsservice och som på grund av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 180 dagar under de senaste 12 kalendermånaderna,

2) för vilken har utarbetats en jobbsökarplan enligt 5 kap. 1 § lagen om offentlig arbetskraftsservice och som har fått arbetslöshetsdagpenning under arbetslöshetsdagpenningsperioden enligt 6 kap. 7 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

3) som har deltagit i en intervju för

arbetssökande enligt 5 kap. 4 § lagen om offentlig arbetskraftsservice och vars huvudsakliga försörjning de senaste fyra månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

Denna lag tillämpas dessutom på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för den som är arbetslös och som har fyllt 25 år och som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller som får utkomststöd och för vilken tidigare har utarbetats en jobbsökarplan enligt 5 kap. 1 § lagen om offentlig arbetskraftsservice samt

1) som på grund av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar,

2) som efter arbetslöshetsdagpenningsspe-rioden enligt 6 kap. 7 eller 9 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa har fått arbetsmarknadsstöd för minst 180 dagar på grund av arbetslöshet, eller

3) vars huvudsakliga försörjning under de senaste 12 månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

4 §

Förhållande till övrig lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag skall när det gäller arbetsmarknadsstöd, ersättning för uppehälle och utkomststöd vilka beviljas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte samt ärenden som gäller dem tillämpas vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om arbetsmarknadsstöd, ersättning för uppehälle och ärenden som gäller dem samt vad som i lagen om utkomststöd bestäms om utkomststöd och ärenden som gäller utkomststöd.

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag hänvisas till arbetsmarknadsstöd eller ersättning för uppehälle enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, skall hänvisningen anses gälla också arbetsmarknadsstöd och ersättning för uppehälle som betalas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om inte något annat följer av denna lag.

5 §

Utarbetande av aktiveringsplan

Arbetskraftsbyrån och kommunen skall utarbeta en aktiveringsplan i samarbete med den person som avses i 3 §. Aktiveringsplanen skall revideras till dess att personen i fråga uppfyller arbetsvillkoret i 5 kap. 3 eller 7 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Innan arbetskraftsbyrån vidtar åtgärder skall den försäkra sig om att en jobbsökarplan enligt 5 kap. 2 § lagen om offentlig arbetskraftsservice har utarbetats tillsammans med personen i fråga. Innan kommunen vidtar åtgärder skall den försäkra sig om att arbetskraftsbyrån tillsammans med personen i fråga har utarbetat en jobbsökarplan enligt 5 kap. 1 § lagen om offentlig arbetskraftsservice eller att arbetskraftsbyrån har gett den som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten tillfälle att delta i en intervju för arbetssökande enligt 5 kap. 4 § lagen om offentlig arbetskraftsservice. Om det inte har varit möjligt att utarbeta en jobbsökarplan eller bereda personen i fråga tillfälle att delta i en intervju för arbetssökande på grund av att han eller hon inte har registrerats som arbetslös arbetssökande, skall kommunen vidta åtgärder för utarbetande av en aktiveringsplan.

6 §

Anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Kommunen har inte skyldighet att anordna arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte i sådana fall som avses i 8 § 4 mom. och i 8 kap. 7 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

7 §

Arbetskraftsbyrå som deltar i utarbetandet av en aktiveringsplan

Om en person inte har registrerats som arbetslös arbetssökande vid den arbetskraftsbyrå som avses i 1 mom., överförs de

uppgifter som gäller honom eller henne som arbetssökande mellan arbetskraftsmyndigheterna utan hinder av vad som bestäms i lagen om offentlig arbetskraftsservice och med stöd av den.

10 §

Skyldighet att delta i utarbetandet av en aktiveringsplan

— — — — —
I fråga om vägran att delta i utarbetandet av en aktiveringsplan tillämpas vad som bestäms i 8 kap. 7 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i 10 § 1 och 4 mom. lagen om utkomststöd.

14 §

Begränsningar för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

— — — — —
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Helsingfors den 30 december 2002

skall ordnas inom personens pendlingsregion enligt 1 kap. 9 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Med personens samtycke kan arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ordnas också utanför pendlingsregionen.

28 §

Ändringssökande

Då ändring söks i beslut som avses i 10 eller 18 § i denna lag gäller för arbetsmarknadsstödets vidkommande vad som bestäms i 12 kap. lagen om utkomstskydd för arbetslösa och för utkomststödets vidkommande vad som bestäms i 7 kap. socialvårdslagen.

När det gäller sökande av ändring i beslut som fattats enligt 24 § tillämpas vad som i 13 kap. 4 § lagen om offentlig arbetskraftsservice bestäms om beslut som gäller sysselsättningsstöd.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

Nr 1294

L a g**om ändring av lagen om utkomststöd**

Given i Helsingfors den 30 december 2002

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 1997 om utkomststöd (1412/1997) 2 a §, 10 § 1 och 3 mom., 10 a § och 11 § 2 mom. 4 a-punkten, av dessa lagrum 2 a §, 10 § 1 och 3 mom. samt 11 § 2 mom. 4 a-punkten sådana de lyder i lag 191/2001 och 10 a § sådan den lyder i sistnämnda lag och i lag 535/2001, som följer:

2 a §

Skyldighet att anmäla sig som arbetslös arbetssökande

En person i åldern 17—64 år som ansöker om utkomststöd är skyldig att anmäla sig som arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsbyrån, om han eller hon inte

1) arbetar som löntagare eller företagare,
2) studerar på heltid,
3) är en sådan person som avses i 3 kap. 3 § 1 mom. eller 4 § 1—5 punkten lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

4) på grund av anstaltsvård eller på grund av sjukdom som en läkare konstaterat är förhindrad att ta emot arbete, eller

5) på grund av någon annan godtagbar och med ovan nämnda orsaker jämförbar orsak är förhindrad att ta emot arbete.

Om den som ansöker om utkomststöd inte anmäler sig som arbetssökande vid arbetskraftsbyrån, kan utkomststödets grunddel sänkas så som anges i 10 §.

10 §

Sänkt grunddel

Grunddelens belopp kan sänkas med högst 20 procent i fråga om en person vars behov av utkomststöd föranleds av att

1) personen utan grundad anledning har vägrat att ta emot ett arbete som erbjudits honom eller henne individuellt och bevisligen eller att delta i en sådan arbetskraftspolitisk åtgärd som under en skälig tid skulle trygga hans eller hennes försörjning eller om han eller hon genom sin försummelse har föranlett att arbete eller en arbetskraftspolitisk åtgärd inte har kunnat erbjudas,

2) en invandrare som avses i lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande (493/1999) utan grundad anledning har vägrat delta i utarbetandet av en integrationsplan eller i samsättningsfrämjande åtgärder som avtalats specificerat i integrationsplanen eller om han eller hon genom sin försummelse har föranlett att ingen integrationsplan har kunnat utarbetas,

3) en person som avses i 3 § lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte har vägrat delta i utarbetandet av en aktiveringsplan, eller

4) en person som avses i 3 § 1 mom. lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte har utan giltig orsak enligt 8 kap. 7 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa vägrat delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller avbrutit eller av eget förvållande varit tvungen att avbryta arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte.

Grunddelens belopp kan sänkas med ett större belopp än vad som nämns i 1 mom., dock sammanlagt med högst 40 procent,

1) om det av en persons upprepade förfarande enligt 1 mom. kan dras den slutsatsen att han eller hon inte vill ta emot arbete eller delta i åtgärder som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), lagen om främjande av invandrares integration samt mottagande av asylsökande eller lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, eller

2) om en person, efter att utkomststödets grunddel sänkts på det sätt som avses i 1 mom., utan grundad anledning vägrar delta i en arbetskraftspolitisk åtgärd eller genom sin verksamhet föranleder att ingen arbetskraftspolitisk åtgärd kan erbjudas honom eller henne och om han eller hon dessutom utan grundad anledning vägrar delta i handlingsfrämjande verksamhet enligt planen i 2 mom.

10 a §

Sysselsättningspenning och reseersättning

Till den som får utkomststöd och som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas för varje dag som personen deltar i verksamheten en sysselsättningspenning som är lika stor som ersättningen för uppehälle enligt 10 kap. 3 § 1

Helsingfors den 30 december 2002

Republikens President
TARJA HALONEN

mom. lagen om offentlig arbetskraftsservice. Sysselsättningspenningen betalas förhöjd med iakttagande av vad som i 10 kap. 3 § 2 mom. lagen om offentlig arbetskraftsservice bestäms om beloppet av förhöjd ersättning för uppehälle till studerande som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och om förutsättningarna för dess erhållande. Sysselsättningspenning betalas dock inte för de dagar för vilka personen får ersättning för uppehälle enligt 7 kap. 8 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Till den som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas dessutom i utkomststöd reseersättning enligt det billigaste färdsatset för de resekostnader som deltagandet medför.

11 §

Inkomster som skall beaktas

Som inkomster beaktas dock inte

4 a) ersättning för uppehälle enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller lagen om offentlig arbetskraftsservice samt ersättning för uppehälle enligt 24 a § lagen om rehabiliteringspenning (611/1991),

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

Nr 1295

L a g**om offentlig arbetskraftsservice**

Given i Helsingfors den 30 december 2002

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

I AVDELNINGEN

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Genom offentlig arbetskraftsservice främjas en fungerande arbetsmarknad i enlighet med denna lag.

2 §

Offentlig arbetskraftsservice

Arbetskraftsmyndigheterna skall ordna eller skaffa som offentlig arbetskraftsservice arbetsförmedlingsservice, arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och andra tjänster för kompetensutveckling samt främja sysselsättningen av arbetslösa med hjälp av sysselsättningsstöd. Till den offentliga arbetskraftsservicen hör även andra stöd, understöd och förmåner enligt denna lag.

Bestämmelser om tryggande av försörjningen genom arbetsmarknadsstöd och arbetslöshetsdagpenning under den tid arbete söks finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

3 §

Mål för offentlig arbetskraftsservice

Genom offentlig arbetskraftsservice upprätthålls och främjas balansen mellan efterfrågan på och utbudet av arbetskraft på arbetsmarknaden, tryggas tillgången på arbetskraft, bekämpas arbetslösheten samt ordnas arbete för dem som söker arbete.

Avsikten med offentlig arbetskraftsservice är att hjälpa arbetssökande att få sådant arbete och sådan utbildning som den arbetssökande vill ha och som lämpar sig för honom eller henne samt att hjälpa arbetsgivare att rekrytera sådan arbetskraft som de behöver. Den arbetskraftsservice som erbjuds en arbetssökande kund skall utgå från kundens behov och fria val samt stödja hans eller hennes möjligheter att få arbete och att bli kvar på den fria arbetsmarknaden.

När offentlig arbetskraftsservice tillhandahålls och utvecklas skall arbetskraftsmyn-

digheterna dessutom beakta de arbetskraftspolitiska mål som årligen fastställs av arbetsministeriet.

4 §

Växelverkan mellan arbetskraftspolitiken och den ekonomiska politiken

Genom allmänna ekonomisk-politiska och näringspolitiska åtgärder samt andra åtgärder som inverkar på sysselsättningen främjar staten en hög och jämn efterfrågan på arbetskraft.

För att trygga tillgången på arbetskraft och bekämpa arbetslösheten skall staten genom en aktiv arbetskraftspolitik och genom närings- och utbildningspolitiska åtgärder samt andra utvecklande och styrande åtgärder främja anpassningen av efterfrågan på och utbudet av arbetskraft enligt yrke och regionalt.

För att full sysselsättning som tryggar försörjningen samt grundar sig på fritt val av arbetsplats och på utförande av produktivt arbete skall uppnås främjar staten en stabil och regionalt balanserad utveckling av ekonomin, sysselsättningen och samhället i övrigt.

Arbetskraftsmyndigheterna skall se till att det görs förslag om hur andra statliga myndigheters mål och åtgärder skall samordnas för att målen enligt 2 och 3 mom. skall uppnås.

5 §

Beaktande av sysselsättningsaspekter vid investeringar

Staten, kommunerna och samkommunerna skall se till att av dem finansierade investeringar samt den användning av arbetskraft som dessa förutsätter tidsanpassas på ett sätt som utjämnar konjunkturväxlingarna. När lån, understöd eller räntestöd för investeringar beviljas av anslag i statsbudgeten skall sysselsättningsfrämjande aspekter och aspekter som hänför sig till en balanserad regional utveckling beaktas.

6 §

Verkställighet av lagen

Verkställigheten av denna lag leds, styrs och utvecklas av arbetsministeriet såsom högsta myndighet. Arbetsministeriet skall årligen som ett komplement till regeringens åtgärdsberättelse lämna en sysselsättningsberättelse, i vilken redogörs för hur målen för den offentliga arbetskraftsservicen har uppnåtts samt för arbetskraftsservicens situation och utveckling.

Verkställighetsuppgifterna i fråga om den offentliga arbetskraftsservicen sköts av arbetskraftsbyråerna samt arbetskrafts- och näringscentralerna, om inte något annat bestäms genom lag.

Arbetskraftsmyndigheten skall ha ett informationssystem som lämpar sig för användning av kunderna själva och innehåller uppgifter om lediga arbetsplatser, om utbildningsmöjligheter och om enskilda kunder och som påskyndar informationsförmedlingen på arbetsmarknaden och effektiviserar arbetskraftsbyråernas service. Bestämmelser om informationssystemet och integritetsskyddet vid användningen av systemet finns i lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning (1058/2002).

7 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) kunder enskilda personer (enskilda kunder) och arbetsgivare (arbetsgivarkunder) som ansöker om eller får arbetskraftsmyndigheternas tjänster samt stöd, understöd och förmåner enligt denna lag och enligt lagen om främjande av invandras integration samt mottagande av asylsökande (493/1999),

2) anställningsförhållande ett avtalsförhållande mellan arbetsgivaren och arbetstagaren enligt 1 kap. 1 § arbetsavtalslagen (55/2001) och 1 § sjömanslagen (423/1978) samt ett avtalsförhållande (läroavtalsutbildning) mellan arbetsgivaren och en läroavtalsstuderande enligt lagen om yrkesutbildning (630/1998) och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998),

3) arbetssökande enskilda kunder som registrerats som arbetssökande i informationssystemet för arbetsförvaltningens kundbetjäning och som hållit sin arbetsansökan i kraft,

4) unga personer arbetslösa arbetssökande under 25 år,

5) långtidsarbetslösa arbetslösa arbetssökande som utan avbrott har varit arbetslösa arbetssökande i 12 månader samt arbetslösa arbetssökande som har varit arbetslösa arbetssökande i flera arbetslöshetsperioder som sammanlagt omfattar minst 12 månader och som på grundval av upprepad arbetslöshet och den tid arbetslösheten totalt har varat kan jämföras med arbetssökande som utan avbrott har varit arbetslösa i 12 månader,

6) handikappade enskilda kunder vilkas möjligheter att få ett lämpligt arbete, att bevara sitt arbete eller att avancera i det har minskat betydligt på grund av en på behörigt sätt konstaterad skada, sjukdom eller funktionsnedsättning,

7) arbetskraftspolitisk vuxenutbildning utbildning som arbetskraftsmyndigheten skaffat på arbetskraftspolitiska grunder,

8) sysselsättningsanslag de anslag som i statsbudgeten anvisats under huvudtiteln för arbetsministeriets förvaltningsområde och som är avsedda att främja sysselsättningen och bekämpa arbetslösheten,

9) sysselsättningsstöd stöd som är avsett att främja sysselsättningen av arbetslösa arbetssökande och som av sysselsättningsanslagen kan beviljas arbetsgivare för lönekostnader eller enskilda kunder för tryggnad av försörjningen,

10) normalt sysselsättningsstöd sysselsättningsstöd som uppgår till 19,85 euro per dag,

11) sammansatt stöd sådant stöd som avses i 7 kap. 6 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa där arbetsmarknadsstödet betalas till arbetsgivaren antingen separat eller tillsammans med sysselsättningsstöd,

12) servicehelhet kombinerad av sysselsättning med hjälp av sysselsättningsstöd eller sammansatt stöd till arbetsgivaren eller sysselsättningsanslag som beviljats för lönekostnader vid statliga ämbetsverk eller inrättningar med andra sysselsättningsfrämjande tjänster,

13) pendlingsregion ett område som avses i 1 kap. 9 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Vid tillämpningen av denna lag jämföras arbete som utförs i tjänsteförhållande och frågor som ansluter sig till tjänsteförhållanden med anställningsförhållanden och arbetsavtalsfrågor.

8 §

Arbetslös arbetssökande

Med en arbetslös arbetssökande avses i denna lag en arbetssökande som fyllt 17 år och som är arbetsför, står till arbetsmarknadens förfogande och är arbetslös. En person betraktas som arbetslös arbetssökande högst till slutet av den kalendermånad då han eller hon fyller 65 år.

Med arbetsför avses en person som inte får dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (364/1963) eller invaliditetspension eller rehabiliteringsstöd enligt folkpensionslagen (347/1956) eller förmån som med stöd av någon annan lag betalas på grund av fullständig arbetsoförmåga och som inte konstaterats vara arbetsoförmögen enligt sjukförsäkringslagen eller folkpensionslagen. Som arbetsför betraktas dessutom en sådan mottagare av nämnda förmån eller en sådan person som på nämnda sätt konstaterats vara arbetsoförmögen och vars sysselsättning enligt arbetskraftsbyråns bedömning kan stödjas på ett resultatbringande sätt genom offentlig arbetskraftsservice. Som arbetsför betraktas dock den som med stöd av 22 § 2 mom. folkpensionslagen eller den som på grundval av arbetsoförmåga får pension enligt lagstiftningen i någon annan stat.

Med en person som står till arbetsmarknadens förfogande avses en person som på det sätt som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

1) inte är förhindrad att vara på arbetsmarknaden,

2) inte själv uppställer sådana begränsningar som utgör hinder för att ta emot erbjudet arbete på de villkor som allmänt tillämpas på arbetsmarknaden eller för att delta i erbjuden, för honom eller henne lämplig utbildning,

3) inte på grund av begränsningarna enligt

2 punkten har lämnat arbetet eller utbildningen, eller

4) inte studerar på heltid.

Med arbetslös avses en person som inte har ett anställningsförhållande eller som inte är sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller på motsvarande sätt i eget arbete. Den som har ett anställningsförhållande betraktas som arbetslös om han eller hon är permitterad på heltid eller hans eller hennes ordinarie arbetstid per vecka är under fyra timmar.

2 kap.

Principer inom offentlig arbetskraftsservice

1 §

Servicebehov och prognostisering

Offentlig arbetskraftsservice tillhandahålls och utvecklas enligt kundernas servicebehov och situation.

Arbetskraftsmyndigheterna skall utreda och förutse sådana kvantitativa och kvalitativa förändringar i näringsstrukturen samt i efterfrågan på och utbudet av arbetskraft som skall beaktas vid verkställigheten och utvecklandet av den offentliga arbetskraftsservicen. Arbetskraftsmyndigheterna skall särskilt förutse arbetsgivarnas behov av arbetskraft och krav på kunskaper samt individuella utvecklingsbehov i fråga om enskilda kunders arbetsmarknadsfärdigheter.

2 §

Ordning för verkställighet och användning av sysselsättningsanslag

Genom offentlig arbetskraftsservice främjas sysselsättning i första hand på den öppna arbetsmarknaden, antingen direkt eller med hjälp av utbildning. I andra hand stöds sysselsättning med hjälp av sysselsättningsanslag.

Vid främjandet och stödandet av sysselsättning utreds först den enskilda kundens möjligheter att få arbete inom sin pendlingsregion.

Inom gränserna enligt statsbudgeten kan statliga ämbetsverk och inrättningar, kommuner och samkommuner samt enskilda, sam-

manslutningar och stiftelser av sysselsättningsanslagen anvisas eller beviljas anslag för investeringar, lönekostnader, ersättningar som betalas till en person för tryggnad av försörjningen samt för annan sysselsättningsfrämjande verksamhet.

3 §

Jämlikhet

Inom offentlig arbetskraftsservice iakttas jämlikhet och opartiskhet.

Arbetsvister påverkar inte den offentliga arbetskraftsservicen. I samband med personlig service skall kunden dock informeras om arbetsvister.

4 §

Främjande av jämställdheten mellan könen

Vid tillhandahållande och utvecklande av samt information om den offentliga arbetskraftsservicen bör man aktivt sträva efter att främja jämställdheten mellan könen.

När information om arbetsmarknaden samt om arbets- och utbildningsalternativen ges skall genomförandet av jämställdhet på arbetsmarknaden främjas. Arbets- och utbildningsalternativ, lediga arbetsplatser samt arbetssökande skall presenteras på ett opartiskt sätt i enlighet med samma principer oberoende av kön eller av skäl som indirekt är beroende av kön så att kvinnor och män har samma möjligheter att söka arbete, avancera i yrket och utbilda sig. När utbildning ordnas och skaffas skall man se till att undervisningen stöder främjandet av jämställdheten.

5 §

Avgiftsfrihet

Offentlig arbetskraftsservice är avgiftsfri, om inte något annat bestäms nedan eller i någon annan lag eller i en förordning av arbetsministeriet som utfärdats med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Arbetskraftsbyråns tjänster är avgiftsfria för enskilda kunder. Arbetsförmedlingstjänsterna är avgiftsfria för arbetsgivarna.

Genom förordning av arbetsministeriet bestäms om avgiftsbelagd användning av det informationssystem som avses i 1 kap. 6 § 3 mom. och närmare om avgifter för den särskilda service för arbetsgivare som avses i 4 kap. 6 §.

6 §

Språk som skall användas

När offentlig arbetskraftsservice tillhandahålls samt information om den ges skall den finskspråkiga och svenskspråkiga befolkningens behov beaktas på enahanda grunder på det sätt som särskilt bestäms. När offentlig arbetskraftsservice tillhandahålls skall dessutom den samiskspråkiga befolkningens behov beaktas.

II AVDELNINGEN

**ARBETSKRAFTSBYRÅNS SERVICE
OCH SERVICEPROCESSEN**

3 kap.

Grunder för arbetskraftsbyråns service

1 §

Anordnande och anskaffning av arbetskraftsbyråns tjänster

Arbetskraftsbyråns tjänster ordnas som självbetjäning och personlig service.

Service enligt denna lag kan vid behov stödjas genom kompletterande service. I form av kompletterade service kan också genomföras aktuella eller regionalt behövliga projekt.

Service och kompletterande service kan också köpas eller ordnas eller köpas tillsammans med andra aktörer, om detta ses som en ekonomiskt fördelaktig och ändamålsenlig lösning.

2 §

Bedömning av behovet av service och tillhandahållande av service

Utgående från en bedömning av kundens

servicebehov tillhandahålls service som på bästa sätt tryggar tillgången på kunnig arbetskraft och främjar placeringen av enskilda kunder på den öppna arbetsmarknaden. Behovet av service bedöms i växelverkan mellan kunden och arbetskraftsbyrån.

Service tillhandahålls så att

1) förutsättningarna för lyckade val av yrke och arbetsplats samt för lyckade personval förbättras,

2) arbetskraftens yrkeskompetens ökas,

3) sökandet efter alternativa lösningar som står till buds på arbetsmarknaden underlättas och så att lyckade val bland de alternativ som står till buds stöds,

4) ett jämbördigt bemötande av handikappade på arbetsmarknaden främjas genom att deras möjligheter att få arbete och bli kvar i arbete förbättras,

5) det ordnas möjligheter för arbetslösa att arbeta,

6) det förebyggs att de arbetslösa blir utslagna från arbetsmarknaden.

Oavsett av arbetskraftsbyråns verksamhetsområde skall kunden kunna få service vid det verksamhetsställe där servicen tillhandahålls, om inte något annat bestäms genom lag.

3 §

Serviceprocessens framskridande

Kunderna erbjuds möjligheter att själva använda servicen med hjälp av självbetjäning och informationstjänst. Om användningen av service på detta sätt inte är ändamålsenlig med tanke på en kunds servicebehov eller inte leder till att han eller hon placerar sig i arbete eller utbildning eller till att en arbetsplats besätts, skall arbetskraftsbyrån tillsammans med kunden planera och ordna effektiviserad service (serviceprocess).

Om en arbetslös arbetssökande inte har kunnat sysselsättas enligt 1 mom. eller anvisas utbildning så som föreskrivs i denna lag eller särskilt, skall möjlighet till arbete om möjligt ordnas med hjälp av sysselsättningsanslag.

Med hjälp av sysselsättningsanslag stöds i synnerhet sysselsättning av långtidsarbetslösa, unga och handikappade samt förebyggs förlängd arbetslöshet och utjämnas regionala skillnader i arbetslösheten.

4 §

Hänvisning till andra myndigheters service

Om den service som en enskild kund behöver inte kan ordnas som Arbetskraftsbyråns service, skall Arbetskraftsbyrån se till att vederbörande informeras om andra rehabiliteringsmöjligheter och enligt behov hänvisas till service som ordnas av social-, undervisnings- eller hälsovårdsmyndigheterna eller Folkpensionsanstalten eller någon annan anordnare av tjänster, i samarbete med de instanser som ordnar servicen.

Bestämmelser om Arbetskraftsbyråns deltagande i utarbetandet av en aktiveringsplan och skyldighet att vidta åtgärder för utarbetande av en aktiveringsplan för arbetslösa arbetssökande finns i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001).

5 §

Registrering som arbetssökande

I informationssystemet för arbetsförvaltningens kundbetjäning registrerar Arbetskraftsbyrån som arbetssökande enskilda kunder som personligen begär det på Arbetskraftsbyrån. Arbetskraftsbyrån kan godkänna en begäran som framförts elektroniskt eller på annat sätt. Den enskilda kunden skall lämna för tillhandahållandet av offentlig arbetskraftsservice behövliga uppgifter och utredningar om sin yrkeskompetens, arbetserfarenhet, utbildning och arbetsförmåga. En person anses ha registrerats som arbetssökande också om arbetsgivaren till Arbetskraftsbyrån för hans eller hennes del har lämnat in ett meddelande om gruppermittering enligt 5 kap. 4 § 3 mom. Arbetsavtalslagen. Genom förordning av statsrådet föreskrivs vid behov om förfaringssätten vid registrering.

Registrering som arbetssökande är inte en förutsättning för erhållande av service eller stöd, understöd och förmåner enligt denna lag, om inte något annat bestäms nedan. En enskild kund kan på begäran registreras som kund inom en enskild serviceform. Han eller hon betraktas då inte som registrerad arbetssökande.

Enskilda kunder skall informeras om att kunduppgifterna registreras i informationssystemet.

6 §

Giltighetstiden för arbetsansökan

En arbetsansökan anses ha trätt i kraft den dag då den begärts hos Arbetskraftsbyrån på det sätt som anges ovan.

Den arbetssökande skall hålla arbetsansökan i kraft på det sätt som Arbetskraftsbyrån förutsätter. Ansökan upphör att vara i kraft om den arbetssökande

1) meddelar att han eller hon inte längre önskar hålla sin ansökan i kraft,

2) inte förnyar sin arbetsansökan hos Arbetskraftsbyrån inom den tid som Arbetskraftsbyrån har angett och på det sätt som Arbetskraftsbyrån förutsätter,

3) inte inom den tid som Arbetskraftsbyrån har angett lägger fram utredning om sin arbetshistoria och andra utredningar om omständigheter som avses i 5 § 1 mom. och som är behövliga med avseende på tillhandahållande av offentlig arbetskraftsservice,

4) inte för Arbetskraftsbyrån lägger fram sådana uppgifter eller utredningar i anslutning till en jobbsökarplan som avses i 5 kap. 4 § 2 mom., eller

5) inte deltar i åtgärder som syftar till att klarlägga arbetsförmågan eller arbetskonditionen och som är nödvändiga för att klarlägga hans eller hennes servicebehov.

Sedan giltighetstiden för en arbetsansökan gått ut träder en arbetsansökan i kraft på nytt enligt vad som föreskrivs i 5 § 1 mom. och ovan i 1 mom. i denna paragraf. Om ansökan har upphört att vara i kraft till följd av ett förfarande som avses i 2 mom. 5 punkten förutsätts dessutom att en enskild kund som ansöker om att bli registrerad förbinder sig att delta i åtgärder som syftar till att klarlägga arbetsförmågan och arbetskonditionen.

7 §

Registrering av utlänningar som arbetssökande

Sådana medborgare i andra stater som på

basis av internationella avtal som är förpliktande för Finland och gäller arbetskraftens fria rörlighet har rätt att utan arbetstillstånd komma till Finland för att söka arbete och ta emot arbete, jämställs vid registrering som arbetssökande med finska medborgare, om inte något annat följer av avtalen.

Om inte något annat följer av internationella avtal som är förpliktande för Finland, jämställs andra utländska medborgare och statslösa personer med finska medborgare vid registrering som arbetssökande, om

1) de med stöd av uppehållstillstånd eller uppehålls- och arbetstillstånd som beviljats dem har rätt att utan begränsningar ta emot arbete, eller om

2) de har rätt att ta emot arbete inom en viss bransch förutsatt att det uppehålls- och arbetstillstånd som beviljats dem är avsett för fortsatt vistelse i landet.

8 §

Information till arbetssökande

En arbetssökande skall i samband med att han eller hon registreras som arbetssökande eller omedelbart därefter informeras om den service som står till buds vid Arbetskraftsbyrån och om hans eller hennes skyldighet att hålla arbetsansökan i kraft enligt 6 § 2 mom.

En arbetslös arbetssökande skall utöver vad som föreskrivs i 1 mom. informeras om omständigheter som hänför sig till arbetssökandet, vid behov om andra tjänster och åtgärder som syftar till att främja hans eller hennes sysselsättning, om sina allmänna skyldigheter enligt 9 § samt om påföljderna vid försummelse av skyldigheten enligt 6 § 2 mom. och om viktiga Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning eller Arbetsmarknadsstöd.

9 §

Allmänna skyldigheter för arbetslösa arbetssökande

Den som är arbetslös arbetssökande har en allmän skyldighet att aktivt söka arbete och utbildning samt att vid behov söka sig till och delta i service och åtgärder som främjar hans

eller hennes sökande av arbete och Arbetsmarknadsfärdigheter samt i sysselsättningsfrämjande tjänster och åtgärder.

10 §

Anmälan om arbetsplatser

Arbetsgivarna skall göra en anmälan till Arbetskraftsmyndigheterna om betydande ändringar i användningen av Arbetskraft och om inrättandet av nya verksamhetsställen samt om arbetsplatser som blir lediga (anmälningskyldighet). Arbetsministeriet och de föreningar som företräder arbetsgivarna skall närmare komma överens om hur anmälningskyldigheten skall fullgöras. Genom förordning av statsrådet föreskrivs hur anmälningskyldigheten skall fullgöras vid statliga ämbetsverk och inrättningar.

Arbetskraftsbyrån tar inte emot platsanmälan om det på basis av platsanmälan som gäller en ledig arbetsplats är uppenbart att arbetsgivaren bryter mot det diskrimineringsförbud eller det krav på opartiskt bemötande som föreskrivs i lag eller söker arbetstagare för lagstridiga arbetsuppgifter eller i fråga om vilka det strider mot lag att anställa den som söks och om arbetsgivaren inte på uppmaning av Arbetskraftsbyrån har rättat sin platsanmälan. Övriga begränsningar i fråga om tjänster för Arbetsgivarkunder anges i 4 kap. 7 §.

4 kap.

Arbetsförmedlingstjänster

1 §

Arbetsförmedling

Genom Arbetsförmedlingen som baserar sig på arbetstagarens och arbetsgivarens avtalsfrihet och fria val främjas en så effektiv och ändamålsenlig placering av Arbetskraften som möjligt så att arbetsgivaren får den arbetstagare som är lämpligast och bäst för den utbudna arbetsplatsen och arbetstagaren det arbete han eller hon bäst förmår utföra. Genom Arbetsförmedlingen stöds möjligheterna att hålla kvar Arbetskraften på den öppna Arbetsmarknaden.

När Arbetsförmedlingsservice anordnas och

utvecklas beaktas de behov som föranleds av arbetskraftens rörlighet över gränserna mellan olika länder. Som arbetsförmedlingsservice tillhandahålls information om de tillstånd som krävs av utlänningar som arbetar i Finland och om förutsättningarna för beviljande av tillstånd, vilka anges i utlänningslagen (378/1991). Närmare bestämmelser om arbetsförmedling från Finland till utlandet och från utlandet till Finland samt om internationell praktik utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 §

Förbud att ta ut avgifter för arbetsförmedling

För sådana arbetsförmedlingstjänster som har direkt sysselsättande verkan och som definieras närmare genom förordning av statsrådet får någon avgift inte tas ut hos enskilda kunder.

Arbetsförmedling för sjöfarare är förbjuden, om avgift tas ut för den.

Bestämmelser om påföljder vid överträdelse av förbuden att ta ut avgifter för arbetsförmedling finns i 47 kap. 6 § 1 mom. strafflagen (39/1889).

3 §

Arbetsförmedlingstjänster för arbetsgivarkunder

Arbetskraftsbyrån skall förmedla ledigförklarade arbetsplatser och andra arbetsmöjligheter enligt arbetsgivarens uppdrag, om inte något annat bestäms nedan.

Arbetsförmedlingstjänster som tillhandahålls arbetsgivarkunder är

- 1) information om lediga arbetsplatser,
- 2) informationsförmedling och rådgivning som gäller tillgång på och anskaffning av arbetskraft,
- 3) sökande efter för arbetsplatserna lämpliga arbetssökande, presentation och uppställande på förslag på basis av de uppgifter om platsansökningar, utbildning, yrke och arbets erfarenhet som finns i registret över arbetssökande,

4) erbjudande av möjlighet för arbetsgivare att på egen hand söka efter arbetstagare i de

särskilda register som upprätthålls av arbetskraftsmyndigheten och till vilka de arbetssökande har lämnat sina uppgifter i anslutning till sökande av arbete.

4 §

Arbetsförmedlingstjänster för enskilda kunder

Arbetsförmedlingstjänster som tillhandahålls enskilda kunder är

1) förmedling av information om lediga arbetsplatser, om de möjligheter som företagande erbjuder och om andra arbetsmöjligheter,

2) sökande av arbete i form av självbetjäning,

3) rådgivning som anknyter till sökande av arbete och jobbsökarträning.

Arbetsförmedlingstjänster som tillhandahålls arbetssökande är dessutom

1) registrering som arbetssökande, registrering och upprätthållande av uppgifter i anslutning till arbetssökande,

2) sökande efter och presentation av arbetsplatser, arbetsplatserbjudanden samt anvisning till arbete,

3) presentation av den arbetssökande för arbetsgivaren.

Arbetslösa arbetssökande har i enlighet med 5 kap. rätt till en jobbsökarplan som utarbetas till stöd för sökandet av arbete. Arbetskraftsbyrån skall regelbundet ge den arbetssökande tillfälle att delta i en intervju för arbetssökande i syfte att utarbeta, se över eller revidera planen. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om den serviceprocess för enskilda kunder som avses i 3 kap. 3 § 1 mom. samt om jobbsökarplaner och om intervjuer för arbetssökande.

5 §

Intervjuer för arbetssökande

En arbetslös arbetssökande kallas inom en månad efter det att han eller hon har registrerats som arbetssökande till en intervju för arbetssökande, om detta inte med beaktande av hans eller hennes situation är

onödigt. Vid intervjun kartläggs målen för sökande av arbete, granskas och kompletteras uppgifterna i anslutning till sökande av arbete, utreds tillbudsstående arbets- och utbildningsalternativ, bedöms behovet av service samt träffas en överenskommelse om förnyad arbetsansökan, fortsatta intervjuer och fortsatta åtgärder (inledande intervju).

Vid senare intervjuer bedöms resultaten i fråga om sökande av arbete och i vilken mån planerna har förverkligats samt utreds tillbudsstående servicealternativ och överenskomms om fortsatta åtgärder. I det sammanhanget bedöms också behovet av undersökningar i syfte att utreda arbetsförmågan och hälsotillståndet.

6 §

Avgiftsbelagda särskilda tjänster för arbetsgivarkunder

Vid de Arbetskraftsbyråer som Arbetsministeriet bestämmer kan det ordnas särskilda tjänster som kompletterar arbetsförmedlingen och svarar mot arbetsgivarens behov och som hänför sig till anskaffning och minskning av personal eller utveckling av arbetsgemenskapen (personallösningar) samt som service som kompletterar arbetsförmedlingen och som syftar till att skaffa tillfällig arbetskraft för arbetsgivaren, uthyrning av arbetstagare (personaluthyrning).

En Arbetskraftsbyrå som ordnar personallösningar kan komma överens med en annan Arbetskraftsbyrå (partnerbyrå) om under vilka förutsättningar och till vilka kostnader partnerbyrå deltar i marknadsföringen av dessa, i anskaffning av uppdrag och i anordnande av enskilda tjänster. Personallösningarna och underleveransservicen till dem kan också kompletteras på de grunder som anges i 3 kap. 1 §.

De avgiftsbelagda tjänsterna för arbetsgivare skall vara lönsamma för respektive Arbetskraftsbyrå och partnerbyrå. När tjänsterna ordnas skall det ses till att Arbetskraftsmyndigheten inte får en sådan dominerande ställning på marknaden som avses i 3 § 2 mom. lagen om konkurrensbegränsningar (480/1992).

Bestämmelser om kollektivavtal som skall

tillämpas i fråga om hyrda arbetstagares anställningsförhållanden finns i 2 kap. 9 § arbetsavtalslagen. Närmare bestämmelser om personallösningar och personaluthyrning utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Begränsningar i fråga om tjänsterna för arbetsgivarkunder

En arbetsgivare tillhandahålls inte arbetsförmedlingstjänster, om det med anledning av arbetsgivarens tidigare förfarande, på basis av platsannonser eller annars finns grundad anledning att misstänka att

1) arbetsgivaren väsentligt försummar sina skyldigheter enligt 2 kap. arbetsavtalslagen eller sin skyldighet att betala skatter eller lagstadgade avgifter, eller

2) de arbetsuppgifter som arbetstagaren förväntas utföra uppenbart är osedliga eller strider mot god sed eller att arbetet är förenat med ett uppenbart hot om våld eller där förekommer trakasserier eller annat osakligt bemötande som medför olägenheter eller risker för arbetstagarens hälsa.

Begränsningarna enligt 1 mom. och 3 kap. 10 § 2 mom. tillämpas även på avgiftsbelagda särskilda tjänster för arbetsgivaren, Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, beviljande av sysselsättningsstöd samt på hänvisning och anvisning av enskilda kunder till arbetsmarknadsåtgärder enligt 8 kap.

Då Arbetskraftsbyrån förvägrar tjänster med stöd av 1 eller 2 mom. eller 3 kap. 10 § 2 mom. skall den ge ett skriftligt beslut.

8 §

Privat Arbetskraftsservice och tillämpning av lagen på den

Med privat Arbetskraftsservice avses i denna lag Arbetsförmedlingstjänster och uthyrning av Arbetskraft som är oberoende av Arbetskraftsmyndigheterna och som tillhandahålls av fysiska eller juridiska personer samt annan service i anslutning till sökande av arbete.

Vid privat Arbetskraftsservice skall iakttas de förbud mot att ta ut avgifter för arbets-

förmedling som avses i 2 § samt den jämlikhet som avses i 2 kap. 3 § 1 mom. och minderårig arbetskraft får inte erbjudas för arbeten där anställning är förbjuden enligt lagen om unga arbetstagare (998/1993).

5 kap.

Jobbsökarplan

1 §

Utarbetande av jobbsökarplan

Arbetskraftsbyrån skall tillsammans med den arbetslösa arbetssökande utarbeta en jobbsökarplan. Om det inte är uppenbart onödigt, skall planen utarbetas senast när arbetslösheten har varat i fem månader utan avbrott. Jobbsökarplanen skall då vara specificerad.

En reviderad, specificerad jobbsökarplan skall utarbetas, om en arbetslös arbetssökande

- 1) har fått arbetslöshetsdagpenning under maximitiden, eller
- 2) på basis av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar, och
- 3) har rätt till arbetsmarknadsstöd.

2 §

Innehållet i jobbsökarplanen

Planen innefattar en bedömning av den arbetslöse arbetssökandes kunskande och servicebehov. I planen överenskoms om sysselsättningsfrämjande service och åtgärder och vid behov övriga åtgärder som förbättrar arbetsmarknadsfärdigheterna och funktionsförmågan.

En specificerad jobbsökarplan innehåller arbets- eller utbildningsplatser som den arbetslöse arbetssökande kan söka, andra sysselsättningsfrämjande åtgärder eller åtgärder som hänför sig till utredande av arbetsförmågan eller hälsotillståndet. Om den arbetslöses servicebehov förutsätter det, kan den specificerade jobbsökarplanen också uppta anlita av arbetskraftsbyråns service.

Den arbetssökande och arbetskraftsbyrån undertecknar jobbsökarplanen.

3 §

Ersättande av jobbsökarplanen med integrationsplan eller aktiveringsplan

Integrationsplanen för invandrare ersätter jobbsökarplanen. Bestämmelser om invandras rätt till en integrationsplan samt om integrationsåtgärder och jämställande av dem med service och åtgärder enligt denna lag finns i lagen om främjande av invandras integration samt mottagande av asylsökande.

Om en arbetslös arbetssökande har rätt till en aktiveringsplan enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, kan en aktiveringsplan utarbetas i stället för jobbsökarplanen.

4 §

Samarbetskyldighet för arbetslösa arbetssökande

En arbetslös arbetssökande är skyldig att delta i intervjuer för arbetssökande samt i utarbetandet av en jobbsökarplan eller en aktiveringsplan samt att delta i service och åtgärder som överenskommit i jobbsökarplanen eller i aktiveringsplanen.

En arbetslös arbetssökande med vilken man har utarbetat en specificerad jobbsökarplan eller en aktiveringsplan och som har varit arbetslös minst fem månader utan avbrott, är skyldig att följa planen till den del man i den har kommit överens om det som avses i 2 § 2 mom. En arbetslös arbetssökande är härvid dessutom skyldig att på det sätt som avtalats i jobbsökarplanen på bestämda tider meddela hur han eller hon har följt planen. Om arbetskraftsbyrån förutsätter någon annan redogörelse för hur planen har följts, skall detta skrivas in i jobbsökarplanen.

I fråga om försummelse av samarbetskyldigheten tillämpas vad som bestäms i 3 kap. 6 § 2 mom. 4 punkten eller i 2 kap. 20 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

5 §

Samarbetskyldighetens giltighet

Samarbetskyldigheten enligt 4 § 2 mom. i anslutning till specificerad jobbsökarplan gäl-

ler under den tid personen är arbetslös arbetssökande. Samarbetsskyldigheten upphör när personen uppfyller det arbetsvillkor som förutsätts för arbetslöshetsdagpenning.

6 §

Arbetskraftsbyråns skyldigheter

Arbetskraftsbyrån skall aktivt erbjuda arbete och utbildning samt tillhandahålla tjänster och åtgärder som ingår i jobbsökarplanen samt följa hur planen genomförs och för sin del se till att serviceprocessen framskrider.

Arbetskraftsbyrån skall tillhandahålla sådan sysselsättningsfrämjande service som ingår i den reviderade, specificerade jobbsökarplanen och för arbetslösa arbetssökande ordna övriga åtgärder enligt planen, dock inom gränserna för de anslag som anvisats arbetskraftsbyrån.

En jobbsökarplan utgör förutsättning för

1) att en arbetslös arbetssökande skall anvisas arbete där sysselsättningsstöd eller sammansatt stöd beviljas för lönekostnaderna eller som anvisas sysselsättningsanslag där deltidstillägg enligt 7 kap. 5 § beviljas för motsvarande tid,

2) att en arbetslös arbetssökande skall hänvisas till arbetslivsträning enligt 8 kap. 1 §,

3) att sysselsättningsstöd skall beviljas för tryggnad av försörjningen,

4) servicehelheten.

6 kap.

Tjänster för kompetensutveckling

1 §

Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

Syftet med arbetskraftspolitisk vuxenutbildning är att förbättra vuxenbefolkningens yrkesskicklighet och möjligheter att få arbete eller behålla arbetsplatsen samt att främja tillgången på yrkeskunnig arbetskraft.

Arbetskraftsmyndigheterna skaffar arbetskraftspolitisk vuxenutbildning av utbildningsproducenter med de anslag som anvisats för anskaffning av utbildning under huvudtiteln för arbetsministeriets förvaltningsområde i

statsbudgeten. Utbildningsproducenter kan vara sammanslutningar som beviljats tillstånd att ordna yrkesinriktad grund- eller tilläggsutbildning, universitet, yrkeshögskolor eller andra lämpliga utbildningsanordnare.

Den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen är huvudsakligen utbildning som främjar yrkesfärdigheterna. Allmänbildande utbildning kan anskaffas som förberedande utbildning för ett yrke eller en uppgift, om avsaknaden av denna utbildning utgör hinder för att få arbete eller att delta i yrkesutbildning. I syfte att förbättra de praktiska yrkesfärdigheterna kan den utbildning som anskaffas omfatta inläring i arbetet och praktik. Förutsättningarna för anskaffning av utbildning eller gymnasieutbildning som leder till universitets- eller yrkeshögskoleexamen anges genom förordning av statsrådet.

2 §

De allmänna grunderna för anskaffning av utbildning

För planeringen och anskaffningen av utbildning följer arbetskraftsmyndigheterna hur den övriga yrkesutbildningen utvecklas. Inom gränserna för utbildningsmöjligheterna och utbildningsalternativen eftersträvas utbildningsanskaffningar som förbättrar yrkesfärdigheterna och som stöder och främjar

1) möjligheterna att permanent sysselsätta arbetslösa,

2) möjligheterna att kvarstå i arbete,

3) regional rörlighet och rörlighet i yrket på ett ur arbetskraftspolitisk synpunkt ändamålsenligt sätt,

4) tillgången på arbetskraft inom branscher där det råder brist på arbetskraft.

Vid behov fastställer arbetsministeriet genom förordning de allmänna villkoren för utbildningsanskaffningar.

3 §

Gemensam anskaffning av utbildning

Om avsikten är att anskaffa utbildning för ett visst företags eller någon annan sammanslutnings behov för dess arbetstagare eller blivande arbetstagare, kan anskaffningen av

utbildning med avvikelse från 1 § 2 mom. skötas även så att arbetsgivaren deltar i finansieringen av utbildningen tillsammans med Arbetskraftsmyndigheterna (gemensam anskaffning av utbildning).

4 §

Förhållandet till övrig statlig finansiering

När utbildning anskaffas från en utbildningsanordnare som beviljas statsunderstöd eller statlig ersättning med stöd av lagen om ombildning av yrkeskurscentralerna till yrkesutbildningscenter för vuxna (761/1990), skall såsom avdrag vid prissättningen av utbildningen beaktas den del av kostnaderna för anskaffning av utbildningen som motsvarar understödet eller ersättningen.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om bestämmandet av anskaffningspriset skall på motsvarande sätt tillämpas också på utbildning som anskaffas från andra utbildningsproducenter och för vilken särskilt betalas statsandel eller statsunderstöd.

5 §

Avtal om anskaffning av utbildning

Arbetskraftsmyndigheten och utbildningsproducenten skall ingå ett skriftligt avtal om anskaffning av utbildning. Om utbildningen anskaffas gemensamt skall också arbetsgivaren vara avtalspart.

I anskaffningsavtalet skall överenskommas om utbildningens syfte, innehåll, varaktighet och tidsplan, antalet studerande och utbildningens pris samt om andra omständigheter som är relevanta för genomförandet och anordnandet av utbildningen. I avtalet skall tas in grunderna för studerandenas rättsliga ställning. Vid gemensam anskaffning av utbildning skall dessutom arbetsgivarens medfinansiering bestämmas.

Det kan avtalas att utbildningen skall genomföras eller inledas antingen under det år då avtalet ingås eller under senare kalenderår inom de gränser som statsbudgeten uppställer.

Genom förordning av statsrådet bestäms om Arbetskraftsmyndigheternas uppgifter vid anskaffning av utbildning, förfarande vid

beslut om anskaffning och när anskaffningsavtalet ingås samt om det anskaffnings- och anbuds förfarande som föregår avtalet.

6 §

Allmänna förutsättningar för antagning av studerande

Till utbildning kan antas personer som är lämpade för studierna och för det yrke eller den uppgift som utbildningen syftar till. Om antagningen gäller dessutom vad som nedan och särskilt bestäms om de allmänna inträdeskraven för utbildningen.

Den som antas till utbildning skall ha fullgjort sin läroplikt. En person kan antas till utbildning innan han eller hon fyllt 20 år endast om slutförande av lärokursen för den grundläggande utbildningen, komplettering av gymnasieutbildningen eller annan förberedande utbildning är en förutsättning för deltagande i yrkesinriktad grundutbildning eller för att få arbete eller om någon annan utbildning som syftar till att främja yrkesfärdigheterna inte kan anordnas på ett ändamålsenligt sätt.

Kraven på den i 2 mom. nämnda läroplikten och åldern skall ha uppfyllts innan utbildningen börjar.

7 §

Beslut om antagning

Arbetskraftsmyndigheterna beslutar om antagningen av studerande till utbildning. Om antagningsförfarandet bestäms vid behov närmare genom förordning av arbetsministeriet.

När examen skaffas av universitet eller yrkeshögskolor, beslutar utbildningsproducenten om antagningen av studerande.

8 §

Studerandes rättigheter och skyldigheter

En studerande har rätt att få undervisning enligt utbildnings- eller undervisningsplanen. Den studerande skall regelbundet delta i undervisningen samt utföra sina uppgifter omsorgsfullt och uppföra sig korrekt.

Om inte något annat bestäms i denna lag,

gäller inom arbetskraftspolitisk vuxenutbildning i fråga om studerandens rätt till en trygg studiemiljö, tillgodoräknande av studier, förverkande av studierätt, tystnadsplikt för studerande, disciplin och hörande av studerande samt sökande av ändring i en utbildningsproducents beslut vad som därom bestäms i lagstiftningen om utbildning som syftar till avläggande av examen i fråga eller slutförande av lärokursen i fråga och som anordnas som annan än avgiftsbelagd serviceverksamhet eller personalutbildning, eller, om sådan lagstiftning saknas, vad som bestäms i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

9 §

Avbrytande av utbildningen

Utbildningen skall anses ha blivit avbruten, om en studerande har varit frånvarande från utbildningen enligt utbildnings- eller undervisningsplanen så att det är uppenbart att han eller hon inte kan klara av studierna enligt planen på godtagbart sätt eller om han eller hon annars väsentligen har försummat studierna. En studerande skall alltid anses väsentligen ha försummat sina studier, om han eller hon utan tillstånd har varit frånvarande fem undervisningsdagar utan avbrott.

Utbildningsproducenten fattar ett skriftligt beslut om avbrytande av utbildningen. Om utbildningsanordnaren inte är en utbildningsproducent som är underställd offentlig tillsyn, fattas beslutet om avbrytande av utbildningen på motsvarande sätt av den arbetskraftsmyndighet som har anskaffat utbildningen. Innan beslutet fattas skall den studerande ges tillfälle att bli hörd. Den studerande skall utan dröjsmål underrättas om beslutet. Utbildningsproducenten skall dessutom utan dröjsmål underrätta den arbetskraftsmyndighet som har anskaffat utbildningen om beslutet.

10 §

Inlärn timer i arbetet och praktik i anslutning till utbildningen

Under tiden för en period med inlärn timer i arbetet eller en praktikperiod i anslutning till utbildningen står den studerande inte i anställningsförhållande till anordnaren eller ut-

bildningsproducenten, om inte den studerande och anordnaren av perioden med inlärn timer i arbetet eller praktikperioden har kommit överens om något annat. Om det har överenskommits om att inlärn timer i arbetet eller praktiken skall genomföras i anställningsförhållande, skall 2 och 3 mom. inte tillämpas.

Den som anordnar inlärn timer i arbetet och praktik, utbildningsproducenten och den studerande ingår ett avtal om inlärn timer i arbetet eller ett avtal om praktik. På avtalet och på utbildningsproducentens uppgifter tillämpas vad som i 8 kap. 4 § bestäms om avtal om arbetsmarknadsåtgärder och om arbetskraftsbyråns uppgifter.

Utbildningsproducenten är skyldig att för de studerande ordna grupplivförsäkring under tiden för perioden med inlärn timer i arbetet eller praktikperioden.

11 §

Yrkesvals- och karriärplanering

Genom yrkesvals- och karriärplaneringsservice bistås enskilda kunder i att lösa frågor som gäller yrkesval och kompetensutveckling samt stöds placering i arbetslivet och livslångt lärande. Syftet med servicen är att hjälpa enskilda kunder att utarbeta en plan med sikte på kompetensutveckling. När service tillhandahålls beaktas de enskilda kundernas förutsättningar och yrkesmässiga mål samt de möjligheter som arbetslivet och utbildningen erbjuder. Inom yrkesvals- och karriärplaneringsservice används med samtycke av en enskild kund vid behov lämpliga psykologiska bedömnings- och rehabiliteringsmetoder.

Enskilda kunders lämplighet samt utbildnings- och arbetsalternativ kan utredas genom undersökningar av hälsotillståndet och arbets- och utbildningsförhållanden, utbildningsprövningar, arbets- och utbildningsprövningar, arbetsprövningar enligt 8 kap., orienteringsbesök vid läroanstalter samt sakkunnigutlåtanden och konsultering av sakkunniga.

12 §

Utbildnings- och yrkesinformation

Utbildnings- och yrkesinformationen främ-

jar placering i arbetslivet och livslångt lärande genom att förmedla information om alla allmänbildande utbildningsmöjligheter, yrkesinriktade utbildningsmöjligheter och högre utbildningsmöjligheter, branscher, yrken och arbetsuppgifter, kompetenskraven i fråga om dem och om arbetsmarknaden samt genom att ge enskilda kunder råd i frågor som gäller utbildning och arbetslivet.

13 §

Yrkesinriktad rehabilitering

Syftet med den yrkesinriktade rehabiliteringen är att främja yrkesplaneringen för handikappade, handikappades utveckling samt handikappades möjligheter att finna arbete och kvarstå i arbete. I den yrkesinriktade rehabiliteringen ordnas för enskilda handikappade kunder

1) yrkesvals- och karriärplaneringsservice och därmed förknippade undersökningar som utreder hälsotillstånd och lämplighet, konsultering av sakkunniga, arbets- och utbildningsprövningar, orienteringsbesök vid yrkesläroanstalter och arbetsprövningar på arbetsplatsen,

2) rådgivning och handledning som anknyter till placering i arbete och utbildning,

3) förberedande och yrkesinriktad arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, samt

4) för främjande av placering i arbete och möjligheterna att kvarstå i arbete, undersökningar av arbetskonditionen, sakkunnigutlåtanden och konsultering av sakkunniga, arbets- och utbildningsprövningar, orienteringsbesök vid yrkesläroanstalter, arbetsträning och arbetsprövningar enligt 8 kap.

Handikappades möjligheter att få arbete och att kvarstå i arbete kan stödjas genom stöd till arbetsgivare för specialarrangemang på arbetsplatsen.

14 §

Försäkringsskydd

För olycksfall som inträffat eller yrkesjukdom som ådragits i samband med deltagande i arbets- och utbildningsprövning vid en yrkesläroanstalt i avsikt att stödja yrkes-

vägledning och placering av handikappade i arbete eller möjligheter att kvarstå i arbete, i arbets- eller utbildningsprövning eller arbetsökningsträning eller i arbetsmarknadsåtgärder enligt 8 kap. eller vid orienteringsbesök vid läroanstalter betalas enskilda kunder ersättning av statens medel enligt samma grunder som för olycksfall i arbete enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948). Ersättning betalas till den del den skadade inte har rätt till minst lika stor ersättning enligt någon annan lag.

Statskontoret behandlar ärenden som gäller ersättning av statens medel med stöd av 1 mom.

Arbetsministeriet ordnar gruppansvarsförsäkring för dem som deltar i åtgärder enligt 1 mom.

15 §

Bemyndigande att utfärda förordning om stödåtgärder

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om ordnande av yrkesvals- och karriärplanering samt stödåtgärder för handikappade enligt 11 § 2 mom. och 13 § 1 mom. 1 och 4 punkten samt om ordnande av motsvarande stödåtgärder för arbetssökande som är svåra att sysselsätta. Genom förordning av statsrådet bestäms också om förmåner i anslutning till stödåtgärderna samt om det stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen som avses i 13 § 2 mom.

7 kap.

Främjande av sysselsättning med hjälp av sysselsättningsanslag

1 §

Sysselsättningsstöd till arbetsgivare

För att främja sysselsättningen av arbetslösa arbetssökande och för att främja förutsättningarna för placering på arbetsmarknaden kan av sysselsättningsanslag arbetsgivare beviljas sysselsättningsstöd för lönekostnader.

Med hjälp av sammansatt stöd ordnas

arbete i första hand för personer som är berättigade till arbetsmarknadsstöd och som under sådan arbetslöshetstid som berättigar till användning av sammansatt stöd enligt 7 kap. 6 § lagen om utkomtskydd för arbetslösa inte har varit i arbete eller som har varit på den öppna arbetsmarknaden i endast liten utsträckning och sporadiskt och som inte under ovan avsedda arbetslöshetstid före användningen av sammansatt stöd har sysselsatts med sysselsättningsstöd som beviljats arbetsgivaren.

Syftet med arbete som ordnas med hjälp av sysselsättningsstöd och sammansatt stöd är att förbättra arbetslösa arbetssökandes ställning på arbetsmarknaden genom att främja möjligheterna att placeras i arbete, förbättra yrkesskickligheten och kunnandet, främja möjligheterna för dem som under en lång tid varit arbetslösa att inträda eller återinträda på den öppna arbetsmarknaden, främja sysselsättningsmöjligheterna och anpassningen till strukturella förändringar i arbetslivet samt förhindra utslagning från arbetsmarknaden.

När stöd beviljas kan Arbetskraftsbyrån uppställa villkor som är nödvändiga med tanke på den som skall sysselsättas och syftet med stödet.

2 §

Förutsättningar som gäller arbetsgivare i fråga om sysselsättningsstöd

Sysselsättningsstöd kan beviljas kommuner, samkommuner och sammanslutningar samt andra arbetsgivare.

Stöd beviljas inte om

1) arbetsgivaren under de nio månaderna närmast innan ansökan inlämnades, av produktionsorsaker eller av ekonomiska orsaker har sagt upp eller permitterat arbetstagare inom pendlingsregionen i samma eller likadana uppgifter eller förkortat deras arbetstid,

2) anställning som stödet avser skulle föranleda att andra anställda hos den arbetsgivare som erhåller stöd sägs upp eller permitteras eller att deras arbetsförhållanden eller förmåner försämras,

3) arbetsplatsen som stödet avser bedöms bli besatt även utan stöd,

4) arbetsgivaren får annat statligt stöd för

samma tid för anställande av en person som skall sysselsättas eller för främjande av sysselsättningen,

5) stödet skulle snedvrída konkurrensen mellan andra som erbjuder samma produkter eller tjänster.

Genom förordning av statsrådet kan anges undantag från de förutsättningar som föreskrivs i 2 mom. 3 och 4 punkten.

3 §

Förutsättningar som gäller anställningsförhållandet i fråga om sysselsättningsstöd

Sysselsättningsstöd kan beviljas om arbetsgivaren förbinder sig att betala lön enligt det kollektivavtal som tillämpas på anställningsförhållandet, eller, om det inte finns något tillämpligt kollektivavtal, sedvanlig och skälig lön för arbetet i fråga.

Sysselsättningsstöd beviljas inte om det anställningsförhållande som stödet är ämnat för har börjat innan beslut om beviljande av stöd har fattats.

Arbetsgivaren får inte placera en sådan sysselsatt för vilkens anställning beviljats sysselsättningsstöd i uppgifter hos någon annan anordnare av arbete. Genom förordning av statsrådet kan dock bestämmas om en kommuns, förenings och stiftelses rätt att placera sysselsatta i uppgifter hos någon annan anordnare av arbete och om villkoren för sådan vidareplacering.

Företag kan beviljas sysselsättningsstöd bara på grundval av anställningsförhållande som gäller tills vidare. På grundval av ett arbetsavtal för viss tid kan företag dock beviljas sysselsättningsstöd

1) som sammansatt stöd,

2) för läroavtalsutbildning,

3) för ordnande av ett arbetstillfälle som anknyter till servicehelheten för förbättrande av förutsättningarna för sysselsättande av personer som är svåra att sysselsätta,

4) för anställning av långtidsarbetslösa som sådana vikarier som avses i lagen om försök med altemneringsledighet (1663/1995) eller lagen om altemneringsledighet (1305/2002),

5) för utförande av skogsförbättringsarbete.

4 §

Anslag som anvisas statliga ämbetsverk eller inrättningar

Med iakttagande av vad som i 1 § 1, 3 och 4 mom., 2 § 2 och 3 mom., 3 § 1—3 mom., 10 § 4 mom. samt 11 § 1 och 3 mom. bestäms om sysselsättningsstöd för lönekostnader kan statliga ämbetsverk eller inrättningar anvisas anslag för lönekostnader som föranleds av att arbetslösa sysselsätts. Av anslagen kan betalas lönekostnaderna i sin helhet för den sysselsatta samt övriga kostnader som föranleds av att arbete ordnas, enligt vad statsrådet beslutar i samband med den regionala fördelningen av sysselsättningsanslagen.

Av sysselsättningsanslag kan betalas lönekostnaderna för ordnande av sådant arbete där arbetstiden under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden är minst 85 procent av den ordinarie arbetstiden inom branschen.

5 §

Sysselsättningsstöd för tryggande av försörjningen

För stödjande av egna insatser för att skaffa arbete kan beviljas sysselsättningsstöd för tryggande av försörjningen

1) i form av startpeng till en arbetslös arbetssökande som ämnar bli företagare under den tid som beräknas åtgå till att starta och stabilisera företagsverksamheten,

2) till en arbetslös arbetssökande som deltar i arbetslivsträning enligt 8 kap. 1 § och som inte är berättigad till arbetsmarknadsstöd.

I syfte att öka arbetsmöjligheterna för deltidsanställda kan arbetstagare som frivilligt övergår från heltidsarbete till deltidsarbete beviljas sysselsättningsstöd som ersättning för inkomstbortfall (deltidstillägg), om arbetsgivaren samtidigt förbinder sig att för motsvarande tid anställa en arbetslös arbetssökande som anvisats av Arbetskraftsbyrån. Om frivillig övergång till alterneringsledighet och om alterneringsersättning bestäms särskilt.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om förutsättningarna

för beviljande av sysselsättningsstöd enligt 1 och 2 mom.

6 §

Regionala aspekter och regional garanti

Genom statens, kommunernas och företagens gemensamma åtgärder inom den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken ombesörjs en regionalt balanserad sysselsättning så att arbetslösheten inte inom någon arbetsmarknadsregion väsentligt överstiger den genomsnittliga nivån i landet. Med arbetsmarknadsregion avses ett genom förordning av statsrådet definierat område som en kommun eller flera kommuner bildar och där arbetstagare vanligen pendlar.

Kommunen är skyldig att ordna arbetsmöjligheter för arbetslösa arbetssökande i det syfte som anges i 1 mom. (regional garanti), på årsnivå dock inte för flera arbetssökande än en procent av arbetskraften i kommunen. Staten är skyldig att i motsvarande syfte ordna arbetsmöjligheter för sådana arbetslösa arbetssökande som kommunen inte har sysselsatt.

Kommunen har rätt att få sysselsättningsstöd för sådana sysselsatta personer som Arbetskraftsbyrån anvisat kommunen att sysselsätta med stöd av den regionala garantin.

7 §

Ordnande av möjlighet till rehabilitering, utbildning eller arbete

För en arbetslös arbetssökande som är född före 1950 tryggas möjlighet till sysselsättningsfrämjande rehabilitering eller utbildning, om hans eller hennes rätt till arbetslöshetsdagpenning på grund av att maximitiden upphör när han eller hon har fyllt 55 år men innan han eller hon fyller 57 år.

För en arbetslös arbetssökande som är född 1950 eller därefter tryggas möjlighet till sysselsättningsfrämjande rehabilitering eller utbildning, om hans eller hennes rätt till arbetslöshetsdagpenning på grund av att maximitiden upphör när han eller hon har fyllt 57 år men innan han eller hon fyller 59 år.

Om utbildning med stöd av 1 eller 2 mom.

ordnas för en arbetslös, har han eller hon under utbildningstiden rätt till studiesociala förmåner på samma villkor som om han eller hon skulle ha inlett arbetskraftspolitisk vuxenutbildning innan maximitiden för arbetslöshetsdagpenning hade gått ut.

Om en sådan arbetslös som avses i 1 eller 2 mom. inte kan sysselsättas på den öppna arbetsmarknaden och lämplig utbildning eller rehabilitering inte kan ordnas för honom eller henne, är hemkommunen skyldig att på anvisning av arbetskraftsmyndigheten för personen ordna möjlighet till arbete i åtta månader (sysselsättningsskyldighet). Kommunen skall ordna möjligheten till arbete så att den som sysselsätts kan påbörja arbetet när maximitiden för arbetslöshetsdagpenning går ut. Kommunen har rätt att få sysselsättningsstöd för de sysselsatta som arbetskraftsbyrån på grundval av sysselsättningsskyldigheten anvisat den för att sysselsättas.

Arbete som ordnas på grundval av sysselsättningsskyldigheten skall vara ett heltidsarbete enligt branschens ordinarie arbetstider. För dem som får invalidpension som delpension ordnas deltidarbete som motsvarar deras arbetsförmåga och som uppfyller det arbetsvillkor som utgör förutsättning för arbetslöshetsdagpenning.

Närmare bestämmelser om verkställigheten av sysselsättningsskyldigheten och om anmälningar i anslutning till den utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Begränsningar i fråga om och upphörande av sysselsättningsskyldigheten

Bestämmelserna i 7 § tillämpas inte, om en person genom att inte ansöka om arbetslöshetsdagpenning eller på annat sätt har föranlett att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning inte har gått ut före 55 års åldern enligt 7 § 1 mom. eller 57 års åldern enligt 7 § 2 mom.

Arbete som utförts under den granskningsperiod för arbetsvillkoret som anges i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som hänförs till arbetsvillkoret förkortar sysselsättningsskyldigheten på åtta månader på motsvarande sätt.

Sysselsättningsskyldigheten upphör om

1) den som har rätt att få möjlighet att arbeta utan i 2 kap. lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd giltig orsak vägrar att ta emot ett honom eller henne anvisat och med hänsyn till hans eller hennes arbetsförmåga lämpligt arbete som ordnats med stöd av sysselsättningsskyldigheten,

2) det arbete som anvisats en arbetssökande avbryts av orsak som beror på den arbetssökande, eller

3) för den arbetssökande, efter det att arbetsansökan inte längre är i kraft, inte kan ordnas arbete inom tre månader efter det att sysselsättningsskyldigheten har trätt i kraft.

9 §

Sysselsättningsstödet belopp

Sysselsättningsstöd beviljas per dag och person minst till ett belopp som motsvarar normalt sysselsättningsstöd och högst till ett belopp som motsvarar normalt sysselsättningsstöd förhöjt med 80 procent. Kommunen har rätt att få normalt sysselsättningsstöd förhöjt med 80 procent för lönekostnader för personer som den med stöd av sysselsättningsskyldigheten sysselsatt i heltidsarbete.

Som en del av sammansatt stöd kan högst normalt sysselsättningsstöd beviljas. Sysselsättningsstöd beviljas inte inom det försök med sammansatt stöd som avses i 7 kap. 11 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Som lönekostnader betraktas lön som betalas till en sysselsatt person före innehållning av den försäkrades lagstadgade avgifter och skatter och dessutom arbetsgivarens lagstadgade socialskyddsavgift och arbetspensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremie samt obligatorisk grupplivförsäkringspremie. Det belopp av sysselsättningsstöd eller sammansatt stöd som beviljas arbetsgivaren kan vara högst så stort som lönekostnaderna för en sysselsatt person. Det maximala beloppet av sammansatt stöd för olika arbetsgivare anges i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och med stöd av den. Om beloppet av sammansatt stöd överstiger maximibeloppet, görs avdrag från sysselsättningsstödet.

Deltidstillägget är hälften av skillnaden mellan lönen för heltidsarbete och deltidar-

bete för en arbetstagare som har övergått till deltidarbete. Genom förordning av statsrådet föreskrivs om definitionen av skillnaden mellan lönen och om deltidstilläggets maximibelopp.

10 §

Arbetstid som berättigar till stöd samt ersättningsdagar

Normalt eller förhöjt sysselsättningsstöd kan beviljas till fullt belopp på grundval av ett sådant anställningsförhållande där arbetstiden under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden är minst 85 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen.

När sysselsättningsstöd beviljas som en del av sammansatt stöd kan avvikelse göras från 1 mom.

Med avvikelse från 1 mom. kan en kommun beviljas sysselsättningsstöd till ett belopp enligt 9 § 1 mom. för heltidsarbete på grundval av sysselsättningsskyldigheten och, på grundval av den regionala garantin, för arbete där arbetstiden under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden är minst 75 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen.

Sysselsättningsstöd betalas för de dagar för vilka arbetsgivaren är skyldig att betala lön, dock för högst fem dagar i veckan. Sysselsättningsstöd betalas dock inte för dagar för vilka arbetstagaren har rätt att med stöd av 28 § sjukförsäkringslagen för lönekostnaderna för den person som sysselsätts få dagpenning enligt nämnda lag eller särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning.

Sysselsättningsstöd för tryggnad av försörjningen betalas för högst fem dagar i veckan. Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om de ersättningsdagar som berättigar till sysselsättningsstöd.

11 §

Stödets varaktighet

Sysselsättningsstöd kan per person beviljas för högst 10 månader i sänder. För läroavtalsutbildning kan sysselsättningsstöd dock beviljas för hela utbildningstiden.

På grundval av den regionala garantin beviljas kommunen sysselsättningsstöd per person för högst sex månader i sänder.

Maximitiden för sammansatt stöd anges i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Genom förordning av statsrådet bestäms om beviljande av sysselsättningsstöd på nytt för sysselsättning av eller tryggnad av försörjningen för samma person samt om servicehelheten och maximitiden för den. Genom förordning av statsrådet kan dessutom bestämmas om en längre maximitid för sysselsättningsstödet än 10 månader, dock högst 24 månader, om det är ändamålsenligt för att främja sysselsättningen av handikappade, för att öka möjligheterna att arbeta för personer i deltidarbete eller med anledning av arbetsuppgifterna för sysselsatta personer.

12 §

Tilläggsstöd

Till kommunen betalas tilläggsstöd på grundval av den andel av områdets arbetskraft som kommunen i genomsnitt under en månad har sysselsatt med sysselsättningsanslag. Tilläggsstöd betalas endast för de sysselsatta vilkas antal överstiger de sysselsattas andel av arbetskraften i kommunen. Tilläggsstödet storlek bestäms som följer:

De sysselsattas andel av arbetskraften i kommunen	Tilläggsstödet andel
minst 1 %	10 %
minst 1,5 %	20 %
minst 2 %	30 %

13 §

Bemyndigande att utfärda förordning om sysselsättningsanslag

Genom förordning av statsrådet bestäms

1) om statsunderstöd som av sysselsättningsanslag beviljas för investeringar samt om anslag som anvisas av sysselsättningsanslagen,

2) om sysselsättningsanslag som enligt planerna skall användas för statens egna investeringar (sysselsättningsarbetsprogram),

3) om användningen av sysselsättningsanslag för annan sysselsättningsfrämjande verksamhet som avses i 2 kap. 2 § 3 mom.,

4) vid behov om beviljande av sysselsättningsstöd inom gränserna för statsbudgeten för tryggande av försörjningen för övriga än i 5 § avsedda former för främjande av sysselsättningen.

8 kap.

Arbetsmarknadsåtgärder

1 §

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsåtgärder enligt denna lag är arbetsprövning, arbetslivsträning och arbetspraktik, vilka ordnas på arbetsplatsen. Statliga ämbetsverk eller inrättningar, kommuner, samkommuner, sammanslutningar, stiftelser eller enskilda näringsidkare kan vara anordnare av arbetsmarknadsåtgärder.

Arbetskraftsbyrån kan hänvisa eller anvisa följande personer arbetsprövning:

1) enskilda kunder som får yrkesvals- eller karriärplaneringsservice, i syfte att utreda deras lämplighet samt utbildnings- och arbetsalternativ, eller

2) handikappade enskilda kunder, i syfte att stödja deras möjligheter att placeras i arbete och kvarstå i arbete.

Arbetskraftsbyrån kan anvisa unga som är berättigade till arbetsmarknadsstöd och som saknar yrkesutbildning arbetspraktik för att orientera stödtagaren i arbetslivet samt för att främja hans eller hennes placering i arbete och hans eller hennes yrkesskicklighet.

Arbetskraftsbyrån kan anvisa andra än i 3 mom. avsedda arbetslösa arbetssökande med deras samtycke arbetslivsträning för att stödja återvändandet till arbetslivet samt främja placeringen i arbete och yrkesskickligheten.

2 §

Begränsningar i fråga om arbetsmarknadsåtgärderna

Enskilda kunder skall inte hänvisas till eller anvisas arbetsmarknadsåtgärder

1) för sådana uppgifter från vilka den som ordnar åtgärden under de senaste nio månaderna före åtgärdens början har sagt upp eller permitterat arbetstagare av produktionsorsaker eller av ekonomiska orsaker eller i uppgifter som den som ordnar åtgärden har ombildat till anställningsförhållande på deltid enligt 7 kap. 11 § arbetsavtalslagen,

2) om arbetsmarknadsåtgärden skulle leda till att anställda hos den som ordnar åtgärden sägs upp eller permitteras eller att deras anställningsvillkor försämras,

3) om arbetsmarknadsåtgärden skulle ge den som ordnar åtgärden sådana fördelar som snedvrider konkurrensen mellan företag eller enskilda näringsidkare.

Anordnare av arbetsmarknadsåtgärder kan inte vara den arbetsgivare till vilken en enskild kund står i anställningsförhållande när ett avtal enligt 4 § ingås.

Den som ordnar arbetsmarknadsåtgärden får inte vidareplacera en enskild kund i arbetsuppgifter på en annan arbetsgivares arbetsplats.

3 §

Rättslig ställning och ansvar för arbetarskyddet

Den som deltar i en arbetsmarknadsåtgärd står inte i anställningsförhållande till den som ordnar åtgärden eller till arbetskraftsbyrån.

Den som ordnar arbetsmarknadsåtgärden ansvarar för arbetarskyddet för den som deltar i åtgärden enligt vad som bestäms i arbetarskyddslagen (738/2002) och i lagen om unga arbetstagare.

4 §

Avtal om arbetsmarknadsåtgärder

Arbetskraftsbyrån, den som ordnar arbetsmarknadsåtgärden och den enskilda kunden skall ingå ett skriftligt tidsbegränsat avtal om arbetsmarknadsåtgärden, varav skall framgå

1) tiden och platsen för åtgärden,

2) åtgärdens längd per dag, som kan vara högst åtta och minst fyra timmar,

3) åtgärdens längd per vecka, som kan vara högst fem dagar,

4) de uppgifter som den arbetssökande skall utföra under den tid åtgärden varar,

5) kontaktpersonen på arbetsplatsen.

I avtalet kan Arbetskraftsbyrån dessutom uppställa sådana villkor för den som ordnar åtgärden som behövs för genomförande av åtgärden eller med tanke på den som deltar i åtgärden. I ett avtal som gäller arbetsprövning skall som villkor ingå att den som ordnar prövningen skall ge Arbetskraftsbyrån ett utlåtande om de omständigheter som avses i 1 § 2 mom. I ett avtal om arbetslivsträning skall som villkor ingå att den som ordnar träningen skall delta i utvärderingen av den arbetssökandes yrkesskicklighet och kunskande samt utvecklingen av dessa.

Arbetskraftsbyrån skall göra en anmälan om avtalet om arbetsmarknadsåtgärden till förtroendemannen eller en annan person som företräder de arbetstagare som är anställda hos den som ordnar åtgärden. Utan hinder av bestämmelserna om sekretess får Arbetskraftsbyrån i detta fall uppgive namnet på den enskilda kunden samt lämna de uppgifter som avses i 1 och 2 mom.

5 §

Avtalets maximitid

Arbetskraftsbyrån kan ingå avtal om arbetsmarknadsåtgärder för den tid målet för åtgärden, främjandet av arbetsmarknadsfärdigheterna, beräknas ta i anspråk. Den tid ett avtal eller flera avtal sammanlagt kan vara i kraft får dock inte överskrida

1) sex månader vid arbetsprövning hos samma anordnare,

2) 10 månader vid arbetslivsträning,

3) 12 månader vid arbetspraktik.

Med avvikelse från 1 mom. kan dock ett avtal eller flera avtal om arbetslivsträning sammanlagt vara i kraft högst 12 månader per arbetssökande som är berättigad till arbetsmarknadsstöd. Av särskilda skäl, såsom förebyggande av utslagning från arbetsmarknaden, kan den tid flera avtal om arbetslivsträning eller arbetspraktik för den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd sammanlagt kan vara i kraft uppgå till högst 18 månader.

Den maximitid som avses i 1 mom. 2

punkten börjar räknas på nytt när en arbetssökande på nytt har uppfyllt det arbetsvillkor som utgör förutsättning för arbetslöshetsdagpenning.

De maximitider som avses i 1 mom. 3 punkten och 2 mom. börjar räknas på nytt när en arbetssökande har uppfyllt det arbetsvillkor som utgör förutsättning för arbetslöshetsdagpenning, fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden och har rätt till arbetsmarknadsstöd. Maximitiden börjar räknas på nytt också i fråga om en sådan till arbetsmarknadsstöd berättigad person som efter arbetspraktiken eller arbetslivsträningen fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar på basis av arbetslöshet.

III AVDELNINGEN

ANDRA STÖD, UNDERSTÖD OCH FÖRMÅNER

9 kap.

Utbildningsstöd

1 §

Studiesociala förmåner vid Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

För studerande som deltar i Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning tryggas försörjningen under utbildningstiden genom utbildningsstöd eller arbetsmarknadsstöd, varom bestäms i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. De studerande har dessutom rätt till ersättning för uppehälle enligt 10 kap. Studiesociala förmåner kan också betalas till studerande som deltar i utbildning som en finsk myndighet har skaffat och som ordnas utomlands eller i sysselsättningsfrämjande utbildning som en myndighet i något annat nordiskt land anordnar i landet i fråga.

Om utbildningen ordnas som fristående helheter så att utbildningsperioderna inte direkt följer på varandra, föreligger inte rätt till studiesociala förmåner för tiden mellan utbildningsperioderna.

Folkpensionsanstalten och de arbetslöshetskassor som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) sköter beviljandet och utbetalningen av studiesociala förmåner.

2 §

Utbildningsstöd

Utbildningsstöd beviljas som grundstöd eller förtjänststöd. Grundstöd betalas inte för den tid den studerande har rätt att få förtjänststöd.

Grundstödet fulla belopp är lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Det fulla förtjänststödet består av en grunddel och en förtjänstdel enligt vad som i 6 kap. 1 § 2 mom., 2—5 samt 8, 10 och 11 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om inkomstrelaterad dagpenning. I fråga om utbildningsstödet tillämpas dock inte vad som i 6 kap. 3 § 3 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om den förhöjda förtjänstdelens maximala varaktighet. Utbildningsstöd betalas i enlighet med 6 kap. 2 § 2 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa förhöjt även till sådana studerande som fått den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel enligt nämnda lag för 150 dagar.

Utbildningsstödet höjs med en barnförhöjning så som bestäms i 6 kap. 6 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

3 §

Rätt till utbildningsstöd

Rätt till utbildningsstöd har en studerande som

- 1) har fyllt 17 år,
- 2) när han eller hon blir arbetslös eller inleder utbildningen har uppfyllt det arbetsvillkor som utgör förutsättning för arbetslöshetsdagpenning, och
- 3) inte har fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden.

Med avvikelse från 1 mom. 3 punkten har en studerande inte rätt till utbildningsstöd, om han eller hon genom att underlåta att ansöka om arbetslöshetsdagpenning eller annars har orsakat att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning inte har gått ut innan utbildningen börjar.

4 §

Begränsningar i fråga om erhållande av utbildningsstöd

Rätt till utbildningsstöd föreligger inte för den tid en studerande får

1) dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, eller

2) rehabiliteringspenning enligt lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) eller enligt de lagar eller de pensionsstadgor eller det pensionsreglemente som avses i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961) eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering enligt olycksfalls- eller trafikförsäkringen eller enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948).

Rätt till utbildningsstöd föreligger för högst fem dagar per kalendervecka räknat från den tidpunkt då utbildningen börjar.

5 §

Sänkt utbildningsstöd

Rätt till sänkt utbildningsstöd har på de villkor som anges i denna lag en studerande som får en lagstadgad förmån, lön eller annan arbetsinkomst. Det sänkta utbildningsstödet beräknas så att utbildningsstödet och 80 procent av den del av inkomsten som överstiger det skyddade beloppet per månad kan uppgå till sammanlagt det belopp som annars hade kunnat betalas i utbildningsstöd. Härvid skall dock inte beaktas de sociala förmåner som enligt 4 kap. 7 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte skall dras av från arbetslöshetsdagpenningen.

Det fulla skyddade beloppet är 127 euro. I stället för en månad kan som jämkningsperiod även användas fyra på varandra följande kalenderveckor, varvid det skyddade beloppet är motsvarande del av fullt skyddat belopp. När inkomst beaktas vid beräkningen av sänkt utbildningsstöd iakttas dessutom vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om jämkad arbetslöshetsdagpenning.

Vad som ovan bestäms om lön tillämpas också på ersättning som motsvarar lön under uppsägningstiden eller på ekonomisk förmån

som arbetsgivaren betalar enligt ett annat avtal eller arrangemang. En ersättning eller ekonomisk förmån periodiseras enligt lönen för det senaste anställningsförhållandet räknat från det att anställningsförhållandet upphörde. Det som bestäms i 1 mom. skall dessutom tillämpas på den vinst från försäljning av företagsegendom som avses i 3 kap. 7 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

När en månatlig förmån som avses i 1 mom. omräknas i dagar eller tvärtom, anses en månad omfatta 21,5 dagar.

6 §

Rätt till förtjänststöd

En studerande har rätt till förtjänststöd, om han eller hon enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa är berättigad till förtjänstskydd. Villkor för erhållande av förtjänststödet förtjänstdel är dessutom att den studerande

- 1) är arbetslös eller permitterad på heltid,
- 2) är berättigad till jämkad arbetslöshetsförmån enligt 4 kap. 1 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller
- 3) hotas av arbetslöshet.

Rätt till förtjänstdel föreligger dock inte för den tid under vilken en studerande enligt 2 kap. 4 eller 5 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall betraktas som företagare på heltid.

10 kap.

Ersättning för kostnader för uppehålle

1 §

Rörlighetsunderstöd

För stödjande av regional rörlighet kan en arbetslös arbetssökande eller arbetssökande som hotas av arbetslöshet beviljas rörlighetsunderstöd som ersättning för resekostnaderna, om han eller hon söker arbete eller övergår i arbete utanför sin pendlingsregion. Rörlighetsunderstöd kan också beviljas skolelever och studerande för arbete som utförs under läroanstaltens ferier.

Närmare bestämmelser om rörlighetsunderstödet utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 §

Förmåner innan utbildningen börjar

Den som söker sig till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning kan beviljas ersättning för resekostnader och övriga kostnader för uppehålle. Antagningen av studerande och lämplighetsproven i anslutning till antagningen till utbildningen är avgiftsfria för dem som söker sig till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

Personer som får yrkesvals- och karriärplaneringsservice, handikappade eller personer som är svåra att sysselsätta och som söker sig till frivillig utbildning kan beviljas ersättning för de kostnader för uppehålle som orienteringsbesök vid läroanstalterna medför.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om förmåner innan utbildningen börjar.

3 §

Rätt till ersättning för uppehålle

Studerande har rätt att få 7 euro per dag i ersättning för uppehålle som ersättning för de resekostnader och övriga kostnader för uppehålle som föranleds av deltagandet i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

Om en studerande deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning utanför sin pendlingsregion, betalas i förhöjd ersättning för uppehålle 14 euro per dag. Rätt till förhöjd ersättning för uppehålle har också en studerande

- 1) som inom sin pendlingsregion deltar i utbildning som ordnas utanför hans eller hennes hemkommun,
- 2) som åsamkas inkvarteringskostnader på grund av deltagande i utbildning, och
- 3) som uppvisar ett hyresavtal eller någon annan tillförlitlig utredning om kostnaderna för inkvartering.

En mottagare av arbetsmarknadsstöd som deltar i arbetslivsträning eller arbetspraktik enligt 8 kap. 1 § har rätt till ersättning för uppehålle under den tid åtgärden varar, med iakttagande av vad som i 1 och 2 mom. bestäms om studerandes rättigheter. För rätt till ersättning för uppehålle under tiden för

arbetspraktik förutsätts dessutom att deltagarens rätt till arbetslöshetsdagpenning har upphört på grund av maximitiden eller att han eller hon på basis av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar.

4 §

Rätt till ersättning för uppehålle vid arbetskraftspolitisk vuxenutbildning utomlands

Med avvikelse från 3 § 1 och 2 mom. har en studerande som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning utomlands rätt att i ersättning för kostnaderna för uppehålle och inkvartering under utbildningstiden få 50 procent av det dagtraktamente som i ersättning för resekostnader betalas till en statstjänsteman för en tjänsteresa till landet i fråga. Genom förordning av statsrådet bestäms dock om beloppet av ersättning för uppehålle och om ersättande av inkvarteringskostnaderna för den som deltar i utbildning som anordnas av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten.

5 §

Begränsningar i fråga om ersättning för uppehålle

En studerande som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och som inte får utbildningsstöd eller arbetsmarknadsstöd har inte rätt att få ersättning för uppehålle.

Till en studerande betalas inte ersättning för uppehålle för ferier under utbildningstiden. Förmånen betalas dock för den tid under vilken den studerande under en ferie deltar i inläring i arbete eller praktik som hör till utbildningen, om inte något annat följer av 1 mom.

6 §

Ersättning för uppehålle enligt prövning

Med iakttagande av vad som i 3 § 1 och 2 mom. bestäms om beloppet av och grunderna för beviljande av ersättning för uppehålle kan arbetskraftsbyrån bevilja ersättning för uppehålle

1) till den som deltar i arbetsprövning som ordnas på arbetsplatsen,

2) till en mottagare av sysselsättningsstöd som deltar i arbetslivsträning,

3) till den som deltar i jobsökarträning. Förhöjd ersättning för uppehålle kan dock beviljas en handikappad som deltar i arbetsprövning på arbetsplatsen även om platsen för arbetsprövningen finns inom hans eller hennes pendlingsregion.

Närmare bestämmelser om ersättning för uppehålle enligt prövning utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Ersättningsdagar i fråga om ersättning för uppehålle

Ersättning för uppehålle och ersättning för uppehålle enligt prövning betalas för högst fem dagar per kalendervecka. Till den som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning utomlands kan ersättning för uppehålle betalas för högst sju dagar per kalendervecka. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om ersättningsdagar som berättigar till förmånerna.

IV AVDELNINGEN

**VERKSTÄLLIGHET, SÖKANDE AV
ÄNDRING OCH IKRAFTTRÄDELSE-
BESTÄMMELSER**

11 kap.

Samarbete i anslutning till verkställigheten

1 §

Samarbete mellan myndigheterna

Arbetskrafts-, social-, hälsovårds- samt undervisningsmyndigheterna skall samarbeta när offentlig arbetskraftsservice ordnas och åtgärder i anslutning till den vidtas, enligt vad som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Vid tillhandahållande av service för handikappade skall dessutom iakttas vad som bestäms i lagen om rehabiliteringssamarbete (604/1991).

2 §

Samarbete mellan Arbetskraftsmyndigheterna, Arbetsmarknadsorganisationerna och övriga intressegrupper

Den offentliga Arbetskraftsservicen och planerings- och utvecklingsverksamheten i anslutning till den skall genomföras i samarbete med Arbetsmarknadsorganisationerna samt med organisationer som företräder kommunerna liksom med andra berörda organisationer. Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om organiseringen av samarbetet och de organ som skall tillsättas för det.

För det lokala samarbetet finns en Arbetskraftskommission i anslutning till varje Arbetskraftsbyrå.

3 §

Arbetskraftskommission

Arbetskraftskommissionen skall följa hur den offentliga Arbetskraftsservicen verkställs samt vid behov göra framställningar om hur den kan förbättras. Om Arbetskraftskommissionens uppgifter som hänför sig till enskilda personers rätt att få lagstadgade förmåner bestäms särskilt.

Arbetskrafts- och näringscentralen utser för tre kalenderår i sänder Arbetskraftskommissionens

1) ordförande och högst tre vice ordförande,

2) övriga medlemmar, minst fyra och högst åtta, och högst tre personliga suppleanter för var och en av dem,

3) permanenta sakkunniga.

Till Arbetskraftskommissionen skall utses såväl kvinnor som män på det sätt som föreskrivs i 4 § 2 mom. lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986). Till ordförande och vice ordförande förordnas tjänstemän vid Arbetskraftsbyrån. De övriga medlemmarna, av vilka hälften företräder arbetsgivarna och hälften arbetstagarna, samt deras suppleanter utses på förslag av de lokalt mest representativa Arbetsmarknadsorganisa-

tionerna. De permanenta sakkunniga utses på gemensamt förslag av kommunerna inom Arbetskraftsbyråns verksamhetsområde. Arbetskraftskommissionen har dessutom en sekreterare som förordnas av Arbetskraftsbyrån.

Arbetskraftskommissionen är beslutförför när ordföranden eller en vice ordförande och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. Om kommissionens ordförande och vice ordförandena är jäviga att behandla ett ärende, är någon annan medlem som utsetts av Arbetskrafts- och näringscentralen ordförande under ärendets behandling. Arbetskraftskommissionens beslut blir den åsikt som majoriteten av medlemmarna omfattar. Faller rösterna lika, blir den åsikt som mötesordföranden omfattar kommissionens beslut. De permanenta sakkunniga är inte närvarande när ärenden som gäller enskilda personers rätt att få lagstadgade förmåner behandlas.

Genom förordning av statsrådet bestäms om Arbetskraftskommissionens mötesarvoden och ersättning för kostnader.

4 §

Samarbete i ekonomiska regioner

Arbetskraftsbyrån skall delta i de lokala aktörernas samarbete och i samarbete i ekonomiska regioner som baserar sig på lokala initiativ.

För tryggandet av offentlig Arbetskraftsservice på enahanda grunder i olika delar av landet och för stödjande av samarbetet på det lokala planet kan Arbetsministeriet oberoende av Arbetskraftsbyråernas verksamhetsområden och befogenheter besluta att en Arbetskraftsbyrå som angivits särskilt på basis av den indelning i ekonomiska regioner som avses i 38 § 1 mom. regionutvecklingslagen (602/2002) skall besluta om verkställigheten av offentlig Arbetskraftsservice i stället för de andra byråerna inom den ekonomiska regionen. Samtidigt fastställer Arbetsministeriet också den närmare uppgiftsfördelningen mellan Arbetskraftsbyråerna i den ekonomiska regionen.

5 §

Samarbete med privat arbetskraftsservice och övervakning av den

För främjande av samarbetet med privat arbetskraftsservice skall arbetskraftsmyndigheterna tillsammans med arbetarskyddsmyndigheterna följa utvecklingen av den privata arbetskraftsservicen. I detta syfte skall av dem som tillhandahåller servicen eller av sammanslutningar som företräder dem regelbundet begäras sådana uppgifter om den privata arbetskraftsservicen som de som tillhandahåller privat arbetskraftsservice är skyldiga att lämna. Om hemlighållande av uppgifterna och om behandling av dem som konfidentiella bestäms särskilt. Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om uppgifter som skall utlämnas, om tillståndet och offentliggörandet av uppgifterna samt om behandlingen av frågor som gäller samarbetet och tillsynen.

Fullgörandet av ovan nämnda skyldighet att lämna upplysningar och iakttagandet av förbuden enligt 4 kap. 2 och 8 § övervakas av arbetarskyddsmyndigheterna, enligt vad som bestäms i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/1973).

6 §

Rätt att få uppgifter

Arbetskraftsmyndigheterna har rätt att utan ersättning

1) av övriga statliga myndigheter samt av kommunerna och samkommunerna få de uppgifter som är nödvändiga för att verkställa och utveckla den offentliga arbetskraftsservicen,

2) av Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassorna och utbildningsproducenterna få de uppgifter som är nödvändiga för övervakning och utveckling av de studiesociala förmånerna.

Social- och hälsovårdsministeriet har motsvarande rätt som arbetskraftsmyndigheterna att få de uppgifter som avses i 1 mom. 2 punkten.

12 kap.

Bestämmelser om verkställighet av stöd, understöd och förmåner

1 §

Tillämpning av statsunderstödslagen

När arbetskraftsmyndigheterna beviljar, utbetalar och återkräver stöd, understöd eller förmåner enligt denna lag gäller vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat bestäms i denna lag.

När arbetskraftsmyndigheterna beviljar stöd, understöd eller förmåner för tryggande av försörjningen för enskilda kunder eller som ersättning för resekostnader eller övriga kostnader för uppehälle för enskilda kunder, tillämpas inte vad som i 11 § 4 och 5 mom. statsunderstödslagen bestäms om vad som skall antecknas i beslutet, vad som i 15—18 § bestäms om statsbidragsmyndighetens tillsynsuppgift, granskningsrätt, granskningsuppgifter och handräckning och inte heller vad som i 24 och 25 § bestäms om ränta och dröjsmålsränta.

2 §

Vissa bestämmelser om stöd, förmåner eller understöd som arbetskraftsmyndigheterna beviljar

Stöd, understöd och förmåner som beviljats av arbetskraftsbyrån utbetalas av arbetskrafts- och näringscentralen, som vid återkrav är statsbidragsmyndighet enligt statsunderstödslagen.

Om det har beslutats att stöd, understöd eller förmåner enligt 1 § 2 mom. skall återkrävas, skall vid kvittning av det belopp som enligt beslut skall återkrävas mot förmåner som arbetskraftsmyndigheten senare betalar iaktas vad som i utsökningslagen (37/1895) bestäms om skyddat belopp vid utmätning av lön. Enligt samtycke av enskilda kunder kan kvittning dock ske till ett större belopp.

Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om förfarandet för sökande, bevil-

jande, anvisning och betalning av stöd, förmåner och understöd samt om den inbördes uppgiftsfördelningen mellan arbetskraftsmyndigheterna.

3 §

Beviljande och utbetalning av utbildningsstöd och ersättning för uppehålle

Grundstöd och tillhörande ersättning för uppehålle söks hos Folkpensionsanstalten. Förtjänststöd och tillhörande ersättning för uppehålle söks hos den arbetslöshetskassa som den studerande hör till. Ersättning för uppehålle som för tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, arbetslivsträning eller arbetspraktik betalas till mottagare av arbetsmarknadsstöd söks hos Folkpensionsanstalten.

Innan Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan fattar beslut i ett ärende som gäller utbildningsstöd skall den inhämta arbetskraftsbyråns anmälan om inledande av utbildning. Om det är fråga om beviljande eller förvägrande av förtjänststödet förtjänsdel med stöd av 9 kap. 6 § 1 mom. 3 punkten eller 2 mom. i nämnda paragraf, skall arbetslöshetskassan innan ärendet avgörs inhämta arbetskraftsbyråns anmälan om att villkoret uppfyllts.

Utbetalningen av förmånerna upphör från och med den dag personen avbryter den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen eller det har beslutats att en arbetsmarknadsåtgärd eller utbildning enligt 1 mom. skall avbrytas. Den person som får förmånen och arbetskraftsbyrån skall utan dröjsmål underrätta Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan om avbrottet och avbrytandet.

Bestämmelser om arbetskraftsbyråns övriga skyldigheter att utlämna uppgifter samt om tillställande av anmälningar och uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om arbetslöshetskassor

Beträffande ansökan om utbildningsstöd och i tillämpliga delar ersättning för uppe-

hålle, skyldighet att lämna uppgifter, beslut om ersättningar, förvägran av förmån på grund av försenad ansökan, betalningssätt, tillfälligt avbrott eller tillfällig minskning av utbetalningen, utbetalning till någon annan än en studerande, återkrav, kvittning, överföring till annan person, korrigerings, rättelse av fel, erhållande och utlämnande av uppgifter samt samboende och boende åtskils gäller vad som bestäms om arbetslöshetsförmåner i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i lagen om arbetslöshetskassor, om inte något annat bestäms i denna lag.

Om utmätning av grundstöd och ersättning för uppehålle gäller vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om utmätning av grunddagpenning.

5 §

Betalning av utbildningsstöd och ersättning för uppehålle utan beslut

Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan kan betala sänkt utbildningsstöd enligt 9 kap. 5 § utan beslut med iakttagande av vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om betalning av jämkad arbetslöshetsförmån utan beslut. Om mottagaren av sänkt utbildningsstöd eller jämkat arbetsmarknadsstöd har rätt att få ersättning för uppehålle, kan Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan på motsvarande sätt betala även den utan beslut. Ersättningen för uppehålle betalas då till fullt belopp.

6 §

Betalningssätt

Av arbetskraftsmyndigheten beviljade stöd, understöd eller förmåner enligt denna lag betalas in på det konto i ett i Finland verksamt penninginstitut som de som är berättigad till dem har uppgivit. Stöd, understöd eller förmåner till enskilda personer kan betalas även på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in dem på ett konto eller om personen uppger något särskilt skäl som arbetskraftsmyndigheten godkänner.

7 §

Anvisningar om verkställighet av studiesociala förmåner i samband med arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

För att en enhetlig praxis skall åstadkommas meddelar social- och hälsovårdsministeriet allmänna anvisningar om de studiesociala förmånerna i samband med arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. Anvisningarna bereds av Försäkringsinspektionen i samarbete med arbetsministeriet.

För att en enhetlig praxis skall åstadkommas kan genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om det förfarande som arbetslöshetskassorna skall iakttä vid beviljande, utbetalning och återkrav av studiesociala förmåner.

Folkpensionsanstalten meddelar sina byråer närmare anvisningar om förfarandet vid utbetalning av förmånerna.

13 kap.

Sökande av ändring

1 §

Sökande av ändring i arbetskraftsmyndigheternas förmånsbeslut

I andra än i 2 § 1 mom. 2 punkten avsedda beslut av arbetsministeriet, arbetskrafts- och näringscentralen eller arbetskraftsbyrån som gäller stöd, understöd eller förmåner enligt denna lag får ändring inte sökas genom besvär.

En part får söka rättelse i ett beslut som avses i 1 mom. Rättelseyrkandet skall inom 30 dagar från delfäendet av beslutet riktas till den myndighet som fattat beslutet.

I beslut som fattats med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Med avvikelse från 2 mom. får rättelse inte sökas i

1) beslut av arbetskrafts- och näringscentralen, i vilket sysselsättningsanslag anvisas statliga ämbetsverk eller inrättningar för att på ansökan beviljas som investeringsunderstöd,

2) arbetskraftsbyråns beslut om beviljande av sysselsättningsstöd eller placering i statliga arbetsuppgifter.

I fråga om delgivning av beslut som avses ovan tillämpas 33 § statsunderstödslagen.

2 §

Sökande av ändring i beslut om vissa studiesociala förmåner och ersättningar för uppehälle

Med iakttagande av vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i lagen om arbetslöshetskassor bestäms om sökande av ändring genom besvär i beslut som gäller arbetslöshetsförmåner får ändring sökas

1) i Folkpensionsanstaltens och arbetslöshetskassans beslut om utbildningsstöd eller ersättning för uppehälle,

2) i arbetskraftsbyråns beslut som gäller sådana förmåner innan utbildningen börjar som avses i 10 kap. 2 § 1 mom.,

3) i arbetslöshetsnämndens beslut om förmåner enligt 1 eller 2 punkten.

En besvärsskrift som gäller arbetskraftsbyråns beslut skall dock lämnas in till arbetskraftsbyrån i fråga inom den tid som nämns i 12 kap. 1 § 2 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Beträffande undanröjande av beslut enligt 1 mom. tillämpas vad som i 12 kap. 7 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om undanröjande av beslut som gäller en arbetslöshetsförmån.

I fråga om ärenden som gäller utbildningsstöd, tillhörande ersättning för uppehälle och förmåner innan utbildningen börjar tillämpas inte vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om utkomstskyddsombudets uppgifter och behörighet.

3 §

Sökande av ändring i beslut om att inte tillhandahålla tjänster för arbetsgivarkunder

Ändring i ett sådant beslut av en arbetskraftsbyrå som avses i 4 kap. 7 § 3 mom. får sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Arbetskraftsbyråns beslut skall trots ändringssökandet iakttas till dess att ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut eller besvärsmydigheten med stöd av 32 § förvaltningsprocesslagen bestämmer något annat.

4 §

Sökande av ändring i beslut om avbrytande av utbildning

Ändring i ett beslut enligt 6 kap. 9 § om avbrytande av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning som fattats av en utbildningsproducent eller av den arbetskraftsmyndighet som har anskaffat utbildningen får sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. I fråga om besvär över beslut av en utbildningsproducent tillämpas vad som föreskrivs om besvär över beslut av en myndighet som är underställd statsrådet.

5 §

Sökande av ändring i beslut av statskontoret

I beslut om ersättning av olycksfall eller yrkessjukdom som statskontoret fattat med stöd av 6 kap. 14 § söks ändring så som bestäms i 5 kap. lagen om olycksfallsförsäkring.

6 §

Begränsningar i rätten att söka ändring

Om inte något annat anges ovan eller särskilt i lag får ändring inte sökas genom besvär

1) i beslut av arbetskrafts- och näringscentralen eller arbetskraftsbyrån som gäller tillhandahållande eller anskaffning av tjänster enligt denna lag,

2) i beslut av arbetskrafts- och näringscentralen eller arbetskraftsbyrån om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

14 kap.

Ikraftträdelsebestämmelser

1 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Lagens 9 kap. 2 § 2 mom. tillämpas till den del där det hänvisas till förhöjd förtjänstdel enligt 6 kap. 3 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa till sådant utbildningsstöd som beviljas för utbildning som börjar efter denna lags ikraftträdande.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2 §

Författningar som upphävs

Genom denna lag upphävs, jämte ändringar

- 1) lagen den 26 november 1993 om arbetskraftsservice (1005/1993),
- 2) lagen den 3 augusti 1990 om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990),
- 3) sysselsättningslagen av den 13 mars 1987 (275/1987).

3 §

Övergångsbestämmelser

I fråga om finansieringen av utbildningsstöd för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och av ersättningar för uppehälle som betalas av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna tillämpas 2003 bestämmelserna i 30 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och med stöd av nämnda paragraf utfärdade bestämmelser, sådana de lyder vid denna lags ikraftträdande.

Om en utbildningsanordnare får statsunderstöd enligt ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring (1393/2001) av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet för utbildning som ordnas i form av avgiftsbelagd service, skall när arbetskraftspolitisk vuxenutbildning anskaffas från en sådan utbildningsproducent såsom avdrag

vid prissättningen av utbildningen beaktas den andel av kostnaderna för anskaffning av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning 2003 och 2004 som motsvarar statsunderstödet enligt lagrummet.

4 §

Tillämpningsbestämmelse

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den

hänvisas till lagen om arbetskraftsservice, lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning eller sysselsättningslagen eller till service eller åtgärder som ordnas eller skaffas eller till stöd, understöd eller förmåner som beviljas med stöd av dem, skall hänvisningen anses avse motsvarande bestämmelser enligt denna lag och motsvarande service, åtgärder, stöd, understöd eller förmåner enligt denna lag, om inte något annat följer av denna lag.

Helsingfors den 30 december 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Maija Rask*

Nr 1296

L a g**om ändring av 4 och 24 § lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte**

Given i Helsingfors den 30 december 2002

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 2 mars 2001 om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) 4 § 3 mom. och 24 §, av dessa lagrum 24 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 539/2001, som följer:

4 §

Förhållande till övrig lagstiftning

Utöver vad som i denna lag bestäms om utarbetandet av aktiveringsplan och anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte skall också tillämpas lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000), socialvårdslagen (710/1982), lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) och lagen om rehabiliteringssamarbete (604/1991).

24 §

Statlig ersättning

Kommunen har rätt att av sysselsättningsanslagen i statlig ersättning för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte få 10,09 euro per dag för varje person som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Er-

sättningen betalas i efterskott för de dagar personen i fråga deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Arbetskrafts- och näringscentralen beslutar om återkrav av statlig ersättning och om behövliga åtgärder med avseende på återkravet. Bestämmelser om förfarandet vid beviljande och utbetalning av statlig ersättning utfärdas genom förordning av statsrådet.

På statlig ersättning som skall återbetalas skall från utbetalningsdagen betalas årlig ränta enligt den räntefot som avses i 3 § 2 mom. räntelagen (633/1982), ökad med tre procentenheter. Om det belopp som skall återbetalas inte betalas senast på den i beslutet om återkrav utsatta återbetalningsdagen, skall på det försenade beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen räknat från återbetalningsdagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 30 december 2002

Republikens President**TARJA HALONEN**Minister *Maija Rask*

Nr 1297

L a g**om upphävande av lagen om stödjande av långtidsarbetslösas frivilliga studier**

Given i Helsingfors den 30 december 2002

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Bestämmelse om upphävande

Genom denna lag upphävs lagen den 24 juli 1997 om stödjande av långtidsarbetslösas frivilliga studier (709/1997) jämte ändringar.

Helsingfors den 30 december 2002

2 §

Ikraftträdelsebestämmelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Republikens President**TARJA HALONEN**Minister *Maija Rask*

Nr 1298

L a g

om upphävande av 20 § lagen om penningautomatunderstöd

Given i Helsingfors den 30 december 2002

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Bestämmelse om upphävande

Genom denna lag upphävs 20 § lagen den 23 november 2001 om penningautomatunderstöd (1056/2001).

Helsingfors den 30 december 2002

2 §

Ikraftträdelsebestämmelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Maija Rask*

Nr 1299

L a g**om ändring av 7 § lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder**

Given i Helsingfors den 30 december 2002

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 18 januari 1980 om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (56/1980) 7 §, sådan den lyder i lagarna 1376/1989 och 123/2001, som följer:

7 §

Understöd för vatten och avlopp beviljas av den regionala miljöcentralen inom de kvoter som miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet fastställer inom sina verksamhetsområden. I det beslut som gäller beviljande av understöd kan för understödstagaren uppställas villkor som gäller påbörjande, genomförande och slutförande av projektet. Genom förordning av statsrådet bestäms hur understöd för vatten och avlopp

skall sökas och hur ansökningarna skall behandlas i de regionala miljöcentralerna.

Den myndighet som har beviljat understödet övervakar användningen av det. Mottagaren av understödet är skyldig att lämna den myndighet som har beviljat understödet de uppgifter och handlingar samt det övriga material som behövs för övervakningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Helsingfors den 30 december 2002

Republikens President**TARJA HALONEN**Minister *Maija Rask*

Nr 1300

L a g

om upphävande av 5 § lagen om kommunala konjunkturdepositioner

Given i Helsingfors den 30 december 2002

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Bestämmelse om upphävande

Genom denna lag upphävs 5 § lagen den 31 maj 1985 om kommunala konjunkturdepositioner (434/1985).

Helsingfors den 30 december 2002

2 §

Ikraftträdelsebestämmelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Maija Rask*

RP 225/2002
ApUB 10/2002
RSv 230/2002

Nr 1290—1300, 10 1/2 ark